rõe originis põt ꝓmouẽ ad ordĩes. idẽ dico ſi re
ꝑiat̃ i loco originis q̃ ad ius ꝯueniẽdi. nã poteſt
ibi ꝯueniri vt nõ. Bar. i. l. aſſũptio. ff. ad muni. nã
ciuilitatẽ rõe origis nõ põt qs ſola volũtate a ſe
abdicare qꝛ nãlia ſũt imutabilia vt dĩc tex. i. d. l.
aſſump. ⁊ i. l. origie. C. de mu. ⁊ bono. li. x. Itẽ
remanȝ ſbiect⁹ q̃ ad onera ꝑſonalia. vñ ſi ex̃ hac̃
ad aliqđ officiũ tenet̃ illud ſbire lȝ alibi habitet
nã icola ẽ aſtrict⁹ munerib⁹ ſeu onerib⁹ loci do
micilij ⁊ loci origis. vt i. d. l. icola. ⁊ nõ. Bar. i. d
l. aſſump. nũqd ãt cleric⁹ vl̃ monachus deſinat
eẽ ciuis. dicẽdũ ꝙ nõ. ⁊ de clerico ſeculari ñ du⸗
bitat̃ ꝑut. d. c. iij. vbi põderat̃ loc⁹ origis. d̃ mo
nacho idẽ dicẽdũ nã retinȝ iura cognatiõis. vt i
l. deo nobis. C. d̃ epiſ. ⁊ cle. ⁊ exp̃ſſe tȝ Bar. i. l.
i. ff. ad muni. nã p monachũ mutat ſtatũ i meli⁹
qꝛ melior ẽ vita ꝯtẽplatiua q̃ȝ actia. in auc̃. d̃ mo
nachis i p̃n. ſȝ p meliorẽ ſtatũ ſupuenienteȝ nõ
ꝑdit̃ ciuilitas. l. ſenatores. ff. de ſena. efficitur tñ
ciuis illi⁹ loci vbi monachat̃. ⁊ idẽ i alijs abbati
bus ⁊ ꝑpoſitis eccleſiaꝝ. nã efficiunt̃ ciues vbi
habẽt dignitates. vt nõ. Bar. i. d. l. i. rõ qꝛ capl̃ȝ
cũ ſit corp⁹ fictũ efficit̃ ciuis illi⁹ ciuitat̃ vbi na⸗
ſcit̃ ⁊ ꝑlat⁹ ſeu monachus ſũt de illo corpore.

Itẽ p adoptionẽ qs efficit̃ ciuis ciuitatis ad
optant̃. vt in. l. ciues. C. de icolis. li. x. ğ fortius
monachus q trãſit i ꝑtãteȝ abbat̃ ⁊ monaſterij.
⁊ aduerte qđ dixi de loco origis hȝ ẽt locũ i ori
gine ꝑr̃na. nã fili⁹ ꝯſeqtur ciuilitatẽ ex origie pa
tris lȝ ⁊ ip̃e alibi natus ſit. vt i. d. l. aſſumptio. §.
filius. niſi ſit baſtardus ſeu vulgo q̃ſit⁹ qꝛ tales
ſequũtur mr̃eȝ ⁊ nõ ꝑr̃eȝ. vt i. d. l. i. i fi. ⁊ in. l. cũ
nuptie. ff. d̃ ſta. ho. ⁊ i. c. fi. d̃ fui. ñ ordi. vbi p gl.
⁊ doc. Ultio q̃ro ifra q̃ȝtũ tẽpus dicit̃ ꝯhere
domiciliũ rõe habitatõis qđ eſt q̃rẽ nũquid eo
ip̃o ꝙ iſti de quibus i tex. contulerũt ſe ad habi
tãdũ in Anconẽſi ciuitate contraxerũt ibi domi
cilium vt ſic ep̃s vel dñs tẽporalis imediate ha⸗
beãt iuriſdictionẽ in iſtos habitatores. dĩc Ho⸗
ſti. ꝙ reqritur tempus. x. ãnorum ſcɱ leges. vt i
l. ij. C. de icolis. li. x. ſȝ dĩc de facto h̃ ñ ſuari. vñ
tẽp⁹ vr̃ arbitriũ ⁊ ſbdit nõbile vbũ ꝙ exq̃ aliqs
vẽdit oĩa q̃ hȝ i certo loco ⁊ t̃nſfert ſe cuȝ bonis
q̃ hr̃e potuit ad aliũ locũ ⁊ ibi emit poſſeſſiones
vr̃ illico ꝑmũ domiciliũ deſeruiſſe ⁊ 2ᵐ ꝯſtituiſſe
qđ bñ nõ. fac̃ dc̃m Bar. i. d. l. aſſumptio. §. fili⁹.
vbi dr̃ ꝙ eoip̃o ꝙ quis oĩa bona ſua aufert d̃ lo
co domicilij videtur habere animũ deſerendi il
lud domiciliũ. ⁊ idẽ ſentit Inno. i. c. ex trãſmiſ⸗
ſa. de renũ. ⁊ q̃ȝq̃ȝ Hoſti. dicat ꝙ. d. l. ij. d̃ ſeo nõ
ſuat̃. dicerẽ ꝙ illa. l. nõ reſiſtit ꝑdict̃ nã loq̃t in
ſcholarib⁹. nã dĩc ꝙ ñ hñt domiciliũ in loco ſtu
dij niſi t̃xerint morã ibi p decẽnium ⁊ ſic loqtur
eo cãu q̃ ex ꝯiectura aptiſſima apparet ꝙ qs nõ
itẽdit ꝯſtituẽ domiciliũ. nã ad ꝯſtitutionẽ domi
cilij reqrit̃ anim⁹ ibi habitãdi ꝑpetuo. l. ſi qs in
ſtructus. ad munici. animus autem ex ꝯiecturis
deꝑhendit̃. c. ij. de renũ. li. vi. l. dolũ. C. de dolo.
vñ ſcɱ ꝙ ꝯiecture vrgẽt reqrit̃ mai⁹ vl̃ min⁹ tem

p⁹. in ſcholarib⁹ ãt reqrit̃ tãtũ tẽp⁹ qꝛ veniũt cã
ſtudẽdi ⁊ nõ ꝯſtituẽdi domiciliũ q̃ rõ ceſſat i eo
q ex toto deſeruit ꝑmũ domiciliũ ⁊ cũ oĩb⁹ reb⁹
t̃nſfert ad aliũ locũ. nã ſi emi ibi poſſeſſiões ime
diate ꝑſumit̃ ꝙ vult ꝯſtituẽ ibi domiciliũ ſȝ vbi
ñ emit poſſeſſiones ſȝ ſtat ſic in ſuſpẽſo dicã tem
pus arbitrariũ vt ſcɱ q̃ȝtitatem tẽporis ⁊ ſcɱ q̃li
tatẽ hominis iudex ꝑſumat animum ſuũ. ⁊ per
hoc dico ſi imediate iſte declararet animũ ſuum
ꝙ vult habere ibi domicilium ꝙ ſine expectati⸗
one alterius tẽporis hẽbit domiciliũ ibi. ꝑ h̃ ho
tex. in. d. l. ſi qs iſtruct⁹. ⁊ optie facit iſta lr̃a vbi
nõ põderat̃ tẽp⁹. x. ãnorum ſȝ ꝙ deſerto domici
lio ꝑmo per inuaſionẽ infidelium ꝯtulerũt ſe ad
habitãdum in Anconẽſi ciuitate.

De decimis ꝑmitijs ⁊ oblationibus. Rica.

Quia decime ⁊ ꝑmitie ⁊ oblatiões ſũt de iu⸗
re ꝑrochiali. iõ p⁹ Rıcã ꝑcedẽtẽ merito ſubijcit̃
iſta. ⁊ circa hãc rubricã multũ iſtat Io. an. poſt
Inno. nũqd decie debeant̃ ſiue eccl̃ie ⁊ clerici
ſint paupes ſiue diuites. ⁊ vr̃ ꝙ ſi ſint diuites ñ
debeãtur p id qđ hr̃ numeri. xviij. c. vbi i effc̃u
dr̃ ꝙ clerici nõ debẽt hr̃e portionẽ i t̃ra ꝑmiſſio
nis nec aliqd int̃ filios iſrael poſſidẽ ſȝ decima⸗
rũ ſolutione debeãt eẽ ꝯtẽti cuȝ ğ hodie eccleſie
ſint diuites ⁊ p ꝯñs nõ vr̃ ꝙ clerici pñt petẽ deci
mas. qꝛ exq̃ excedũt t̃mios ꝑpos merito exce
dent̃ a t̃minis nõ ſuis. vt in. c. deteſtãda. d̃ ꝯceſ.
ꝑbẽ. li. vi. ⁊ l. fi. C. de edic. diui adri. tol. Itẽ in
loco ꝑal̃l. videntur ꝯtineri duo ꝑcepta q̃ꝝ vnuȝ
eſt affirmatiuũ relatũ ad laicos de ſolõne decia
rũ. aliud ẽ negatiuũ qđ refert̃ ad clericos vt int̃
laicos ipi clerici nihil poſſideãt. ſi ğ volũt clerici
vt laici obſ̃uẽt eoꝝ ꝑceptũ debẽt ⁊ ipi ſuare ſuũ
nã fruſtra legis auxiliũ iuocat ⁊c̃. qꝛ fruſtra de
vſuris maxie qꝛ ꝑceptũ clericis factũ tanq̃ȝ ne⸗
gatiuum obligat ſemp ⁊ ad omne tẽpus. ſȝ his
nõ obſtantibus contrarium concludit Inno. ⁊
poſt eũ Io. an. ⁊ cõmuniter omnes doc. ſequen
tes principaliter mouentur per id quod habet̃
Exo. xxij. c. vbi ſit ꝑceptum laicis ſimplicit̃ p h̃
vba decimas ⁊ ꝑmitias nõ tardabis offerre. vñ
cũ ſit preceptũ prohibitoriũ nec conditionatum
obligat ſemp ⁊ ad ſemper. i. omni tempore. ad
idẽ qđ habetur Leuiti. xxvij. c. deuterono. xiij
⁊ 2⁰. paralipo. xxij. ⁊ numeri. iiij. c. i qb⁹ locl ge⸗
neralit̃ mãdat̃ oĩb⁹ laicl vt d̃ frugib⁹ ⁊ de cunct̃
ſoluãt decias nec ꝑtextu deciaꝝ eccl̃ie debẽt lai
ci ſibi ſbt̃hẽ eis dbita. xiiij. q. v. c. i. Nec obſtant
ꝯria qꝛ clerici ñ debẽt poſſidẽ ꝑpꝛiȝ. ſ. vẽdicãdo
ſibi ptes in t̃ra ꝑmiſſiõis ſic̃ ⁊ laici. ſȝ ſi eis offer
tur a laicl nõ ẽ a lege ꝑhibitũ imo ꝯceſſũ ꝙ poſ⸗
ſint illa poſſidẽ. ꝑ h̃ qđ habet̃ Leuiti. xxij. ⁊. xx
vij. c. vbi dicitur ꝙ qcquid fuerit conſecratum
deo ad ius pertinet ſacerdotum. ſed qcquid ha
bẽt hodie eccleſie adepte ſũt ex oblationib⁹ lai⸗
coꝝ ergo ea q̃ ſunt eis debita ex ꝑcepto diuo ñ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debẽt eis ſubtrahi ex iſtis oblatõib⁹ voluͣtarijs.
Itẽ decie nõ ſunt ſolũ eccľiaꝝ ⁊ clericoꝝ. ſ; etiã
pauperũ. nã dicuͣtur tributa egẽtiũ aíaꝝ. Itẽ ꝑ-
tinẽt etiã ad fabricã eccľiaꝝ. xvi. q. i. c. ſi. ⁊ in. c.
tua. j. e. ğ ppẽ dimitias clericoꝝ nõ debẽt paupe-
res ⁊ eccľiaꝝ fabrica defraudari ⁊ miraẗ Inno
de qbuſdã nouis p̃dicatorib⁹ aſſerẽtib⁹ oppoſi-
tũ cũ null⁹ ſanctoꝝ ⁊ doctoꝝ eccľie dixit oppoſi
tũ. ⁊ aduerte vltra eũ. nã repio ꝙ oẽs doc. eccle
ſie ꝯueniũt in hãc ſniã; vt etiã hodie decie debe
anẗ. de Hieronymo hẽs pulchꝛ tex. in. c. reuer
timini. xvi. q. i. de Aug. hẽs ea. cã ⁊. q. iij. c. deci
me. ⁊. xvi. q. vij. in. c. maiores. vbi dič Aug. int
cetera ꝙ olim maiores nr̃i copijs oiu; abũda-
bãt q̃ꝛ decias ſoluebãt ſ; hodie q̃ꝛ ceſſat ſolõ ſu
ꝑuenit iudiciũ fiſci ⁊ tollit fiſc⁹ qᷓ n̄ accipit xp̄s.
hẽs de Ambro. c. qcũqȝ. ea. cã ⁊. q. de Grego.
in. c. q̃dragesimã. de ꝯſe. di. vi. in fi. ⁊ de cõcilio
gn̄ali hẽs in. c. maiores. el. ij. xvi. q. vij. ⁊ hodie
oẽſ religioſi p̃dicatores ꝓferẽtes aliq̃ vba q̃ pñt
ſbtrahere auditores a ſolutõe deciaꝝ ſunt ipſo
facto excõicati. vt i cle. cupiẽtes. de penis. ⁊ iniũ
giẗ eis ꝙ in ꝯfeſſiõib⁹ debeãt facẽ ꝯſciẽtiam ipſis
penitẽtib⁹ de ſolõe deciaꝝ. ⁊ ſi ex ꝓpoſito omit-
tũt incurrũt ğuẽ penã. de q̃ ibi ⁊ vide ad p̃miſſa
glo. plenã ⁊ nõ. in. c. i. j. e. ti. li. vi. ⁊ t; h̃ Inno. ꝙ
nõ ſolũ decie p̃diales ſ; etiã ꝑſonales ſunt in p̃-
cepto de iure diuino alle. id qᷓ habeẗ deutero
no. xij. c. ⁊ Numeri. iiij. c. de hoc tamen dic vt
latius dicam in. c. in aliquibus. j. eo.

1 DEcimam. Exp̃-
mit q̃
tuor gñ̄a deciaꝝ q̃ ex veteri
lege debebãtur ⁊ diuidiẗ qm̃
p̃ agit de q̃titate deciaꝝ exp̃-
mẽs q̃tuor gñ̄a ipaꝝ. z⁰. de q̃
titate p̃mitiaꝝ. ibi at vo. ¶ Nõ p̃ ex tex. ibi de-
cimã ptẽ ꝙ nõ ſatiſfacit p̃cepto legis ſoluẽs mi-
norẽ ptẽ deciaꝝ. nõ eni ſoluit decimã q minorẽ ꝑ
tẽ ſoluit. nã dicim⁹ ꝙ nõ ſeruat q̃dragesimã q oi
b⁹ dieb⁹ q̃dragesime nõ ieiunat. vt in. c. q̃drage
ſimã. de ꝯſe. di. v. ⁊ vide ho. tex. Ambro. in. c. q
cũqȝ. xvi. q. vij. ⁊ ibi hẽs glo. nõ. ꝙ ſi bona laici
exhaurianẗ in totũ ſi teneẗ ſoluẽ oẽs decias p̃te
riti tp̃is. nũqd eccľia d; recip̃e cũ tanto diſcrie
laici. ¶ Nõ z⁰. ibi oiu; frugũ ꝙ nõ ſolũ de fructi
b⁹ terre ſeu frumẽto ⁊ vino debẽt ſolui decie. ſ;
etiã de oi reddítu ꝓueniẽte ex terra. nã vbũ fru
gũ eſt valde latũ ꝯp̃hẽdẽs in ſe oẽ; reddítũ ex
terra ꝓueniẽtẽ. vt in. l. frugũ. de. v̄. ſig. ¶ Nõ z⁰.
ꝙ olim in veteri lege laici ſoluebãt tria gñ̄a deci
maꝝ. p̃ ſoluebãt leuitice tribui. i. clericis. naȝ ad
clericatũ ſolũ ꝓmouebanẗ illi de tribu leui. ſed
hodie tp̃e grẽ qſqȝ põt ꝓmoueri ad clericatu;.
etiã ſi p̃ fuit iude⁹. vt in. c. eã te. š. de reſcri. ⁊ ho
die h̃ decia ſtat in robore ſua vt p;. j. ꝑ totũ ti. nã
xp̃s noluit ſoluere legẽ antiquã ſ; adipleẗ vt ha
beẗ in euãgelio. z^m gen⁹ deciaꝝ recõdebbẗ ꝑ tpe
viſitatõis tẽpli ſalomonis q̃s comedebãt inuitã
do eti ſacerdotes ⁊ leuitas. hodie aũt iſte decie
nõ recõdunẗ. ſ; loco illaꝝ ſucceſſerũt oblatões
q̃s laici hodie faciũt clericis. z^m gen⁹ recõdebaẗ
ꝑ paupib⁹ q̃rũ loco ſuccedũt hodie elemoſyne
¶ Nõ ꝙ clerici inferiores ſoluebãt decias de-
cimaꝝ ſuis ſupiorib⁹. hodie vo in loco illaꝝ ſuc
cedit quarta. nã de iure cõi d; ep̃s hr̃e q̃rtã deci
maꝝ. vt in. c. de q̃rta. de p̃ſcrip. ⁊ in. c. ꝯq̃rẽte. d̃
offi. oꝛ. dicã plene in. c. cũ cõtingat. j. e. ¶ Nõ ibi
in veſtibulo tẽpli ꝙ ꝯuiuia fiebãt oli; in veſtibu
lo tẽpli. i. in portícu vel in edificio tẽplo ꝯtiguo
⁊ appellabaẗ veſtibulũ q̃ꝛ ibi veſtiebanẗ egrediẽ
tes ſeu ingrediẽtes in tẽplũ ſ̄m eoꝝ ꝯſuetudinẽ
in tẽplo aũt nõ d; q̃s ꝯuiuari ſ̄m doc. ⁊ hñ ar. in
c. i. de immu. ec. q̃ꝛ eccľia eſt dom⁹ orõnis ⁊ nõ
ꝯuiuij. vt in. c. dec;. j. e. ti. li. vi. niſi nečitas aliud
vrgeat vt in. c. ij. de cuſto. eucha. ⁊ ex h̃ ⁊ ex tex
collige ⁊ tene mẽti ꝙ diſpoſitio loquẽs de tẽplo
ſeu domo nõ extẽdiẗ ad porticũ dom⁹ vel tẽpli.
nã vt vides aliqd ꝑmittiẗ fieri in portícu nõ aũt
in tẽplo. ⁊ facit ad. q. ſtatutũ ğuiẗ punit ꝑcutiẽtẽ
aliũ in domo ſua. nũquid hẽat locũ ſi ꝑcuſſit in
portícu dom⁹ ⁊ p̃dc̃a faciũt ꝙ n̄ õ q̃ vide q̃ legũẗ
⁊ nõnẗ in. l. lex cornelia. in. §. domũ. ff. de iniurī.
⁊ in. l. q domũ. ff. de adulte. ſaŧ tñ dicerẽ põde-
rãda; mẽtẽ ſtatuti an rõ verificeẗ in portícu vel
nõ. ¶ Nõ in. v̄. at vero tex. nõ ꝙ obligatio gñ̄a
liter ꝯcepta val; ⁊ t; ⁊ quãtitas venit ſoluenda
ex arbitrio debẽtis ſoluere intelligẽdo de arbi-
trio boni viri. ar. optimũ h̃. nã deus in gñ̄e man
dauit ſoluere p̃mitias nõ exp̃mẽdo quãtitatem
⁊ tñ diciẗ ꝙ primitie ſunt ſoluẽde arbitrio offerẽ
tium. ſi ğ lex mãdat aliquid ſolui gñ̄aliter nõ ex
primendo certam quãtitatem intelligitur ꝙ ſo-
lutio ſit fienda arbitrio debentium ſoluere ⁊ ſ;
hanc interpretationem magiſtrorum non deb;
ſolui minimum quod eſt valde notandum. Et
hoc adduco ad. q. nunquid hec habeant locu;
in ſtipulatione concepta inter homines. vtputa
promiſi tibi dare frumentũ nunquid tenear tex
de iure ciuili videtur ꝙ non in. l. triticum. ⁊. l. ſi
inſulam. ff. de. vbo. obliga. In contrarium facit
iſte tex. ⁊ in. c. quanto. j. de cenſi. ⁊ poteſt dici ꝙ
ex equitate canonica valet obligatio ⁊ ſolutio
eſt fienda arbitrio boni viri habito reſpectu ad
cauſam promiſſionis ⁊ ad qualitates perſonaꝝ
⁊ tempoꝝ h̃ videtur ſingulariẗ ſenſiſſe Arch. in
c. ſunt nõnulli. i. q. i. qᷓ ſemper tenebis menti.
Nõ ibi arbitrio magiſtroꝝ ꝙ doc. ⁊ mgr̃i pñt in
terpꝛetari legẽ dubiã ⁊ eoꝝ interp̃tatio eſt ſ̄uan
da ſi apte nõ ꝯuinciẗ de errore. ꝓ h̃ faẗ qᷓ hr̃ in
l. vna. C. de ꝓfeſſo. q in vꝛ. ꝯſtã. li. x. vide tñ ho.
gľ. š. de poſtu. p̃la. c. i. i. v̄. inťp̃tat⁹. ⁊. xi. q. i. i. §.
ex his. ¶ Vltio nõ ibi ſacerdotũ auariciã ꝙ vbi
agiẗ de ſolõe tpaliũ fiẽda clericI ſempẽ in dubio
fiẽda inťp̃tať ꝯ clericos ⁊ h̃ ne noteẗ auaricia in
exactõe reꝝ tpaliũ optie faẗ tex. in. d. c. q̃nto. de
cẽſi. ⁊ de auaricia clericoꝝ vide pulchꝛ tex. in. c

diaconi.lxxxxiij.di.vbi dꝛ ꝙ exq̄ i eccl'ijs ſic̄ in
romano iperio creuit auaricia lex fugit ꝺ ſacer/
dotio ⁊ viſio de ꝓpheta. ¶ Jn glo.fi.ibi tanq̄
debite.nō bn̄ glo.vult eīꝫ ꝙ pmitie ſint i pcepto
ſic̄ ⁊ decie. Jnno.idē ſenſit ſed dic̄ ꝙ q̄ʒtitas eſt
ſoluēda arbitrio offerentꝭ ſm ꝯſuetudinē loci be
ne facit dcm.c.q̄ʒto. Hoſti.dic̄ h̄ verū dūmodo
ſoluatꝛ ifra q̄dragesimā ⁊.lx.ptē ꝓut habetꝛ in
lr̄a.ſed dcm Jnno.videtꝛ uerꝰ qa q̄ʒtitas hic ex
pſſa nō hētur in.l.ſed fuit iterp̄tatio magr̄orum
cui p̄ualē debet cōis ꝯſuetudo.qa ꝯſuetudo eſt
optima legū interpres.vt i.l.ſi interp̄tatiōe.ff.ꝺ
legi.⁊.c.cū dilectꝰ.de ꝯſue. Quidā alij antiq di/
xerūt ꝙ pmitie ſoluūtur n̄ ex neceſſitate ſed ex
volūtate offerētiū.⁊ valet hec ꝯcertatio opinio/
num ad excuſandum a peccato non ſoluentes
ar.nō.in.c.i.de poſtu.pla.li.vi. de iure tn̄ mihi
plus placet p̄cedēs opi.p̄ ꝑ dcm Hiero.i.c. re/
uertimini.xvi.q.i.⁊ꝰ ꝑ iſtū tex.dū dic̄ ꝙ q̄ʒtitas
fuit determiata ꝓpꝛ ſacerdotū auariciā ne ap̄liꝰ a
populo exigāt.nā vbū exigē ē neceſſitatꝭ.nā exi/
gere ē ab inito extorq̄re.ar.i.l.fideicōmiſſa.§.ſi
rē.ff.de le.iij. Itē hec rō lr̄e eſſet fruſtratoria ſi
ꝯſiſterēt in mera volūtate.nā tūc ſacerdotes nō
potuiſſent exigere.ſed q̄ʒtitas vt dixi eſt volun
taria ita tamen vt dolus abſit ne minimum offe
ratur vt ſatis innuit hic lr̄a. Abbas.

Nouum genus

NŌ pōt cōgrue ſūmari ꝓpꝛ varietatē
lecturaꝝ ſed ex ifra dicēdis apparebit clarꝰ in
tellectꝰ.c. ¶ Nō p̄ ex p̄n.ꝑ mō ⁊ uſu loquēdi ſeu
r̄ndēdi cū aliqd exͣneū exigitꝛ a clericis vł a lai/
cis.nā pōt dici nouū genus exactiōis.⁊ dic no/
uum.i.exͣneū. Et ex hoc ⁊ ex tex.infero ꝙ a cle
ricis nō poteſt aliquid exigi ꝙ in canonibꝰ non
caueatur.nā noue exactiones hic ꝓhibentur.
Secūdo nota ꝙ valet ar.de clericis antiq teſta/
menti ad clericos hodiernos quod itellige vbi
eſt eadē ratio alꝭ ſecus.vt.lxxxij.di.quaſi ꝑ to/
tum.⁊ in.c. tranſlato. ⁊ quod ibi nō.s.de.ꝯſti.
Nota tertio ⁊ tene mēti ꝙ clerici ſuſcipientes
ſacramēta tanq̄ laici ab alijs clericis tenentꝛ illꝛ
rendere i iuribus parrochialibꝰ. Ex quo ifero
ꝙ clerici audiētes diuina in alienis eccl'ijs tāq̄
parrochiani illaꝝ eccl'iaꝝ tenētur facē oblatōes
i caſibꝰ i qbꝰ laici offerre debēt ⁊ facꝭ ꝯ quādam
opi.vulgarē q̄ hēt ꝙ clerici n̄ debēt offerre ſꝫ h̄
opi.ē falſa niſi itelligas qn̄ ſūt i ꝓprijs eccleſiis
ita ꝙ ſibiipis admiſtrēt ſacr̄a ſic̄ loqꝛ p̄ncipiū.c.
ſecꝰ qn̄ audiūt i alia eccl'ia tāq̄ p̄rochiali vt s̄ di
xi.⁊ ꝓ h̄ vide tex.nō.cū glo.i.c.alia.xvi.q.i.vbi
pꝫ ꝙ monachi āteq̄ cēnt clerici tenebātur offer
re eccl'ie p̄rochiali vbi audiebant diuia ⁊ pcipie
bant ſacr̄a ⁊ plus ꝓbat ſingularitꝛ ille tex. ꝙ vbi
bona ſūt cōia religioſꝛ ſeu clerici fiet oblaꝰ ⁊ alia
iura p̄rochialia exſoluentꝛ ꝺ bōis eccl'ie.nā mo/
nachi n̄ hn̄t ꝓpꝛuꝫ.xij.q.i.n̄ dicatꝭ.⁊ tn̄ offerebāt
⁊ decias pſoluebāt qꝺ n̄ pōt itelligi niſi ex bōis

monaſterij.ꝑ h̄ ēt iſero ꝙ ſi monachus ē in ſtu/
dio ꝺ licentia ſupioris pōt ⁊ dꝫ offerre ſic̄ ⁊ alij
laici.nā ⁊ ꝯgruētē elemoſynā facē pōt de ſibi cō
ceſſis a ſupiore.qꝛ viſimile eſt ꝙ ſupioꝛ h̄ tacite
ꝯceſſit.ꝑ h̄ vide bo.glo.i.d.c.nō dicatꝭ.⁊ i cle.ij.
ꝺ vi.⁊ ho.cle. ¶ Op.ꝯ tex.d.c.q̄ſti.xvi.q.i.vbi
tex.videtꝛ innere ꝙ ep̄s ⁊ abbas n̄ ſoluūt d'cias
⁊ eadē rōe idē videtꝛ dicēdū i alijs clericꝭ cꝰ ꝯtri/
um innuit iſta lr̄a i fi.ſolu. Ex gl.h̄ poſitꝭ pn̄t elici
q̄tuor itellectꝰ ad tex.pmꝰ ē vt ꝺ dote eccl'ie nō
teneantꝛ clerici ſoluē decias vt i ꝯrio. ⁊ ita dꝫ itel
ligi p̄n.c.ſꝫ de alijs bōis ſiue de p̄rimonialibus
ipoꝝ clericoꝝ decie ſūt ſoluēde ſiue ſūt i parro/
chia aliena ſiue in ꝓpa ⁊ ſic itelligitꝛ finis.c.⁊ nō
h̄ dcm maxie i eo.ꝙ ſi rectoꝛ eccl'ie ſeu canōici
hn̄t p̄dia p̄rimonialia ēt.j. limites ꝓpē p̄rochie
tenētur ide ſoluē decimā ēt ꝓpē eccleſie.⁊ ꝺ h̄.j
⁊ꝰ itellectꝰ vt clerici nō teneātur paribꝰ decimā
ſoluē.vt in p̄n.c.ſꝫ ſupiori ſic vt i fi.c.⁊ s̄.c.ꝓxi.
¶ Tertia lectura vt principiū intelligatur i cle
ricis non recipientibus diuina ab alijs vtputa
quia adminiſtrant ſibiipſis ſacramēta iuicem.ſe
cus ſi recipiāt ab alijs tanq̄ parrochiani illius
eccleſie.⁊ iſte due vltie lecture colligūtur ex glo
ij.pma autē colligitur ex glo.i. Quarta lectura
ponitꝛ in vltima glo.vt principiū intelligatur i n̄
coniugatis ſiuis in coniugatis q tanq̄ laici ſol/
uunt decimas. Nūc āt examinemꝰ qualibꝫ lec.
de ꝑ ſe.nā circa pmā Jnno.h̄ iſtat obſcure ali/
q̄ʒtulū loquēdo ſed reducēdo ad claritatē facit
duo mēbra.aut loqmur i decis pſonalibꝰ aut p̄
dialibus.pmo cāu ſubdiſtiguit ꝙ aut clerici ex
pſona acqrūt eccleſijs vel eccleſia alitꝛ acqrit et
tūc non tenetur eccleſia de huiuſmōi lucris ſol
uē decimā qꝺ bene nō ꝓ hoc p̄n.hꝰ.c. Ex quo i
fertꝛ ꝙ monaſteriū nō tenetꝛ ſoluē decias pſona/
les ex ſibi acqſitis ex pſonis monachoꝝ. Si vo
clerici acquirūt ſibiipſis puta ex lectura vel alitꝛ
honeſte tunc tenētur ſoluē decias ⁊ ita itellexit
finem.c.⁊ dic hoc etiam procedere ſi clerici ad/
miniſtrent ſibiipſis ſacramenta.quia collatio ſa
cramētorum fit eis nomie eccleſie ⁊ poſtmoduꝫ
poterūt diuidere inter ſe.Hoſti.dicit honeſtius
has decias ſoluendas ſuperiori.Jo.an.ſup glo
primo videtur velle ꝙ clericus ſeu rectoꝛ eccl'ie
tenetur ſoluere decimas prediales de p̄dio pa/
trimoniali ſito infra parrochiam ſuam.ſecus vi
detur velle in perſonalibus.quia rectoꝛ non po
teſt eſſe obligatus ſibiipſi.l.tutoꝛ.ff.ad vellꝛ. vn/
de confunditꝛ obligatio ſicut cum creditoꝛ ſucce
dit debitori.l.ſtichū.§.additio.ff.de ſolu.ſed vi
dentꝛ moderniores meliꝰ ſentire iudicꝭ meo dicē
tes ꝙ ēt pſonales debet rectoꝛ eccleſie ſoluē ipſi
eccleſie.qꝛ ſoluit tanq̄ p̄uata pſona ſibiipi tāq̄
rectori ſicut tutoꝛ tanq̄ debitoꝛ pupilli ſoluit ſi/
biipſi tanq̄ tutori.l.quotiens.ff.de adminiſt.tu
vbi ho.tex.⁊ hic ſatis ſentit Jnno.⁊ ꝓ hoc ad/
duco bonum tex.in.c.per venerabileꝫ.q fi.ſint
legi.vbi tex.dicit ꝙ rex francie legitiauit filios

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nō tanq̄ȝ pr̄ ſȝ ſicut tex.ad idē in ſili.l.ſi ꝯſul.ff.
de adop.vbi ꝯſul tanq̄ȝ ꝑuata pſona manumit-
tit ſeruū,ꝓp̄uȝ apud ſeipm̄ tanq̄ȝ mgr̄atū. facit
qđ le.ꝛ nō.in.c.cū int̄ canonicos.ſ.de elec. Re
deo ad vba Inno.ſi loq̄r in p̄dialib⁹ dicit ꝙ cle
rici tenent̄ ſoluē decias ſicut alij laici niſi reperi
ant̄ ꝓuilegio exēpti ad h̄.c.a.nobis.ꝛ.c. ſugge-
ſtū.ꝛ.c.j.,ꝑx.ꝛ ꝑ h̄ vr̄ tacite Inno. reprobare p̄
mā lec.glo.dū ſentit ꝙ indiſticte tenent̄ clerici
ad decias p̄diales.clari⁹ h̄ ſentit in alia.q. dū q̄
rit nūqd canonici teneant̄ de p̄bēdis ſeu iparuȝ
fructib⁹ ſoluē decias ꝛ diligēter ꝯſiderādo mē-
tē Inno.vr̄ velle ꝙ decias p̄diales tenent̄ ſoluē
ſi ſunt in aliena ꝓrochia.ſȝ de fructib⁹ tanq̄ȝ de
lucro dicit ꝙ nō tenent̄ ſoluē etiā ſi audiūt diui
na in aliena eccl'ia.mouet̄ q2 ,ꝓp̄etas eſt eccl'ie.
vn̄ nō pn̄t teſtari de fructib⁹ p̄bēdaꝝ.vt in.c.ad
h̄.ꝛ in.c.q2.de teſta.ꝛ nō bn̄ h̄ vltimū dcm̄. Io.
an.dicit in pſonalib⁹ ſtādū ꝯſuetudini tā in cle-
ricis q̄ȝ in laicis vt nō.j.e.in aliqb⁹.ſȝ in p̄diali-
bus dicit ꝙ ſi p̄bēda ſeu fruct⁹ obuenerūt cano
nicis ex aceruo ꝑus deciato nō tenēt̄ canonici
ſoluē decimā p̄dialē q2 iam ps eoꝝ fuit deciata
ꝛ idē in alio dn̄o.ſȝ ſi canonici habuerūt fruct⁹
ex aceruo nō deciato tūc tenent̄ ſoluē. An aūt
canonici pn̄t teſtari de fructib⁹ ſeu faciūt fruct⁹
ſuos remittit ad nōta in.c.pn̄ti.de offi.ordi.lib.
vi.ꝛ ſic nō ꝙ Io.an.intelligūt illā glo.in. c.pn̄ti
de of.ordi.loq in canonicis. Idē apti⁹ vult Io.
an.in.c.relatū.el.ij.ſ.de teſta.in.v̄. moriētis. ꝛ
idē ibi Ho.q̄ꝝ eſt illa glo.ꝛ ſic magis credēduȝ
eſt eis q̄ȝ alijs ſōniātib⁹.ꝛ ideȝ ſentit Io. an.in
r'la nemo pōt.de re.iu.li.vi.in mercu.nā illa gl'.
loq̄r de bn̄ficiato nō hn̄te admiſtratōeȝ q̄lis eſt
canonic⁹.vt eſt glo.ordi.in.c.pōtifices.xij.q.iij
dū fundat ſe ſup.c.reqſiſti.in fi. de teſta. Item
Io.an.aptiſſime vult i.c.q̄relā.ne ꝑla.vi.ſu.vbi
h̄ apte tȝ ꝛ idē ſentit ibi Inn.dū dicit ꝙ ſi rector
eccl'ie locauit p̄diū eccl'ie tenet̄ ſucceſſor ſtare lo
catōi.ſec⁹ ſi canonic⁹ locauit p̄diū eccl'ie q2 non
pōt obligare p̄bēdā vltra tp̄s vite ſue volūtate
ſupioris ſicut dicim⁹ in vſufructuario.vt eſt tex.
in.l.ſi qs domū.ff.loca.ꝛ ſic limitat Inno.in.c.
ex lr̄is.de ꝓba.vbi dic̄ ꝙ canonic⁹ hȝ admiſtra
tōeȝ p̄bēde ſicut ali⁹ rector eccl'ie.nā dȝ intelligi
q̄ ad h̄ vt poſſit agē ꝛ ꝯueniri ꝑ p̄bēda.ſed nō q̄
ad h̄ vt poſſit eā obligar̄ vltra tp̄s vite ſue vt vo
luit idē Inno.in.c.q̄relā.ꝛ oēs doc. ſequentes
vn̄ canonic⁹ dr̄ ſimpl'r ꝛ pſonalit̄ bn̄ficiat⁹ ꝑ tan
to q2 nō hȝ curā aiaꝝ tanq̄ȝ canonic⁹.iō dr̄ ſim-
plicit̄ pſonalit̄ q2 p̄bēda dat̄ pſone ſue ſicut vſu-
fruct⁹ vſufructuario ſeu vſus vſuario.q̄ꝝ ius ē
pſonale ꝛ extinguit̄ morte vt inſti.de vſufruc.§
finit̄.ꝛ.d.l.ſi qs domū.vn̄ canonic⁹ nō hȝ ſucceſ
ſorē,ꝓp̄e in oner̄ ꝛ honore ſicut hȝ ali⁹ rector ec
cleſie.vn̄ ſi canonic⁹ fuit ꝯtēpt⁹ in electōe nō pōt
ſucceſſor agē de ꝯtēptu,q2 caplm̄ ſuccedit in iu
rib⁹ ſuis.de h̄ eſt gl'.nō.in.c.ꝙ ſic.in.v̄.ꝯſentire
in fi.ſ.de elec.ꝛ vide ibi lati⁹ ꝛ ſbtili⁹ ꝑ Inno.q
idē ꝯcludit.reſtat ꝙ ſolū hēat ſucceſſorē reſpc̄u
corpis p̄bēde ſic intellige dcm̄.c.relatū.vn̄ p̄bē-
da dat̄ canonico nō vt ſit q̄ſi tutor vl' ,ꝓcurator.
ſȝ vt inde viuat.iō appellat̄ bn̄ficiū pſonale.ſȝ ec
cleſia ꝯfert̄ alicui vt ſit tutor ꝛ adminiſtrator eccl'i
vt in.c.fratnitatē.ſ.de dona.ꝛ h̄ ſunt nōnda q̄ li
cet multū nō faciūt ad ,ꝓpoſitū.c.tn̄ declarat̄ glo
in.d.c.pn̄ti.in q̄ multi errāt. Venīā veniēdo ad
p̄ncipale ,ꝓpoſitū dū q̄rit̄ nūqd clerici teneātur
ſoluē decias.Ego dicerē ſic ꝙ aut q̄rit̄ de p̄dia-
lib⁹ aut de pſonalib⁹.p̄ caſu puto indiſticte ꝙ ſic
exq̄ p̄dia ſūt in aliena ꝓrochia etiā ſi ſūt aſſigna
ta in dotē eccl'ie.,ꝑ h̄ p̄ alle.glo.or.in.c.i.j. de cē
ſi.vbi lati⁹ diſcutiēdo mā ȝ tenuit ꝙ etiā de p̄dijs
dotalib⁹ eccl'ie ſoluēda ſit decia.ꝛ idē ibi Hoſti.
,ꝓbo rōe q̄ȝq̄ȝ a p̄ncipio a lege diuina decie fuiſ
ſent date clericis.tn̄ poſtmodū eccl'ia vl'is in no
uo teſtō volēdo diſtinguere iura eccl'iaꝝ ſtatuit
vt decie p̄diales eēnt illi⁹ eccl'ie in c⁹ ꝓrochia pre
dia ſita ſunt.vt pleni⁹ dicet̄ in.c.cū ꝯtingat. j.eo
vn̄ cū oia p̄dia hūerūt h̄ on⁹ annexū lȝ tradant̄
a laicis nouis eccl'ijs debēt trāſire cū onere ſuo
vt in.c.ex lr̄is.de pig.nā eccl'ia nō eſt edificāda
de nouo cum p̄iudicio alteri⁹ eccl'ie etiā reſpc̄u
deciaꝝ vt eſt tex.ad lr̄aȝ.in.c.eccl'ie.ꝛ.c.quūq̄ȝ.
xvi.q.i.ad idē.c.nuꝑ.j.e.vbi pȝ ꝙ p̄dia collata
ꝑ monaſterijs nouit̄ fundādis remanēt onera
ta ſol'de deciaꝝ.ſicut p̄mo erant ꝛ nullo iure ca
uet̄ oppoſitū. Nec ob.c.q̄ſti.alle.in glo. q2 pōt
intell'i ꝙ reducat̄ ad p̄dicta.ſ.ut ep̄s ꝛ abbas fa
ciāt deferri decias ad eccl'ias ſuas.ſ.illis qb⁹ de
bēt ad p̄dc̄a fac̄ ho.tex.i.c.ſi qs laic⁹.xvi.q.i.di
co tn̄ ꝙ ſi eccl'ia ex nec̄itate de nouo edificaret̄.j
ꝓrochiā alteri⁹.puta q2 antiq̄ eccl'ia hȝ ꝓrochiaȝ
valde amplā ita ꝙ ppl's nō pōt de facili ꝯueniri
ad illā eccl'iaȝ tūc pōt ep̄s ſtatuere ꝙ eccl'ia no-
uit̄ edificata hēat certā ꝓrochiā ex illa antiq̄ cuȝ
omnib⁹ obuētōib⁹ ſpūalib⁹.ꝛ de h̄ eſt tex.nō. in
c.ad audiētiā.j.de eccle.edi.ꝛ ob iſtā rōem ho-
die videm⁹ ꝙ in eccl'ia ꝓrochiali cuiuſlibȝ pleba
nat⁹ ſunt capelle hn̄tes certā ꝓrochiā.vn̄ antiq-
tus ſola plebs erat curata.vn̄ ,ꝓpt̄ h̄ hodie ē nō.
dubiū vtꝝ decie debeātur plebi an capellis exq̄
,ꝓueniūt ex p̄dijs ſitis in ꝓrochia capellaꝝ ꝛ de
h̄ latius dicā in.c.cū ꝯtingat.j.eo. ſed ſi predia
ſunt ſita infra parrochiam propriam non puto
ꝙ canonici teneātur ſoluere decimas quod ſen
tit Inno.vt.ſ.dixi ꝛ ſic poteſt intelligi prin. hu
ius.c. Aut loquimur de perſonalibus ꝛ tūc aut
de acquiſitis ſibijpſis aut acquiſitis eccleſie.pri
mo caſu ſi clerici percipiunt diuina in aliena ꝑ-
rochia vl' in propria ſemper tenent̄ decimas ſol
uere quia lucrantur tanquā laici. ergo debent
honorare deum ex lucro perſone.ꝛ ſic poteſt in
telligi ſi.c.ꝛ intellige ſi hoc habet conſuetudo.
2°. caſu in acquiſitis eccleſie dicerem ꝙ ſi viuen
tes communiter in eccleſia recipiant ſacramen
ta ab alia eccleſia ſicut olim faciebāt monachi
tūc tenent̄ ſoluē decimā.vt in.d.c.alia iūcta glo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

i.⁊ ſic pōt itelligi iſte tex.i fi.aut ñ recipiūt cōit
ab alia eccleſia ⁊ tñ ñ tenent̃ ꝺ acqſit̃ eccľie ſoluē
deciaꝫ ꝑſonalē alīi eccleſie ⁊ ſic loqt̃ ꝑn.c.naꝫ ñ
repit̃ i lege ꝙ eccľia teneat̃ ꝺciaꝫ ꝑſonalē ſoluē
alīi eccleſie nūqd āt canōicꝰ audiēs alibi diuina
teneat̃ ſoluē deciaꝫ ex ꝑbēda ſua tāꝗꝫ ex lucro
No.An.videt̃ h̄ ſentire ꝙ ſic. ⁊ idē do.Pe.ſꝫ
credo ꝙ habuerūt reſpectū ad glo.illiꝰ.c.ꝑnti.
qa exq̄ lucrant̃ fructꝰ debēt tāꝗꝫ ex lucro ſoluē
deciam ꝑſonalē.ſꝫ tenēdo opi.quā ſemꝑ tenui
⁊ quā tꝫ Inno.h̄ ꝙ canōici nō faciāt fructus ſu
os credo ꝙ nō tenētur ad ſolutionē ꝺcime.q꞉ ꝑ
bēda daẗ ſibi vt īde viuat ⁊ ſuꝑfluū cōuertat in
vſus pios.vt ē tex.xij.q.i.i.§.fi.cū.c.ſeq.nō ciꝫ
dꝫ ſibi ſſtrahē neceſſaria vt ſoluat deciaꝫ maxie
qa oīa ſūt bona eccleſie.hodie tñ ſtādū ē ꝯſuetu
dini ſiue q̄rat̃ an canōici faciāt fructꝰ ſuos.vt nō
i.d.regľa nemo pōt.ſiue q̄rat̃ an decie ꝑſonales
ſint ſoluēde.vt nō.i.d.c.i aliqbꝰ.Et ex his īfert̃
ad ꝺclarationē illaꝝ lecturaꝝ.nā ſuꝑiores nō te
nētur eccleſie ſoluē decias niſi ꝓut i iure ē ſtatu
tū.vt i.c.ꝯq̄rēte.ꝺ offi.oꝛ.ſic itellige ēt ētiā lectu
rā.nā debes diſtinguē vt pꝫ ex ꝑdictis.q̄rta lec
tura ē viſſima reſpectu clericoꝝ cōiugatoꝝ.naꝫ
ipſi nō gaudēt ꝑuilegio eccleſiaſtico niſi in duo
bus de quibus in.c.i.de cleri.cōiuga.li.vi. ⁊ q̄
rit h̄ Hoſti.nunqd papa poſſit exigē decimas a
clericis ⁊ eccleſijs.⁊ dicit ꝙ ſic.qa ipe hꝫ curam
omniū.ix.q.iij.cūcta ꝑ mūdū.⁊ i extrauaganti
Bonifacij vnā ſanctā.dicit tñ ꝙ de ꝯſuetudine
papa ñ exigit.⁊ h̄ qa ſm diuerſas neceſſitates i
ponit decimā triēnalem vel aliā. vt nō.in cle.ij.
de deci.ſed ego puto ꝙ ex poteſtate oꝛdiaria h̄
nō poſſit.nā in iure oꝛdiatum eſt qbus debētur
decime.ſꝫ ex poteſtate abſoluta h̄ eſt ꝯcedēduꝫ
fac qꝺ nō.in.c.a nobis.j.e.⁊ qꝺ nō.Jo.an.in.c
inter cetera.de offi oꝛdi.Abbas.

Ex multiplici

Cō
poſi
tio ſuꝑ deciſ ñ tollit̃ ꝑ ꝑuilegiū ſequēs
ſi ꝺ illa mētionē ñ fac.ꝑ pōit̃ q̄rela.2°.iudicū da
tio.ibi vnde. No ꝑ ex tex.iſto ꝙ iter clicos
noīe ſuaꝝ eccleſiaꝝ pōt interuenire compoſitio
ſuꝑ decis i futuꝝ ſoluēdis ēt citra ſuꝑioris au
ctoꝛitatē.ſꝫ tñ cōpoſitio nō excedit vitā tranſigē
tium.vt in.c.veniens.de trāſac.qd autem cū lat
co dic vt nō.i.c.ij.ꝺ ſnſac.⁊ dicā i.c.cū hoies.j.
e. Nō 2°.ibi de bladis ⁊ vniuerſ leguminibꝰ
ꝙ appellatōe bladi ñ veniūt legum ia.ſꝫ in ꝯtꝛiuꝫ
facit qꝺ nō.in.l.triticū.ff.de v.ob.⁊ ꝑ gl.⁊ Bar
in.l.i.ff.de aqua plu.ar.nam appellatiōe bladi
ſeu tritici venit omne id qꝺ in terra ſeu agro cō
teritur ⁊ ſic videtur ꝙ veniāt nedū legumia ſed
ēt ſemē lini.vñ bladū ſeu triticū eſt nomē multū
generale.appellatiōe vō frumēti venit oē id qꝺ
hꝫ ariſtā.vt i.l.frugē.§.frumētū.ff.de v.ſig.ſed
ꝓpt̃ cōeꝫ vſū loquēdi debemꝰ itelligē de eo fru
mēto qꝺ ē ꝑcioſiꝰ alijs bladis.vt notatur in.d.l
i.⁊ credo ꝙ ꝓpt̃ vſū loquēdi h̄ fuit facta ſpēalis
mētio de leguminibus.⁊ hec faciūt ad ſtatuta.
Nō 3°.ꝙ ꝑſona eccleſiaſtica pōt ſine peccato
ñ ꝑſoluē decimā itegrā rōe ꝯuētōis inite cuꝫ re
ctoꝛe cui debent̃ ⁊ vr̃ mihi h̄ dictū ſatis durū cū
decie nō ſolū ſoluant̃ i ſſbſidiū ꝑſbyteri ſꝫ etiā i
elemoſynam pauꝑum.ad h̄.c.tua.j.e.niſi dicas
ꝙ eodē mō alia eccleſia poterit hr̃e pauꝑum cu
rā ⁊ nō refert ꝑ quā eccleſiā pauꝑibꝰ ꝓuideat̃.
Itē nō ꝙ ꝑuilegiū nūꝗꝫ refert̃ ad ſpēaleꝫ di
ſpoſitionē initā iter ꝑtes niſi de ea fiat ſpēaľ mē
tio.⁊ i h̄ tene mēti iſtū tex.ad idē.c.veniēs.de ꝑ
ſcrip. Ultio nō iūcta glo.papā poſſe deroga
re diſpoſitiōi ⁊ pacto inito iter ꝑtes.ꝯ hoc oppo
nā ex ꝯuētiōe oꝛit̃ obligatio q̄ eſt de iure nāli ꝗ
nō pōt tolli ꝑ ꝑncipē.vt in cle.paſtoꝛalis.ꝺ re iu
di.ꝑ Inno.in.c.q̄ i eccleſiaꝝ.de ꝯſti. Solu.aut
ꝯuētio fit inter ꝑſonas eccleſiaſticas ſuꝑ iuribꝰ
eccleſiaꝝ ⁊ tunc poteſt papa tali ꝯuētioni ꝺroga
re.qa ipe habet in clericis plenitudieꝫ poteſtatꝭ
⁊ ſua ptās i oībꝰ intelligit̃ excepta.ad h̄ ho.tex.
i.c.veniētes.de iureiuran.⁊ vide ho.glo.i.c.cō
ſtitutꝰ.ā.ꝺ Rep.⁊ de h̄ videt̃ honꝰ tex.in cle.du
dum.i.§.nos.ꝺ ſepul.ſꝫ ſi ꝯuētio fieret ſuꝑ iure
ꝑuato puto ꝙ papa vľ iꝑatoꝛ ñ poſſit ſine cā il
lā ꝯuētionē deſtruē ꝑ id qꝺ le.⁊ nō.in cōtrarijs
ſupꝛa ſignati.⁊ facit qꝺ nō.Inno.in.c.ingſitiōi
j.de ſen.excō. In glo.i.i fi.nō.glo.ꝙ cōpoſi
tio ſimpľr facta extēditur ēt ad ꝑdia acqrēda.⁊
dic h̄ Goff.per hāc rationē glo.ꝙ ſi ꝑuilegium
fuiſſet ipetratū ſuꝑ ꝑdijs acqrendis pariter nō
valuiſſet.ſecus ſi compoſitio nō concerneret ꝑ
dia acqrenda. In glo.ij.in fi.nō bene glo.ꝙ
lꝫ non valeat renūciatio ſuꝑ iure futuro pactuꝫ
tñ valet.⁊ pꝛimū aperte ꝓbatur in.l.ſi ita ſit ſcri
ptum.§.ſi ſub conditiōe.ff.de le.ij.vbi dicit̃ le
gato facto ſſb ꝯditiōe.vľ ēt ad diē certā non pōt
qs renūciare.qa ante tēpꝰ ad nos nō ꝑtinet ⁊ ꝑ
hoc.nā renūciatio ē q̄dā abdicatio.ſꝫ qs nō pōt
a ſe abdicare qꝺ nō habet.nā pꝛiuatio ꝑſuppōit
habitū.c.ad diſſoluendum.de deſpon.impu.
Secūdū dictū ꝓbatur hic ⁊ clariꝰ i.l.i.C.ꝺ pac
vbi dr̃ ꝙ fideicōmiſſo ꝯditionali pōt qs ꝑ pactū
renūciare ⁊ h̄ iō.qa pactū obligat paciſcētē ad ñ
petēdū cū ius ꝯpetierit.ſꝫ glo.multuꝫ nō.i.l.i.ff.
de cura.hōis dādo.limitat ꝑmū dēm niſi renūci
atio fiat in ꝑñtia iudicis.⁊ illā glo.ſeqt̃ Bar.in
d.l.i.C.de pac.Aliā limitatōeꝫ poſuit Ja ꝺ are
⁊ placꝫ Bar.i.d.l.i.qa renūciatio iuris futuri ñ
valꝫ ſi fit abſente ꝑte.ſecꝰ ſi ꝑte ꝑñte q̄ſi tc̄ habe
at pactū interclusum.licꝫ Bal.aliud videat̃ ibi
ſentire.ſꝫ cōiter ad cautelā ſolꝫ in iſtr̄is iterpōi
ꝙ renūciauit ꝑ pactum ⁊c.⁊ hoc eſt bene vtile i
ſerere vt opi.vitentur.renūciatio tamen pure ⁊
ſimpliciter facta non extēdit̃ ad ius quod pōt in
futurū cōpetere niſi hoc caueatur i renūciatōe.
⁊ de hoc dicēdū plenius vt nō.Bar.in dicta.l.i
⁊ in.l.qui rome.§.duo fratres.in.vi.q.ff.de vb
ob.⁊ adde ad ꝑdicta ho.tex.cum ibi nō.in.c.cū
inter.ꝑ.de renuncia.

Commiſſū. Monachi
teneť ſolueꝛ
decimas ꝑdiales de ꝑdijs nouiť cultis
de qb⁹ decime ꝑus ſoluebanť h. d. ꝑ ponit q̄rela
2°. indis datio. ibi ea, ꝑpt. ¶ Nō ꝑ ꝙ mutatio q̄
litatis loci nō hꝫ alterare obligatōeꝫ ſolutōis deci
maꝝ. ¶ Ex q̄ infero ꝙ lꝫ de nouo in aliq̄ platea
aliqd plāteť ⁊ ſemieť teneť dñs ad decimā eoꝝ
q̄ ibi colliguntť ſic ꝑus ſoluebať decia ſm ꝑorem
ſtatū. Et ex h ⁊ ex tex. infero ꝙ dñs pōt alterare
ꝯditōeꝫ terre ſue ſiñ ꝯdictōe eccľie cui debeť de
cia ſatis eſt ꝙ ſoluat decia de ibidē colligēdis.
Nō 2°. ꝙ de paſcuis ſoluiť decia. Itē de domi-
b⁹ ⁊ dic de paſcuis. i. de ꝑcio q̄ paſcua ſeu paſtu
ra vēdita eſt. dic de domib⁹. i. de ꝑēſiōe domoꝝ
Sꝫ q̄rūt doc. h qd ſi paſcua ḡtis ꝯcediť dicūt ⁊
bñ ꝙ nihilomin⁹ debeť decima q̄ videnť ꝯceſſa
cū onere ſuo. nā ſicut dñs nō pōt vēdere fruct⁹
ſine onere decimaꝝ. vt in. c. paſtoꝛalis. j. eo. ita
nec donare cū eadē eſt rō vtriuſqꝫ. ¶ Vltio q̄riť
de. q. nō. pone ꝙ aliqs ꝯbuſſit ſegetes vł incidit
vineas. nūqd eccľia poſſit agē ꝯ talē, ꝑ ꝑte decie
ſibi ꝯtingēti. Inno. ꝑ tꝫ ꝙ ſic ar. in. l. ſi fu⁹ fuū. §.
ſi oliua. ff. ad. l. acq. vbi pꝫ ꝙ ſi aliqs colligit illi
cite oliuas nō maturas teneť dño ad dānuꝫ re
ſarciēdū actōe. l. acqľ. refert q̄ſdā tenere ꝯrium.
Io. an. tꝫ ꝑmā ꝑtē nō obſtāte ꝙ fruct⁹ potuiſſēt
grādine vel alia tēpeſtate ꝑire ſatis eſt ꝙ potuiſ-
ſent nō perire. ar. in. l. cū res. in fi. ff. de lega. i. q̄
dic ꝙ hēbiť reſpect⁹ ad id qđ ſolet ibi ꝑcipi. dñs
Ne. vř de h dubitare. nā iſta qō pendet ab alia
videlꝫ vtꝝ decia ſit eccľie. an vo ſit debita ⁊ qua
actōe petať decia ⁊ q̄ꝫuis in h ſunt multe opi. tñ
glo. in. c. tua. j. e. ⁊ in. c. moderamie. xvi. q. i. vř
reſidere ꝙ petať ꝯditōe ex canone ⁊ nō rei ven.
ſꝫ ꝯditio eſt ꝑſonalis inſti. de act]. in. §. ſic itaqꝫ.
q̄ idē dicēdū in hac qōe ſicut dř cū res mihi de-
bita perimiť de q̄ qōe plene ꝑ Bar. in. l. ſtichus
certo die. ff. de. v. obli. vbi inť cetera dicit ꝙ aut
occidiť in iniuriā creditoꝛis ⁊ liberať debitoꝛ q̄
culpa creditoꝛis res perit. vt i. l. ſi merces. §. cul
pe. ff. loca. aut in iniuriā debitoꝛ]. ⁊ tūc debitoꝛ
nō liberať. vt in. d. §. culpe. Aut ſine iniuria vtri
uſqꝫ ⁊ tūc liberať debitoꝛ ⁊ hꝫ actōeꝫ ꝯ perimen
tē. ſꝫ eſt dubiū nūqd illā actōeꝫ teneť cedeꝛ ſuo
creditoꝛi. ⁊ vř velle ꝙ ſic ſi debitū erat ex cā one
roſa. ſec⁹ ſi ex cā lucratia ⁊ ſic vř dicēdū in ꝑpo
ſito vt eccľia nō poſſit agē ꝯ illū deſtructoꝛē niſi
ceſſa ſibi actōe mō ꝑdicto ⁊ ꝙ agať ꝯditōe ex ca
none ꝯfirmat Fre. ꝯſi. lxxiiij. Sꝫ in fauoꝛem ec
cleſie ꝙ poſſit agē ſine ceſſiōe actōis indiſtincte
allego tex. in. c. tua. j. e. vbi dř ꝙ de⁹ aſſeruit de-
cimas ⁊ ꝑmitias eē ſuas. q̄ ſūt in dñio eccľie. nā
ꝑnomē ſuū denotat dñiū. vt nō. in. c. i. de poſtu.
ꝑla. ⁊ hētur in. l. qnt⁹. ff. de au. ⁊ ar. le. ad idē. d.
c. moderamie. vbi dř ꝙ eccľia pōt vēdicare deci
mas. ſꝫ rei vēdicatio dať dño vt in. l. in rē. ff. de
rei ven. ⁊ nō. in. c. exaiata. ꝯ. de indi. ¶ Itē ſi de
cime nō eēnt eccľie ſꝫ ſolū ſibi debita nō video
q̄re nō teneret vēditio omniū fructuū facta per
dñm ꝑdij cū ipe remaneat obligatus ꝑſonaliť ⁊
tñ ꝯriū dř in. c. paſtoꝛalis. j. e. q̄ eccľia hꝫ decimā
ꝑtē, ꝑ indiuiſo etiā añ fruct⁹ collectos ⁊ ſm hoc
ſaluať dcm Inno. ⁊ Io. an. nā eccľia tanq̄ꝫ dña
decimaꝝ pōt agē ꝯ illū deſtructoꝛē ſicut dñs vt
in. d. §. ſi oliua. ⁊ h vř pl⁹ ꝯuenire canonice eq̄ta
tati vt euiteť circuit⁹. ⁊ intellľ ſꝫ Io. an. qñ ſine
iuſta cā ille deſtruxit ſegetes ſeu vineas. ſec⁹ ſi
ex iuſta cā puta in bello iuſto. ⁊ nō ſing. h dꝫ q̄
nō memini legiſſe alibi ꝙ ſi in bello iuſtos qs
deſtruit vineas ſeu ſegetes ſeu alia loca culta ñ
ḡuať ꝯſciētia ſua etiā reſpectu decie q̄ debebať
eccľie q̄ tūc tpis no pōt fieri ꝯgrua ⁊ tuta ſepa°.

Peruenit. Per excōicatōeꝫ
ꝯpelliť qs ad ſol-
uēdas decimas de molēdinis ⁊ alijs
h ꝯtenťs ⁊. c. ſequē. h. d. cū ſe. ¶ Nō ꝑ ꝙ pꝛelati
peccāt nō cōpellēdo ⁊ monēdo ſbditos vt deci-
mas ſoluāt. nā faciūt cōtra mādatū ſupioꝛis. h
eni nō ſolū iniūgiť laicis vt ſoluāt decimas. ſed
etiā mādatur ꝑlatis vt ſubditos moneāt ⁊ ꝯpel
lāt qđ eſt bñ notandū. nā veniēs ꝯtra ꝑceptum
ſupioꝛis peccat moꝛtaliť in. c. ij. de ma. ⁊ obe. ⁊
eſt ratio rōis. q̄ ꝑlati debēt obuiare peccatis ſb
ditoꝝ ⁊ nō negligere bona eccleſiaꝝ ⁊ pauperū
vñ dicit glo. nō. in. c. ea q̄ de offi. archi. ꝙ negli-
gentia pꝛelati eſt peccatuꝫ moꝛtale. ⁊ idem dicit
alia glo. nō. in diſſimulatione ſcilicet ꝙ diſſimu
latio pꝛelati eſt peccatum moꝛtale vt nōtur in. c.
clericis. de immu. eccle. li. vi. ⁊ videť inferēdum
ꝙ etiā ſine iſto ꝑcepto peccāt pꝛelati in nō ꝯpellē
do ſubditos ad ſolutōem decimarū. ¶ Nō 2°.
ꝙ pōt quis o debet ſi opus eſt per excōicatōem
cōpelli ad ſolutōem decimaꝝ ⁊ dic opus eſſe ſi
nō vult acq̄ſceꝛ monitōi. ¶ Nō vltimo ex iſto
tex. ⁊ ex. c. ſequē. ꝙ nō ſolū de blado ⁊ vino eſt
decima ſoluēda. ſed de multis alijs h ꝯtentis. ⁊
generaliter dic ꝙ de omni reddito ac omni lu-
cro ꝑſonali decima eſt ſoluēda. vt nō. h Hoſt. ⁊
vide bonā glo. in. c. cū homies. j. eo. dicit tñ Ho
ſti. ꝙ libenter videꝛꝫ ꝙ ſaltem de blado ⁊ de vi-
no integraliter decima ſolueretur. an autem va
leat cōſuetudo in contrarium dicā. j. e. in. c. in a
liquibus. ⁊ in. c. ad apoſtolice. ¶ Sed h quero
nunqd debentes ſoluere decimaꝫ peccent ſi diſ
ferūt ſoluere quia ab eis non petitur. dñs meus
Car. arguit ⁊ tenet per iſtū tex. ꝙ nō. quia tex.
hic innuit monitionem requiri. vnde non ſoluē
tes ante monitionem videntur tenere cum licē
tia ſacerdotis. contrarium ſentit hic domi. Pe
cens monitionem requiri ad hoc vt perueniať
ad excōicationeꝫ que ſine monitione non eſt in
ferēda. vt in. c. ſacro. j. de ſen. excō. ſꝫ ſine moni
tione debens ſoluere conſtituitur in moꝛa quia
dies interpellat pro homine in. c. potuit. de lo-
ca. ſed ꝑ hoc non pꝛobat ꝙ decime ſunt ſoluen-
de ſine monitione vel ꝙ certa dies ſit ꝑfixa ad
ſolutionem decimarum. ⁊ ideo lati⁹ attingēdo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hũc articulũ dico ꝑus examinãdũ qñ decie ſũt ſoluẽde. nã iura vñr varie loq tex. j. e. cũ hoies vr̃ velle ꝙ ſtati. ſꝫ i. c. ꝛuertimini. xvi. q. i. vr̃ inui ꝙ i finẽ ãni. ð q̃ p Jo. an. lati⁹ i addi. ſpe. co. ti. ſup ſecũdo libello. ꝛ ibi i effectu vr̃ ꝯcludẽ ꝙ ð cime pſonales ñ debeanť añ lapſũ ãni. nã pticularis ſolo multa hꝫ icõmoda. l. plane. ff. fa. her. ꝛ ſic põt itelligi. d. c. reuertimini. ꝑdiales võ debẽt ſolui ãteq̃ꝫ frumẽtũ ſepareť a paleis. nã palea ẽ i fructu. l. adeo. ff. ð acq. re. do. ij. q. i. multi niſi ꝯſuetudo hẽat oppoſitũ vt cõiť ſe hꝫ hodiernis tẽporib⁹. naꝫ portať frumẽtum ſeu bladum poſtq̃ꝫ ẽ ſepatũ a paleis ꝛ dꝫ deferri vſq̃ꝫ ad domũ eccľie expẽſ villici ſeu dñi. ꝛ eſt tex. iũcta gl. nõ. in. d. c. reuertimini. tenẽt doc. in. c. ex pte. ij. j. e. ꝛ Jo. an. i addi. ꝑdc̃a vbi videas qd ð lana lacte ꝛ fetibus pecudũ. Ex ꝑdictis videť iferendũ ad qõnẽ ꝓpoſitã ꝙ monitio ñ ſit neceſſaria ad ꝯſtituẽdũ i mora debẽtẽ ſoluẽ. ꝓ hoc adduco qð hẽtur exo. xxij. vbi dr̃ ðcias ꝛ ꝑmicias ñ tardabis offerre. vñ põdero. v̄. offerre. qð ð ſui ſignificato nõ expoſcit exactionẽ ſꝫ ſpõtaneã oblationẽ iduẽ. vt nõ. in auẽ. offerať. ¶ ð liť ꝯteſ. ꝛ við gl. i cle. ſepe. ð vbo. ſig. ad idẽ tex. i. d. c. cũ hoies. q̃ ꝯcludiť ꝙ ſine alia monitiõe peccãt nõ ſoluẽtes. ꝛ vide ho. gl. i. c. i. j. e. ti. li. vi. Ad iſtuꝫ tex. Rñ. aliť. nã lꝫ papa h̃ mãdet ꝑlať vt moneãt ſƀditos. nõ tñ ſeqť ꝙ citra monitionẽ ñ peccẽt p alia iura ſupius allegata. nã ꝑlat⁹ dꝫ monẽ ſƀditos vt honeſte viuãt. tñ nõ ſeqtur ꝙ citra monitionẽ ihoneſte viuẽtes non peccent.

Nuncios ¶ Sũmatũ ẽ cũ ꝑcedẽti ꝛ declara vt dixi i ꝑcedẽti. c. ¶ Nõ ex tex. ꝙ ẽt ð apib⁹ ẽ ſoluẽda ðcima. ꝛ dic ð apibus. i. ð fructu apiũ vt ð cera ꝛ melle. ¶ z°. nõ ibi oi fructu. ꝙ ð oi fructu ẽ ſoluẽda ðcia. ¶ Tertio nõ ibi eccleſiaſtica diſtrictõe. ꝙ ñ ſolũ p excõicationẽ ſꝫ ẽt p diſtrictõeꝫ eccľiaſticã laici cõpelliũtur ad ſolutõeꝫ decimaꝝ. nã lꝫ diſtrictio ꝛ cenſura qñq̃ꝫ ſumãtur vt ſynonyma ꝛ idẽ ĩpoꝛtãtia ĩpꝛoꝑe tñ appellatiõe cẽſure eccľiaſtice veniũt ea q̃ habentur i. c. q̃rẽti. ð v̄. ſig. ꝛ ꝓꝑe cẽſura ꝯcernit aiaꝫ ꝛ ſic ẽ pena ſpirituaľ. diſtrictio võ ꝓt ſumi ꝓ pena tẽpoꝛali. vt dico in. d. c. q̃renti.

Cum hoies ¶ Decima fructuũ ſtati cũ collecti ſũt ſolui dꝫ ñ ðductĩ expẽſ. ꝑ põit ſẽm repꝛhẽſibile. z°. corrigi mãdat. ibi mãdam⁹ ¶ Nõ ꝑ ibi nonẽ ptib⁹ ſibi retentĩ ꝙ decima ps fructuũ debeť eccľie habito reſpẽu ad totũ. nõ q̃ hꝫ h̃ cãu locũ diuiſio legaľ vt totũ diuidať i. xij. ptes ſꝫ ðbeť decia toti⁹. Et fac h̃ lr̃a ad. q. pone arbiter ſeu iudex adiudicauit mihi duas ptes fũdi vtꝝ intelligať adiudicaſſe duas ptes ex trib⁹ an ex. xij. ptib⁹. Bar. i. l. iterdũ. §. i. ff. ð here. iſti. dic ꝙ de. xij. qa ſolẽnis diuiſio fit i. xij. ptes. vt i. d. §. i. ꝛ h̃ ẽ veꝝ niſi ſtatutũ vel cõſuetudo repugnet ꝛ iõ dat cautelã vt petens duas ptes toti⁹ dicat peto duas ptes ex tribus vel toti⁹. ſꝫ certe ꝯ ſniam Bar. vr̃ tex. h̃ ꝯiũcta. l. diuina. nã lex diuia ſimpliciť reſuauit deciaꝫ pteꝫ frugũ ꝛ tñ itelligiť reſuaſſe deciaꝫ toti⁹ nõ ãt decimã ex. xij. ptib⁹. ꝛ ita habꝫ hodie cõis vſus loquẽdi vt faciẽdo mẽtionẽ ð q̃rta vľ q̃nta pte itelligať ð pte toti⁹. ſꝫ dcm̃ Bar. poſſꝫ ſaluari i diſpoſitiõe vltĩe volũtať. qa cuꝫ hẽditas diuidatur a iure in. xij. ptes. vt in. §. hẽditas. iſti. de here. iſti. ita i dubio videť teſtatoꝛ ſenſiſſe. ſed ſec⁹ putarẽ in alijs diſpoſitiõib⁹ ¶ Nõ z°. ibi ſtati vnã regulã ꝙ decia ꝑdialis eſt ſoluẽda ſtatim fructibus collectis ꝛ ſic videť ꝙ non reqrať monitio ad ꝯſtituẽdũ debitorẽ i moꝛa cuꝫ tẽpus ſit h̃ appoſitũ i lege. ꝛ dic vt lati⁹ dixi i. c. ꝓuenit. ſ̃. eo. ¶ Tertio nõ ꝙ ſup decis ꝑteritĩ ꝯpelluntur laici ſatiſfactionẽ impendere. ꝛ hic ſumpta occaſiõe q̃rũt doc. nũqd ſup decimis poſſit interuẽire cõpoſitio ꝛ ꝯcludunt ꝙ iter clericos poteſt fieri ẽt ſine auctoꝛitate ſupioꝛis. vt i. c. ex multiplici. ſ̃. e ꝛ in. c. ſequen. ꝛ in. c. ſuggeſtũ. intellige tamẽ ꝙ hec compoſitio erit pſonalis ꝛ nõ realis. vñ nõ excedet vitã cõponẽtiũ exq̃ nõ interceſſit auctoritas ſupioꝛis. c. veniẽs. de trãſac. dixi in. d. c. ex multiplici. cũ laicis võ poteſt cõponi ſine auctõitate ſupioꝛis ſup decis ꝑteritis. vt i. c. vt ſup. de re. ec. nõ alie. ꝛ nõ. i. c. fi. ð re. pmu. ſꝫ ſup decis futuris nõ poteſt cõponi ſine ſupioꝛis auctoꝛitate. de q̃ dic vt plene nõ. in. c. ij. ſ̃. de tranſac. ꝛ in d. c. fi. ꝛ eſt diuerſitatis ratio. nã laici poſſunt decimas poſſidere nec pſcribẽ. vt in. c. cãm. de preſcrip. ꝛ cũ piculo aiaꝝ ſuaꝝ detinent. vt i. c. ꝓhibem⁹. j. e. Itẽ nõ refert q̃ eccleſia habeat exq̃ remanẽt penes eccleſiam. vt in. c. cũ apoſtolica. de his q̃ fiũt a ꝑla. ꝛ oẽs eccleſie pticulares ſũt mẽbꝛa eccleſie vľis. vna eim eſt eccľia vľis. xxiiij. q. i. loqtur. ꝛ i hñtib⁹ ſymbolũ. i. identitatẽ ꝛ ſimilitudinẽ faciliꝛ ẽ trãſitus. vt i. d. c. cũ apoſtolica. ꝛ i. l. re ꝯiũcti. ff. de le. iij. ꝛ p h̃ ſoluo ꝯtrariũ qño ſup decimis admittitur cõpoſitio ſine iudicis auctoꝛitate cũ ſint alimẽta egentiũ ꝛ ſup alimẽtis nõ tranſigiť ſine iudicis auctoꝛitate. vt in l. cũ hi. ff. ð tranſac. dico enim ꝙ p hãc cõpoſitionẽ inter pſonas eccleſiaſticas nõ remittitur cã alimẽtoꝝ cũ decie debeanť ꝓpť alimoniã clericoꝝ ꝛ paupum q̃ rõ remanet apud q̃ꝫcũq̃ꝫ eccleſiam decima remaneat. xvi. q. i. c. qm̃ qcqd.

¶ Quero de vtili. q. pone ꝙ qs non recolligat pl⁹ niſi tãtũ q̃ꝫtũ ſibi ſuffiẽ ꝛ familie ſue nũqd teneatur ſoluẽ decimã. ꝑ videť ꝙ nõ. qa qs nõ debꝫ ſibi ſubtrahẽ neceſſaria vt det eccľie vel pauperib⁹. vt i. c. nõ mediocriť. de ꝯſe. di. v. fac. c. non ſaťl. lxxxvi. di. ꝛ qð nõ. gl. i. §. alia. xvi. q. i. ꝛ hãc opi. tenuit Moelẽdus doc. ãtiquus vt ꝛcitat In no. i. c. lꝫ. j. de cẽſi. ꝛ Jo. an. h̃. ſꝫ ꝯtiã opi. tenuit ibi Uincẽ. ꝛ videť ſeq Jo. an. hic moueť qa ꝓpter inopiã nõ ẽ iuſticia ꝯmittẽda. vt in. c. habebat. xij. q. i. Itẽ decie non dãtur eccľie ex mera volũtate ſꝫ ſũt ipſius eccleſie ex reſeruatione

diuiſa.vt i.c.tua.j.eo.vnde pñt vẽdicari ſʒ vnam
opi. vt nõ.in.d.c.tua.ꝛ dixi.ſ.eo.ꝯmiſſũ .vl'ſalti
decima ſoluitur vt debitũ.vt i.c.ꝑochianos.j.e.
ſʒ i ſolutõe debiti nõ hꝛ reſpectꝰ ad iopiã debito
ris niſi poſt ceſſionem.vt dixi in.c.ij.ſ. de pign.
Ego puto ꝙ iſte teneaꝛ ſoluere.ſʒ eccleſia teneꝛ
ſibi ꝛmittere tãtã ꝙ poſſit viuẽ.cũ eccleſia õ ſuis
teneaꝛ ſibi ꝓuidere.ꝑ hoc qð nõ.in ſili glo. i.c.
quicunqʒ.xvj.q.vij.vbi dicit ꝙ ſi qs tãto tpe non
ſoluit decimas ꝙ ſi vellet integre ſatiſfacẽ opoꝛ
teret vẽdere oĩa bona ſua ꝙ lʒ teneaꝛ ipe hoc ſa
cere.eccleſia tñ dʒ ſibi ꝛmittere vñ poſſit viuere
credo ẽt vbi eſſet tãta iopia ꝙ fame ꝑiret ſi deci
mã ſolueret ꝙ nõ teneaꝛ ad ſolutõeʒ.quia in tali
neceſſitate oĩa ſunt cõia.vñ licite ſine vitio furti
põt ſbtrahẽ õ bonis alteriꝰ.vt nõ.i.c.ſicut.xlvij.
di.ꝛ i.c.ſiqs ꝑ neceſſitatẽ õ furt.Et ex hoc poſſʒ
ſolui qð de paupẽ nũqd teneaꝛ ſoluere decimã
de ſibi donaꝛ.cũ illa ſunt ſibi lucrũ de oi lucro li
cite acqſito teneaꝛ qs ſoluere decimã.vt in.c.ex
trãſmiſſa.j.eo.ſed diſtingue vt.ſ.hodie tñ decie
ꝑſonales nõ ſũt i ꝯſuetudine. ¶ Vltio hic qꝛiꝛ
de.q.quotidiana.pone ꝙ aliqs multo tpe ꝑdiũ
poſſidens ex quo nõ ſoluit decimã illud vendit
nũqd eccleſia poſſit petere decimaʒ ꝑteriti tpis
a nouo poſſeſſoꝛe an ſolũ ab antiquo. Jo.an.vꝛ
h velle ꝙ ſit i opiõe ecclie quẽ velit ꝯueniꝛ.naʒ
cũ decia ſit onꝰ reale ꝛ cẽſeaꝛ tributũ.vt i.c. tua
j.eo.trãſit i nouũ poſſeſſoꝛẽ ſicut dicimꝰ i tribu-
to qð debeꝛ pꝛincipi. vt.l. iꝑatoꝛes.ff. de publi.
vbi tex.nõ.hãc opi. tʒ Sede.ꝯſil.lxxxiiij. qdam
tñ tenuerũt oppoſitũ vt ibi ꝛfert dicẽtes eccleſiã
debere agere ꝯtra ãtiquũ poſſeſſoꝛẽ ꝛ nõ cõtra
nouũ qꝛ eccleſie debeꝛ decia fructuũ.ꝛ ſic ꝑcipi-
ens fructꝰ ẽ obligatꝰ ñ aũt ꝑdiũ.ꝛ hãc opi.ꝯriã
ſecuti ſũt aliqui modernioꝛes.ſʒ mihi placʒ pꝛe-
cedẽs opi. Jo.an.ꝛ Se.ꝑ dcm.c.tua. iũcta.l.iꝑa
toꝛes. Itẽ facit.c.i aliquibꝰ.j.eo.vbi dꝛ ꝙ domi
ni ꝑdioꝝ ꝯpellũtur illis locare ꝑdia a quibus
ecclia ſine ꝯdictõe decimas ꝯſequi poſſit.ad idẽ
c.de terris.j.eo.ꝛ.c. ſi quis laicꝰ.xvi.q.i. ¶ In
glo.pe.ibi qʒ citꝰ ꝛ cõpetẽtꝰ.nõ.gl.ꝑ his q dixi
i.c.ꝑuenit.ſ.eo.ꝙ ñ requiriꝛ monitio ad cõſtitu
endũ debitoꝛẽ i moꝛa. ſʒ de fructibꝰ collectis te
neꝛ ruſticꝰ ſoluẽ decimã qʒ citꝰ põt.Et nõ ex fi.
gl.ꝙ vltima moꝛa cõſideraꝛ cũ qꝛitur ad quem
pertineat interitus rei.

8 **Dilecti filii** Priuilegiati
ſuꝑ decis non
ſoluẽdis de his ꝑdijs q ab alijs ꝯdu-
cũt decimã ſoluẽ teneꝛ.cõis diuiſio.ſa ibi vnde
¶ Nõ.ꝑmo ꝙ ꝑuilegiũ ſimplꝛ cõceſſũ ñ dʒ ita
late iterꝑtari.vt alij infligat enorme ꝑiudiciũ.ex
quo infero ꝙ qteñꝰ ꝑuilegiũ tangit ius tertij dʒ
ſtricte itelligi vt nõ. Inno.i.c.cũ dilecti.õ dona.
ꝛ ẽ tex.hic aptꝰ.nã fuerat hic ſimplꝛ cõceſſũ pꝛi
uilegiũ ſuꝑ decimis nõ ſoluẽdis. ꝛ tñ reſtrigiꝛ
cõtra ꝓpꝛiã ſignificatõem vboꝝ.vt nõ cõpꝛehẽ
dat ꝑdia cõducta.ꝛ h vt ȝ.ñ inferaꝛ graue ꝑiudi
ciũ qð nõ. ¶ ꝛ.ⁱ nõ iũcta gl.i.ꝙ religioſi pñt con
ducere ꝑdia qð itellige qñ ꝓpꝛia non ſufficiunt
alꝛs ſecꝰ.vt i.c.ꝑuenit.lxxxvi.di.ꝛ tene mẽti illũ
tex. ¶ Nõ.ȝ.ᵒ ꝙ vbi cõtigit enoꝛmis leſio ꝑuile
giũ ñ reducaꝛ ad modificatõem.ſʒ i totũ reuoca
tur ſm Vin. Sed aduerte n.i hoc dictũ ñ colli
giꝛ hic qꝛ ꝑuilegiũ remanet hic firmũ i ꝑdijs ꝓ
ꝑꝛijs.tñ quia hic ñ fit ꝛuocatio ẽt i ꝑte ſed papa
declarat ꝙ itentõis ſue ñ fuit vt ꝑuilegiũ extẽdẽ
tur ad ꝑdia cõducticia.dictũ tñ veruʒ eſt in ſe.ꝛ
meliꝰ ꝓbaꝛ.j.c.ꝑx.vbi diceꝛ ¶ Vltio nõ.ex fi.
ꝙ iter eccleſias valet cõpoſitio vt ñ ſoluaꝛ decia
itegre.ſʒ aliq quota puta vigeſima vl' qndecima

9 **Suggeſtum** Reuo
catur ꝑ
uilegiũ ſi ex pꝰ fcõ icipit enormiꝛ noci
uũ eẽ.Cõmunis diuiſio.zᵃ ibi diſcretõi. ¶ Nõ
ꝑ ꝙ monachi iuſte pñt decias exigere etiã a mo
nachis alteriꝰ monaſterij qð itellige qñ iſti q exi
gũt hñt certã ꝑochiã.nã tũc de iure cõi pñt de
cimas petere oiuʒ que colligũtur infra ꝑochiã
ꝛ in hoc nõ eſt dñia iter religioſos ꝛ clericos ſe
culares.nã ſi religioſi hñt curam aĩarum poſſũt
iura ꝑochialia exigeꝛ.xvi.q.i.c.ſũt nõnulli.ꝛ.c.
doctos.ꝛ.c.moderamine.alꝛs de iure cõi religi
oſi nõ pñt decimas expetẽ. ¶ Scðo nõ ꝙ ꝑui
legiũ ſimpliciter a pꝛicipe cõceſſum dʒ ita inter
ꝑtari vt enoꝛme pꝛeiudiciũ ȝ.ᵒ nõ inferatur ꝛ ẽ
in hoc iſte tex.ſatis nõ.l.quotiẽs. ꝛ ibi nõ.C. de
ꝑci. ipa.offe.ꝛ.l. ex facto.ff.de vlga. ꝛ pupil.
¶ Tertio nota vnũ caſũ in quo ꝑuilegiũ i ꝑnci
pio validũ ex poſtfacto reuocaꝛ qñ.ſ.enormiꝛ i
cipit ledere ius tertij. ¶ Sʒ circa hoc cadit du
bitatio nũqd ipſo iure ꝑ hãc cãm reuoceꝛ ꝑuile
giũ.quidã guil.de petra lata diſputauit ꝛ cõclu
dit ꝙ ſi eſt coꝛpoꝛe iuris incluſũ reuocaꝛ ipõ fa
cto.ſecꝰ ſi extuagaꝛ. ſʒ ego nõ video ſufficiẽtem
rõeʒ diuerſitaꝛ ꝛ i ꝯriũ facit dcã.l.ex facto.vbi ꝑ
uilegiũ cõceſſũ patri vt poſſit teſtari ꝓ filio mu
to vel alꝛ.ihabilis reuocaꝛ ipſo facto ceſſante cã
ꝑuilegij.ꝛ vide bonã gl. in rl'a decet.de reg.iur.
li.vi.que dicit pꝛicipis eſſe extimatõem an ꝛ quã
do ꝑuilegiũ dicaꝛ enoꝛmiter ledere.vñ i h paſſu
cõcludere ꝙ aut cõſtat de cã reuocatoꝛia pꝛiuile
gij ꝛ tũc ẽt iudex iferioꝛ põt ſuper hoc diſcernẽ
ar.in.d.l.ex facto.Aut dubitaꝛ ꝛ tũc ſoliꝰ pꝛinci
pis cõcedẽtis eſt extimatio.ꝛ ſic ꝓcedit rõ iuriſ
cõſulti poſita in dcã.l.ex facto.Ad pꝛedcã vide
qð le.ꝛ nõ .i c. cũ veniſſent.de iudi.ꝛ nõ ſemper
iſtũ tex.qꝛ põt adduci ad deciſionẽ pluriũ qõnũ
ꝛ maxime tene mẽti tex. ad hoc vt pꝛiuilegium
quod incipit enoꝛmiter ledere nõ reduciꝛ ad de
bitã moderatõem.ſed reuocatur in totũ. ꝛ ẽrõ
quia non apparet qꝛe magis debet cõſiſtere in
vna parte qʒ in alia ar. eoꝝ que le. ꝛ nõ.in.l.i.§.
trebatius.ff.de aqua quoti.ꝛ eſti.facit.c.deteſtã
da.de cõceſ.pꝛebẽ.li.vi. ¶ Vltimo ſcias ꝙ hec
lr̃a põt adduci ad.q.foꝛmatã per legiſtas in dic
ta.l ex facto.nam quidaʒ hñs filios naturales
tantũ facit eos ꝑ pꝛincipem lꝛimari.tractu tpis
duxit vxoꝛẽ ex qua habuit duos filios lꝛimos

dubitatur nũqd filij ltimati debẽt parit̃ ſuccedẽ
cũ alijs filijs ltime natis. ⁊ videbat̃ dicẽdũ ꝙ nõ
qꝫ ceſſante cã ꝑuilegij ceſſat ipſũ ꝑuilegiũ. xvi. q.
i. gñaliter. ⁊ hanc opi. tꝫ ibi Dy. ſꝫ ꝯriã opi. tenu
it Ray. de for. quẽ ſequit̃ Bar. ꝑ regulã. factuꝫ
ltime. li. vi. ⁊ ꝑ hoc põt limitatio nõ. elici ad iſtuꝫ
tex. ꝙ ꝑuilegiũ qḋ habuit ꝑfectõem ſuã. nec cõti
net actũ ſucceſſiuũ nõ reuocat̃. lꝫ poſtea ceſſꝫ cã
ꝑuilegij. ſecus i ꝑuilegio hñte cãꝫ ſucceſſiuam
vt hic ⁊ i dicta. l. gñaliter. ¶ In glo. i. i fi. ex iſta
gl. habes quiqꝫ caſus i quib⁹ ex poſtfacto ꝑdit̃
ꝑuilegiũ. docto. addũt alios caſus. ⁊ ſext⁹ caſus
ſit ꝑ ſniam latam cõtra ꝑuilegiũ a q̃ ñ fuit appel
latũ. vt in. c. cũ iter. de re iudi. Septim⁹ caſus ꝑ ꝑ
uilegiũ ſcõm faciens ſpãlem mentõem de ꝑ. vt in
d. c. veniens. de ꝑſcrip. qḋ itelligo niſi ꝑuilegium
trãſiuerit in cõtractũ vel q̃i. ſeu fuit cõceſſũ non
ſubdito. nã tale ꝑuilegiũ non põt reuocari per
cõcedentem. vt nõnt̃ ponit Inno. in. c. nouit. ḋ iu
di. facit qḋ nõ. Bar. in. l. pe. ff. de decre. ab or. fa.
Octauus caſus ꝑ renũtiatõem tacitã vel expſ/
ſam. vt in. c. ꝓ illoꝝ. de prebẽ. An aũt clerici pñt
renũciare ꝑuilegijs vel cõſuetudinib⁹ fauorabi
lib⁹ eoꝝ eccleſijs. vide nõnt̃ ꝑ Inno. i. c. acceden
tibus. de ꝑuilegijs. Nonus caſus ſi 2ᵐ ꝑuile
giũ eſt ſpãle. ꝑmũ gñale. qḋ tñ itellige ſm ea q̃
dixi i. c. cum ordinem. de reſcrip. Decimus caſus
ſi apponit̃ i reſcripto clauſula non obſtante tali
ꝑuilegio. ar. in. c. nõ nulli. de reſcrip. Undecim⁹
caſus rõe pacti. vt i. c. cum olim. de reſcrip. ⁊ i. c.
i. ⁊ fi. de pac. li. vi. ad mãꝫ vide nõ. in. c. cũ acceſ/
ſiſſent. de conſtitu.

Ex parte Ciſtertienſes tẽ/
plarij ⁊ hoſpitala
rij decimã ꝑdioꝝ ſuoꝝ q̃ ꝓprijs ma/
nib⁹ aut ſũptib⁹ excolũt ſoluẽ ñ tenẽt̃. alij vero
religioſi nõ ſoluũt decimas de ortis ⁊ nutrimẽ
tis aĩaliũ. nec de noualib⁹ que ꝓprijs manibus
aut ſumptibus excolũt. Cõis diuiſio. ſcḋa ibi ſa
ne. ¶ Primo nõ ꝙ monachi diuerſoꝝ mõaſte
rioꝝ pñt vti diuerſo habitu. vñ nõ tenẽt̃ ſe ꝯfor
mare in vno habitu. nã quidã deferũt habitum
nigrũ. quidã albũ alij coloris alteri⁹. ſed i eodẽ
monaſterio ñ dꝫ eſſe diuerſitas. vt i cle. i. ḋ elec.
¶ Secũdo nõ ꝑuilegiũ qḋ habẽt cõit̃ religio
ſi ſuꝑ ſolutõe decimaꝝ. ex quo ẽt infero ꝙ ḋ do
te monaſterij ſeu eccleſie decime ſunt ſoluende
nam cũ ex ꝑuilegio ꝯceditur libertas i certis ca
ſibus. nec reperit̃ ille caſus exceptus. ergo ḋ iu
re cõi tenẽt̃ ad ſolutõeꝫ decimaꝝ. de quo dic vt
plene dixi in. c. nouũ gen⁹. ṡ. eo. Itẽ nõ ibi labo
rũ ſuoꝝ. ꝙ duo requirunt̃ ad hoc vt iſti mõachi
gaudeãt ꝑuilegio. ꝑ ꝙ ꝑdia ſint ꝓpria. nã ſec⁹ ſi
ꝯducticia. vt clarius ꝓbatur. ṡ. c. ꝓx. 2⁹. vt ipſi co
lãt ipſa ꝑdia ꝓprijs ſũptib⁹ vel manib⁹. ¶ Sꝫ
ꝓ intellectu totius. c. ꝑ querit̃ qñ dicuntur colẽ
ꝓprijs ſũptib⁹. So. dic qñ ſoluũt certum preci
um ꝓ illoꝝ cultura. vnde ſi tradũt illa ꝑdia co/
lonis partiarijs vel cenſualibus. i. ſoluẽtib⁹ cer
tũ cẽſũ ñ hꝫ locũ ꝑuilegiũ iſtud ꝑ h̃ tex. ĩ. c. ꝓx.
⁊ vide bonã gl. in cle. i. ĩ. eo. ti. Ex quo nõ. ꝙ colo
nus partiarius nõ dicitur ꝓprie colere agrũ ſũ/
ptibus dñi. qꝫ pars partiarij coloni ſubmittitur
fortune ⁊ dei miſericordie. vñ ſi nihil colligeret̃
ex agro. verũ eſt dicẽ dñm nihil ſoluiſſe ꝓ cultu
ra. ſecus ſi in omnẽ euẽtum colonus dꝫ hñe cer/
tas mẽſuras vini vł frumẽti. nã tũc ille nõ dr̃ ꝑti
arius. ſed ſũptib⁹ dñi colere agrũ. partiari⁹ aũt
ꝓprie eſt ſoci⁹. vt nõnt̃ dicit Bar. in. l. ſi merces
ff. loca. dixi plene i. c. ꝓpt. ṡ. de loca. ¶ Scḋo
hic q̃ritur nũqd de oĩbus ortis religioſi ſũt imu
nes a ſolutõe decimaꝝ. dic ꝙ nõ. ſꝫ de his quos
colunt ad ꝓprium vſuꝫ. nã al's poſſꝫ machinari
fraus reducẽdo ꝑdia ad ortos. ⁊ ſic ꝑuilegium
rõe leſionis reuocaret̃. ar. in. c. ſuggeſtuꝫ. ṡ. eo.
⁊ ita tenẽt doc. i. c. ij. ĩ. ḋ eccleſijs edifi. Ex quo i
fertur ꝙ ꝑuilegiũ ꝯceſſũ fratrib⁹ minorib⁹ vt poſ
ſint hñe ortos. dꝫ itelligi de ortis ad ꝓpriũ vſuꝫ
dũtaxat. ñ autẽ vt de olerib⁹ ſeu herbis poſſint
aliqd vẽdere. Sed eſt dubiuꝫ nõ. nũqd coloni
illoꝝ exemptoꝝ teneãt̃ ſoluẽ decimas. ⁊ fac hec
qḋ ad multa. de q̃ vide gl. nõ. ⁊ tene eã menti in
cle. i. eo. ti. q̃ diſtinguendo dicit ꝙ aut ꝑuilegiuꝫ
fuit ꝯceſſum terre. i. vt talia ꝑdia non ſubiaceant
oneri decimaꝝ. ⁊ tunc coloni nõ tenẽtur ſoluere
decimã. qꝫ fructus capiunt̃ ex terra ꝑuilegiata
aut ꝑuilegiũ fuit cõceſſũ ꝑſonis. ⁊ tunc coloni te
nẽt̃ ſoluẽ ꝑuilegiuꝫ ꝑſonale ſeqtur ꝑſonã. Ex q̃
infero ꝙ i caſu iſti⁹. c. coloni iſtoꝝ religioſorum
tenẽtur ſoluẽ decimas de pte eorum cuꝫ hic exi
mãtur ꝑſone nõ ꝑdia. ⁊ facit iſta qḋ ad qõnem
poſitã ꝑ Bar. in. l. licitatio. §. mercatores. ff. de
publi. vbi querit eccleſia romana hꝫ ſalinas i ro
mandiola quas ꝓ certo tpe vẽdidit cuidã ꝑua/
to. queritur nũqd ille ꝑuatus teneat̃ ſoluere pe
dagiũ. ⁊ videbatur ꝙ non. qꝫ emebat ab eccleſia
ꝑuilegiata. ꝯtrariũ determinat Dy. ꝑ illũ tex. di
cẽs ꝙ qñ ꝑuilegiũ ẽ reale. tũc trãſit i ẽptorẽ. ſi ve
ro ẽ ꝑſonale nõ trãſit. tñ Bar. dicit hãc determi
natõem verã i munerib⁹ ordinarijs. ſed i extra
ordinarijs dicit ꝙ cõductor gaudet ꝑuilegio ꝑ
l. i. C. de ꝑuile. do. augu. li. xi. ⁊ dicit ea munera
extraordinaria que nõ reperiunt̃ ipoſita a lege
vel ſenat⁹ cõſulto vel lege ꝑcipis. vt ꝓbari vł
l. i. C. de vaca. mune. li. xi. hoc dictum Bar. non
puto veꝝ indiſtincte. nã illa lex ponit ꝑuilegium
vt clare patet ex rubrica. ⁊ i ꝯtrariuꝫ fac̃ tex. i. c.
dilectus. iij. ṡ. de ꝑben. vbi patet ꝙ ſi eccleſia hꝫ
ius pñtandi ex donatiõe laicoꝝ põt aggrauari
tãqꝫ quilibet pr̃onus eccleſiaſticus. nec habetur
reſpectus ꝙ ꝑuenerit illud ius ex donatõe laico
ruꝫ. ad idẽ qḋ legitur ⁊ nõ. i. c. i. de iu. pa. li. vi. vñ
placet mihi ꝑcedens diſtictio. vt diſtiguam⁹ iter
ꝑuilegia realia ⁊ perſonalia. ¶ In glo. ij. i fi.
nõ gl. qꝫ eſt mgr̃a in ſua mã circa ſolutõem deci
maꝝ fiendã a religioſis. ⁊ hanc glo. poſuit i eſſe
ctu Inno. ṡ. c. ꝓx. de clericis autẽ ſecularib⁹ ple
ne dixi. ṡ. eo. c. ij. ⁊ adde qḋ hodie hr̃ i cle. i. ĩ. e.
ſed hic dubitatur quid itendit lr̃a dum dicit ꝙ ḋ
nutrimẽtis aĩalium religioſi nõ tenent̃ ſoluere

decias.ſo.i.c.ij.ꝯ eccle.edi.ꝛ glo.in.d.cle.i.expo
nunt.i.de aialibus que religioſi nutriunt.ſecus
ſi dāt alijs tenēda ꝛ nutriēda.hoc dictū itelligo
niſi darent alijs nutrienda eoꝝ ſūptibus ſicut h
dr̄ d: poſſeſſione.nā ipi videntur nutrire ſi eoꝝ
expenſis nutriūtur.alš.n.uana fuiſſz fraus que
narratur in.d.cle.i.in prin.

11 Licet de Priuilegiū ſup de
cimis laboꝝ nō ex
tēdit ad terras que alijs traduntur ex
colende. ¶ Nō ꝙ priuilegiū cōcernēs piudiciuȝ
tertij ē ſtricte iterptandū. vñ ñ dȝ aliquo mō ex
cedere caſuȝ ꝓpriū.facit.l.ij.§.ſiqs a pricipe.ff.
neqd i lo.pub.nō. Inn.i.c.cū dilecti.de donati.
nā vides hic priuilegiū ꝯceſſuȝ ſup pdijs que co
luntur ꝓprijs manibꝰ uel ſūptibꝰ non extendit
ad pdia q̄ colūtur p mediatores ſeu colonos cē
ſuales.naȝ licet largo mō dñs dicatur colere ꝓ
prijs ſūptibus cū tribuat medietatē fructuū ipi
colono ꝓ cultura.tñ ſtricte nō dr̄ dñs facere ſū
ptus hoc cāu ꝓ cultura.qꝛ oia ſunt ſuppoſita foꝛ
tune ꝛ dei iudicio.ꝛ ſic vides inquātū reſtringit
priuilegiuȝ alteri nociuū. Ex quo etiaȝ collige ꝙ i
mā priuilegij.qui p aliū facit nō dr̄ facere p ſe go
aūt i delictis.dic vt plene nō.i.c.mulieres.j.de
ſen.ex.i.c.ſi quis ſuadente.xvij.q.iiij.vide per
Bar.in.l.nō ſolū.ꝛ in.l.ſȝ ſi vnius.ff.de iniuri.
ꝛ in.l.hec verba.ff.de adulte.ꝛ facit ad iſtū tex.
glo.nō.in cle.i.de vi.ꝛ ho.cle.que dicit ꝙ pena i
poſita ꝯ exercētes aliquaȝ negociationē pſona
liter nō extenditur ad eū qui exercet p aliū ſecꝰ
ſi nō eſſet adiectum vbum perſonaliter.ꝛ dclara
hunc tex.prout fuit notatū.ſ.c.px.Abbas.

12 Ad audientiam.
Priuilegiū de decis laboꝝ ēt ea que
nō ſunt noualia ꝯprehēdit.pꝰ ponit prauā iterp
tationē quā ſcdo reprobat.ibi mādamus.iſtō.c.
emanauit ad declarationeȝ.c.ex pte.ſ.e. ¶ Nō
pꝰ ꝛ tene menti ꝙ lȝ priuilegiuȝ alteri nociuū ſit
ſtricte iterpretādū.ut dixi.ſ.c.pxi.ñ tñ adeo ut
recedamus a ꝓpria ſignificatione verboꝝ.ꝛ idē
dic in ſtatutis.vnū tñ ſcias ꝙ ſi verbum poſitum
in diſpoſitione odioſa hȝ plura ſignificata.puta
latū ꝛ latiſſimū debemus iſtud itelligere i ſignifi
cato ſtrictoꝛi.ut ꝓbatur in.c.cū i cunctis.de elec
tūcto.c.ſi ꝯpromiſſarius.e.ti.in vi.nō. Io.an.in
regula odio.de re.iuri.li.vi.in merci.ſed i diſpo
ſitōe fauoꝛabili capitur in latioꝛi ſignificato.ut i
c.oli.ꝛ in.c.cū tibi.j.de vbo.ſig.ad hoc regula iu
ris.odia ſtringi ꝛ fauoꝛes cōueniret āpliari.ut
i.d.regula.odia.vide plene ꝺ his p canoniſtas i
d.c.oli.ꝛ p legiſtas in.l.fi.ff.de conſti.prin. ¶ 2º
nō ꝙ diuerſitas vocabuloꝝ inducit diuerſitateȝ
reꝝ ad hoc.c.oino.xxxi.diſti.ꝛ raro cōtingit ꝙ
duo vocabula p oia ideȝ iportent.qꝛ alš ars in
duceret ſupfluitatē.ꝓ hoc pulcher tex.cum ibi
nō.i.l.ſi idem.C.de codicill.ꝛ nōbis iſtū textuȝ
qꝛ cotidie ſolet allegari ꝯ puertentes intellectuȝ
iuriū ꝛ ipꝛopꝛiātes vocabula legū.naȝ ſine neceſ

ſitate hoc fieri nō dȝ.nā ſi pinceps aliter intellexiſ
ſet hñ ſciuiſſet ponere vocabulū accōmodatius.
ꝛ ponit Io.de lig.hic q̄daȝ vba circa interpreta
tionē iuriū.dicit eni ꝙ ant apparet de mēte ꝛ eis
ſtandū eſt.dic etiam ꝯ ꝓpriū ſignificatū vboꝛuȝ
ut in.l.cū pr̄.§.dulciſſimis.ff.de leg.ij.vbi verba
rſtringuntur ꝓpter rōnem expſſam.rō eſt quia
vba deſeruiūt intētioni ꝛ nō eꝯ.ut in.c.ſcdo reg
ris.de ap.hñt eni ſe vba ꝛ intentio ſeu rō prout
coꝛpus ꝛ anima.nā ſicut aia dñatur coꝛpoꝛi.ita
rō legis dñatur vbis.ad ideȝ.l.ñ dubiū.ꝛ qd ibi
nō.C.de legi.ꝛ regl̄a fi.de re.iur.li.vi. Aut ñ cō
ſtat de mēte.ꝛ tūc ſi vba ſunt clara nō ē ab eis re
cedenduȝ.ut in.l.ille aut ille.§.cū in verbis.ff.de
lega.iij.ꝛ in.l.non aliter.e.ti.ꝛ i.c.pterea.ꝛ.c.fi.j.
de vb.ſig.hoc ego intelligo qñ rō nō eſt expſſa
in lege nec pōt ꝯiecturari rō nālis legis.nā ut ſin
gulariter inquit.Cy.ꝛ alij poſt eū i.d.l.ñ dubiū
vbi rō nō eſt expſſa debemus ꝯiecturare p ſilia
rōeȝ nālem q̄ mouere potuit legiſlatorē.nā ſine
rōne non fuit motus cū ſine rōe nō ſit lex.iiij.di.
erit aūt lex.ꝛ.i.d.ꝯſuetudo.ꝛ ſm illaȝ rōem ꝯiec
turatā poſſumus extendere ꝛ reſtringere legē
ēt odioſā.hoc ē valde notādū.facit qd nō. Cy.
i.d.regula fi.ꝛ optime i.l.ſcire.§.ſufficit.ff.de ex
cu.tuto.vbi ponderat nālis iuſticia.ſȝ vbi ñ pōt
hec rō nālis ꝯiecturari.tunc ꝓcedit dcm̄ Io.de
lig.ut recurratur ad vba ſi ſunt clara.ſi aūt ſunt
dubia.tunc fiēda eſt iterptatio per alias ll.ſi fieri
pōt qꝛ iura debent iuribꝰ ꝯcordare.ut i.c.cū ex
pediat.de elec.li.vi.ſi vo p alia iura nō pōt appa
rere itellectus tunc recurrendū eſt ad cōſuetudi
nē ciuitatis ut i.l.minie.ꝛ.l.ſi ꝺ iterpretatione.ff.
de.legi.ꝛ i.c.cū dilectus.de ꝯſue.ſi aūt ñ appareȝ
de cōſuetudine loci recurrendū eſt ad ſilia.ut in
l.nō pñt.ff.de legi.ꝛ in.c.cū dilecta.ſ.de ꝯfirma.
vti.uel inuti. In defectū vo oiuȝ recurrēduȝ eſt
ad principē.qꝛ eius eſt interpretari cuius ē con
dere.c.iter alia.de ſen.ex.ꝛ in.l.humanū.C.de le
gi. Et ex his multiplr̄ intellr̄ illud generale ꝙ eiꝰ
ē iterpretari ꝛc̄.nā dȝ intelligi qñ p ſupradcā vl
ſimilia non pōt haberi certitudo legis.ꝛ ſic intel
ligere.l.vnicā.C.de ꝓfeſſo.q in vr.conſtā.li.xij.
vbi datur doctoribus ptās interpretandi.ꝛ idē
eſt i iudicibus iuꝝ nō.per Inno.in.c.cū ſpāli.de
ap. Ex his infertur ad deciſionē huius.c.nā cū
vba eſſent hic clara.nec cōſtaret de itentione cō
traria ñ erat.a.vbis priuilegij recedēdū.ꝛ ad maȝ
extēſionis vide qd nō.bar.i.l.ſi ꝯſtāte.ff.ſo.ma.
i vi.q.ꝛ i auc̄.quas actiones.C.de ſa.ſan.ec.per
Io.an.i regl̄a odio.ꝛ in regl̄a ꝓ poſſeſſoꝛe.li.
vi.i mercu.glo.ſunt faciles videas per te.

13 Quoniam a Decime
noualiū q̄ dēbētr̄ eccle i cuius pꝛochia ſurgunt
ſi vo ñ ſut i certa pꝛochia dēbētr̄ dioceſano q pōt
ſibi retinere vl alteri eccle.ꝯcedē.h.d.pꝰ ꝯſulatō
2º rñſio ibi rñdemꝰ.i q̄ diſtiguit.ſecūdū mēbꝛū
ꝓſequit ibi alioquin. ¶ Nō pꝰ ꝙ redditꝰ ſpūa
les nouiter ꝓuenictes ifra pꝛochiā alicuꝰ eccle

debent eccłie ꝑrochiali ⁊ ñ epo. ⁊ optie fac̃ tex. iſte ꝙ obligatões fc̄e imagini ſeu picture alicuꝰ ſancti exñti ſeu depicte ex̄ eccleſiā infra ꝑrochiā tñ debeāt eccleſie ꝑrochiali ⁊ non epo. nā vt vides iſte decime noualiū nouiter fuerūt orte. nec vnq̄ꝫ ex illis terris aliqua fuerit ſolutio fcā eccleſie ꝑrochiali. attñ qa oriūt īfra ꝑrochiā debent eccłie ꝑrochiali. ⁊ optie fac̃ tex. i. c. paſtoralis. ſ. de his q̄ fi. a pla. vbi lr̄a latiꝰ loquit̄. illud autem certū eſt ꝙ dño domꝰ vbi eſt pictura vel imago ille obligatões nō debēt. q2 ꝑuata ꝑſona nō pōt hr̄e oblationes. nec vſufructū alicuꝰ rei r̄ligioſe certū eſt aūt imaginē vel picturā alicuꝰ ſancti eē r̄ligioſā; pro h̄ vide gl. ſingu. q̄ h̄ ſētit i. l. ſtatue ff. de vſufruc. ¶ Scđo nō ꝙ redditꝰ ſpūales ꝑuenientes īfra dioceſiꝫ epi ſpectāt de iure cōi ad epm̄ ſi nō oriūt īfra ꝑrochiā alicuꝰ eccłie. Ex q̄ īfert ꝙ decia oiuꝫ nemorū ⁊ aliorū locorū q̄ nō ſūt īfra certā ꝑrochiā ſpectat ad epm̄ loci. Per h̄ et īfert ꝙ vbi ꝑrochie ñ eēnt limitate decima ꝑdialis idiſticte debet epo. q2 tota dioceſ ē ſibi ꝑrochia. vt i. c. ꝑrochianos. ſ. đ ſepl. ⁊ i. c. aplice đ dona. ¶ 3° nō ꝙ decia ꝑdialis đ iure cōi ñ debet epo ſ; illi eccłie i cuiꝰ ꝑrochia ſūt ꝑdia. ſed q̄rta decimarū debet epo. vt hic ⁊ in. c. conquerēte. đ offi. or. vꝫ tñ ꝑſcriptio ꝯ epm̄ r̄ſpectu q̄rte vt in. c. đ quarta. ſ. đ preſcrip. ¶ Ultimo h̄ quero nunquid eps̄ poſſit ſine conſēſu capituli decimam iſtorum noualiū in caſu quo ſibi debet alteri eccleſie concedere. Guil. naſo ꝙ nō poteſt qm̄ eps̄ nō poteſt alienare ius eccleſie. ſeu bona ſine cōſēſu capl'i. vt i. c. paſtoralis. đ dona. ⁊ i. c. i. ſ. đ his q̄ fi. a prela. cuꝫ ſi. ſed Jo. de deo tenuit oppoſitū. ⁊ hāc ptē vr̄ ſequi cōit docto. duplici rōe. ꝑ ꝑpter lr̄am iſtam que vr̄ hanc facultatem donādi cōcedē epo. Scđo q2 eps̄ ꝑprie h̄ caſu nō alienat ſed nō acquirit. nō ſing. hāc rōem ꝙ eps̄ pōt i nō acquirēdo ſolus preiudicare eccleſie. ⁊ ꝑ hoc vide tex. cū gl. xvi. q. vi. §. fi. ꝑ Inno. in. c. ij. ſ. đ dona. ⁊ fac̃ hoc dcm̄ ad aliā. q. nō. nūquid ſolus prelatus poſſit r̄pudiare hēditatem ſeu legatū delatum eccleſie. đ quo vide plene qđ dixi. ſ. đ his q̄ fi. a pla. c. i. Sed quero qño ꝓcedit iſte tex. dū dicit alioquin ⁊c̃. qd includat ſb illa diſtinctōe alioqn. Solutio cū veniat aduerſatiue ad p̄cedētia icludit ex ꝓprio ſignificato ꝯriuꝫ itellectū. vñ cum. ſ. dixiſſet decimas deberi eccłie ꝑrochiali ſi ſint infra ꝑrochiā a ꝯrio ſi ñ ſūt infra certā ꝑrochiaꝫ debent epo. Sꝫ aduerte q2 diuerſimode pñt eē nō in ꝑrochia. ꝑ ſi ꝑrochie nō ſūt limitate. vt. ſ. dixi. Scđo ſi iſta noualia ſurgūt extra limites eccleſiaꝝ ꝑrochialiū. puta i nemoribꝰ r̄motis. vñ dicit hic Goff. ꝙ ſi certū foret hec noualia includi i aliq̄ ꝑrochia ex duabꝰ vicinis. ſed ignoratur infra quā iſtarū. tūc đcime nō debētur epo. ſ; debēt diuidi inter iſtas duas ꝑrochias. ar. c. ii. đ ſepul. li. vi. qđ ſatis placet. fac̃ iſti. đ re. di. §. inſulā. Abbas.

Parrochianos De cime

poſſunt exigi hoc dic̃. ¶ Nota ꝙ decīe nō ſoluunt ex mera liberalitate dñorū ꝑdiorꝫ. ſ; tāq̄ꝫ debite pñt exigi. Et nō v̄. exigi. nā denotat ꝙ ab īuito pñt extorqueri. Nā illud dr̄ ꝓpe exigi. vt i l. fideicōmiſſa. §. ſi rē. ff. đ le. iij. ⁊ forte dubiū fuit qa oblatões i mult̄ iuribꝰ eq̄parāt decimis. vt. j. eo. q̄ꝫuis cōit ſoluūtur ex mera liberalitate offerētiū. đ q° dic vt pleniꝰ dixi. ſ. eo. ſup Rca. vnde videbat̄ idē dicēdū i decimis ſ; ꝯriuꝫ h̄ ſtatuit rō qa decime fuerūt iſtitute ab ipſo deo. q ꝑcecepit eas debē ſolui. vt i. c. tua. j. eo. dixi plene ſup Rca iſtiꝰ tituli. ⁊ an hodie peccēt nō ſoluētes ⁊ ſic excuſent ꝯſuetudine ꝯria. dicā plene i. c. ad aplice. j. eo. ¶ Scđo nō ibi q̄ſi debitū iūcta gl. ij. ꝙ dictio q̄ſi eſt q̄nq̄ꝫ expreſſiua vitat̄ denotans ſimilitudinē ⁊ nō īꝑfectōem. q̄nq̄ꝫ diminuit ſignificatū illiꝰ cui addit̄. ⁊ hec ē ꝓpria ipſiꝰ ſignificatio. đ q° vide ho. gl. i. l. i ꝑſonā. §. i. ff. de pactis ⁊ i. l. falſa. ff. đ cōdi. ⁊ demō. vbi vero iſurgit abſurditas iꝓpriat̄ hec dictio ⁊ iduc̄ ſimilitudinē. vel ē expreſſiua vitat̄. ⁊ ad h̄ nō iſtū tex. cum glo. ¶ In glo. ij. i fi. vl' ſm̄ Hoſti. dicūt decime q̄ſi debite. qa eccłia nō ꝯxit cū colono. iđ nō tenetur colonꝰ ex ꝯtu. ſ; ex q̄ſi ꝯtu. ⁊ ſentire videt̄ Hoſti. ꝙ ꝓprie illud dr̄ debitū qđ nobis debet̄ ex ꝯtu. ſecꝰ ſi ex q̄ſi ꝯtu vl' ex maleficio. ſed dic ꝙ ex lato ſignificato quiſq̄ꝫ pōt appellari creditor q ex aliq̄ actōe petē pōt. vt i. l. ſi cui. ⁊ i. l. creditores. ff. đ v. ſig. Et đ hac mā vide plenius per Bar. i. l. i. ff. ſi cer. pe. vbi plene tractat̄ qs ꝓprie dicat̄ creditor. ſ; vt. ſ. dixi. ego credo ꝙ iđ dixit q̄ſi debitū. vt excluderet opi. illoꝝ qui dixerunt decimas deberi ex libera volūtate. vñ credo ꝙ decie dicāt debite largo mō. Nā ſtricte decime ſūt i bonis eccłie. ⁊ ſm̄ vnā opinionē eccłia pōt eas vēdicare. vt nō. i. c. tua. j. eo. ⁊ ibi gl. optima De h̄ dixi i. c. ꝯmiſſū. ſ. e. ⁊ i. c. cū hoies.

Ad hec Decia laico iure hēditario ꝯcedi non pōt. ꝑ r̄citat factū qđ ſcđo reuocari mandat ibi qm̄. ¶ Nō ꝑ abbates q̄nq̄ꝫ hr̄e decimas. qđ pōt ꝯtingere cum in loco hñt ius epale. vl' forte certā ꝑrochiā. vl' ex ꝑuilegio romani pōtificis. đ quo i. c. ſuggeſtū. ſ. eo. ¶ Nō ſcđo. ibi ſanctuariū dei ⁊c̃. ꝙ ſpūalia nō pñt cōcedi laicis iure hereditario poſſidēda. ex quo īfert laicū đ iure ñ poſſe poſſidē ſepulchrū i terra cimiteriata. ſeu ifra eccleſiā cōſecratā. đ quo dic vt dixi in. c. pe. ſ. de ſepul. Alia vo ſepulchra q̄ ſunt r̄ligioſa tñ đ iure ciuili laici poſſidē pñt. l. familiaria. cum. l. ſe. ff. đ reli. ⁊ ſūp. fu. ¶ Item ex eodē vbo nō ꝙ decia dr̄ dei ſanctuariū. ⁊ ſic eſt ius mere ſpūale vñ laicus hoc ius poſſidē non pōt. vt in. c. cauſā de preſcrip. ¶ Sed queritur hic qd de epo. nūquid poſſit decimā laico cōcedē. Dic ꝙ nullꝰ citra papam pōt ius decimandi. vel etiam fructus decimaꝝ ad magnum tempus laico concedē vt j. e. c. q̄ꝫuis. ⁊ qđ ibi nō. ⁊ eſt rō. qa nullꝰ citra papam pōt laicū capacē reddē iuri ſpūalis ad hoc c. ij. de iudi. ⁊ qđ ibi nō. facit qđ nō. gl. xxxij. di.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

§.ver. ¶ Queritur ꝙ nūquid indiſtīcte ꝓhibi
tū ſit decimā cōcedi laico. doc. dicūt ꝙ i feudum
ſeu i ēphiteoſiꝫ cōcedi nō pōt ut hic. nec etiaꝫ po
teſt laico locari vel aliqs ɔtus ſup ea iniri ꝑ quē
videatur facta alienatio. ar. c. nulli. ſ. de re. ec. nō
ali. facit. l. fi. ff. ſi ager vecti. ſꝫ ad tp̄s modicū pōt
cōcedi etiā ꝓ certa pēſione. ut. c. nr̄a. ſ. de loca.
In effectu volūt dicere doc. ꝙ non pōt iniri cō
tractus ꝑ quē nō trāfferatꝰ dñium directū vel vti
le. q꞉ vr̄ tūc facta quedā alienatio. ad hoc tex. cū
glo. in cle. i. de re eccl. nō ali. ſꝫ per cōceſſionem
ad modicū tp̄s nō trāffertꝰ directū vel vtile dñiū
intelligo hoc qñ cōcediꝰ fructus decimaꝝ. nam
ius decimādi cū ſit ſpūale ēt ad modicū laico cō
cedi nō pōt. vt nō. glo. j. e. q̄ꝫuis. fac. c. ij. ſ. de iu
di. glo. tñ multū ſing. i. d. c. q̄ꝫuis. dic ꝙ ex cā pñt
fructus cōcedi laico i tp̄s vite ſue. ꝛ de hoc vide
qd̄ nō. in. d. c. q̄ꝫuis ꝛ facit ꝓ dcō illius glo. iſte
tex. dū pōderatꝰ ꝙ iure hereditario.

De terris.

Iudei cogunꝰ ꝓ
diales decias ſol
uere aut p̄dia dimittere. h. d. ꝛ nō diui
ditur. ¶ Nō. ar. ꝙ iudei pñt hēre reꝝ dñia iter
chriſtiāos ꝛ tā de iudeis q̄ꝫ de alijs īfidelibꝰ. vi
de pulchre ꝑ Inno i. c. ſup his. j. de voto ¶ Sꝫ
nō ꝙ onꝰ deciaꝝ eſt annexū ipſis p̄dijs vñ licet
transferātur in eos q ad decias ñ tenētur ōbent
nihilōinꝰ. decias inde ſoluere. Ex quo pōt colli
gi ar. ho. ꝙ eccleſie ꝛ clerici tenētur ēt hodie ſo
luere tributū Impatori de poſſeſſionibꝰ coruꝫ
nā tributū eſt ānexū ipis poſſeſſiōibꝰ. ita ꝙ ipe
poſſeſſioneſ pncipaliter ad hoc ſūt obligate. ut ē
tex. iuncta glo. i. c. imperatores. ff. de publi. vbi.
tex. ponit aliud ſingulaꝛ dcm̄. ſ. ꝙ poſſeſſor tene
tur ad tributū etiā ꝓ tpibuſ p̄teritis i quibꝰ poſ
ſeſſio fuit penes aliū. ꝛ ſic lꝫ eccleſia ꝛ clerici ſint
exēpti a dñio Imperatoris. tñ poſſeſſiones eo
rū q ab oliꝫ fuerūt onerate debēt trāſire cū onē
ſuo. qd̄ tñ h nō firmo. ſꝫ remitto ad plē nō. i. c. ſi
tributū. xi. q. i. ꝛ in. c. tributū ꝛ in. c. ſm canonum
auctē. xxiij. q. viij. aliquid forte dicam in. c. non
minus. j. de imu. ecc ¶ Item nō ꝙ obligatus
rōne oneris realis pōt ſe exoluere ex debito re
linquendo ipſā reꝫ oneratā. nā ut h vides iude
us p̄diſe nō ɔpellitꝰ ad ſolutionē decimaꝝ. ſꝫ alt
natiue. ut aut decimā ſoluat aut p̄dia dimittat ꝛ
hoc iō ut dixi q꞉ hoc eſt onꝰ mere reale licet in
ɔñiaꝫ obligatur pſona. ¶ Sꝫ h q̄ro de. q. que
oli fuit i fcō. ꝓuitia anglie fuit tota ſarracenoꝝ
demū ɔq̄ſita chriſtianis remāſerūt i quibuſdaꝫ
locis aliq ſarraceni ſbiecti tñ chriſtianiſ poſſidē
tes q̄daꝫ p̄dia de quibꝰ nō eſt memoria ꝙ decie
fuiſſentꝰ eccleſie ſolute. q̄ritur nūqd taleſ ſarrace
ni pñt ɔpelli ad ſolutionē decimaꝝ ex huiuſmo
di p̄dijs vr̄ ꝓ ꝙ nō ꝑ. c. q̄ꝫto. j. de vſur. a ɔ̄rio vbi
dr̄ iudeos cōpellēdos fore ad ſoluēdas decias
de his domibus ꝛ poſſeſſionibus de quibus ec
cleſia ɔſueuerat ꝑcipe decias anteq̄ꝫ verēt ad
iudeos. ſecus gꝰ de his p̄dijs a quibꝰ eccleſia ñ
cōſueuit decimā ꝑcipe. Cōtrariū conſuluit old.
ɔſil. 95. motus p̄ncipaliter. q꞉ decima ꝑ laicos p̄
ſcribi neqt. vt i. c. cām. de p̄ſcrip. Itē q꞉ deus vr̄
reſeruait ſibi decimas oīuꝫ reꝝ vt in. c. tua. infra
eodem. ꝛ adducit alias rōnes. ſꝫ ego confirman
do ſuā ſniam credo firmiter ꝙ oēs īfideles ſi de
fcō pñt cōpelli debent vrgeri ad ſolōeꝫ deciarū
qñ chriſtus cōſtituit tñ vnū ouile ꝛ vnū paſto
reꝫ. vt i euāgelio ita ꝙ nēo de iure pōt ſepari ab
iſto ouili. i. vñi eccleſia. Item deus ſibi reſuauit
decimas totiꝰ orbis. ꝛ lꝫ ſolū p̄cepiſſet eas dari
leuitis. tñ ex quo hodie ſacerdotiū tranſlatū eſt
i chriſtianoſ oꝫ vt legis fiat trāſlatio. vt i. c. trāſla
to. ſ. de ɔſti. ꝛ ſic īfideles rōe bonoꝝ cū ſint one
rata decis. vt. ſ. dixi tenētꝰ ſoluere decimas. imo
plus dicerē ꝙ ſi hodie locus infidelium rediret
ad fidē ꝙ ipſi īfideles poſſent de iure ɔpelli ad
ſolōeꝫ decimaꝝ etiam p̄teritarū. ar. in. l. iperato
res. p̄al. ꝛ facit i ſili. l. ɔperit C. de preſcrip. xxx.
vel xl. anno. q̄ꝫuis eccleſia deberet cū eis miſeri
corditer agere. iuxͣ id qd̄ dicit glo. nō. in ſili in. c.
quicūqꝫ. xvi. q. vij. ¶ In glo. i. i fi. nō. ſi. vult eni
iudeos nō teneri ad decias perſonales q ſoluuꝰ
ex lucris perſone. doc. hic dicunt ꝙ q̄ꝫuis non
teneanꝰ ſoluere has decias. ɔſtringuntur tñ ad
ſatiſfactionē eius qd̄ eccleſia fuiſſꝫ p̄ceptura ab
alio chriſtiano q habitaſſꝫ i eꝰ ꝓchia ꝑ. c. q̄ꝫto.
p̄al. ꝛ qd̄ ibi nō. Ego ad hoc allego glo. aptā i. c.
tua. j. e. in v. p̄textu neqcie. vbi dicit ꝙ iudeus p̄
ſtat perſonales decias qñqꝫ ſꝫ non oēs. vt i. d. c.
q̄ꝫto. ꝛ iō dicit nō oēs q tm̄mō obligatꝰ rōne ſatiſ
factionis dāni ꝛ intereſſe que ſuſtinet eccleſia ex
eo ꝙ iudeꝰ habitat i domo chriſtiani. ꝛ crederē
poſſe attētari ꝙ tenēdo pſonales decimas fore
de iure diuino ēt ad eas integre pſoluēdas dice
rem iudeos poſſe cōpelli qñ iudei nō pñt ſe exi
mere a p̄cepto diuino. nec ob. ꝙ nō audiant diui
na. q꞉ hoc ē eis iputādū. nō eni deficit ꝑ eccleſiā
nā hñs obligationē ſub certo mō ſatis vr̄ adim
pleuiſſe modū ſi ꝓ eo nō deficit ſꝫ ꝓ aduerſario
vt i. l. iure ciuili. ff. de re. iuris. ꝛ in regula imputa
ri. de regulis iuris. libro ſexto. Simile in chriſti
ano non catholico. nā licet non curet audire di
uina nō ꝑ hoc ſequitur ꝙ nō teneatur ſoluere de
cimas perſonales. nec infideles debent eſſe meli
oris conditionis q̄ꝫ chriſtiani. nec ex eoruꝫ ipro
bitate debent cōmodū ɔſequi ar. in. l. itaqꝫ fullo.
ff. de furt. ꝛ i. c. cū qui. de p̄bē. in vi. ſꝫ tenēdo ꝙ
pſonales decie ſūt ſoluende de iure poſitiuo tñ
poſſꝫ procederꝰ limitatio doc. q꞉ nihil ad nos de
his q foris ſunt vt in. c. gaudemus. j. de diuor.
ꝛ ad. c. q̄ꝫto. rñde ꝙ ar. a ɔ̄rio ſēſu nō valꝫ qñ ſur
git abſurditas vt ibi nō. ꝛ i. c. publicano. de elec.
ꝛ cū hoc tēpamēto pōt intelligi glo. i. c. decime.
xvi. q. i. que eſt ɔ̄ria. que pure dixit infideles et
iudeos teneri ad decimas pſonales.

De Vanuis.

Hoc dic. Deci
me oblationes
vrꝰ eccle laicis ɔcedi ñ pōt. ꝛ plaꝰ ɔ fa
ciens ꝑuniēdus. ꝓmo ponit factuꝫ rephēſibile
ſecundo penā. ibi ſtatuimus ¶ Nota p̄mo ex

tex. ꝙ magis delinquit ꝙ delinquendi auctorita
tem vſurpat. quia vr̄ pertinaciter defendere pec
catum. ad hoc. c. inter dilectos. j. ď exceſ. ꝑla. fac
c. cū quidā ď iureiu. cū ſua mā. ¶ No᷑ z᷑ ꝙ nul
lus ꝑlatoꝝ pōt laico decimā cōcedere vel obla
tōes. iſta eī ſunt iurī ſpūalis. cuius laicꝰ non eſt
capax. vt i. c. maſſana. ⁊ ſacroſācta. ś. ď elec. vide
tex. in. c. hāc conſuetudinem. x. q. ij. Et ex h̄ ⁊ ex
tex. iſero epꝫ nō poſſe ꝯcedere dn̄o domus vbi
eſt pictura alicuꝰ ſācti vt de illis oblationibus
diſponat ad libitum. ¶ Nō ibi laico in ſeculo ꝑ
manenti. ar. a cōtrario ſenſu ꝙ laico nō exn̄ti i ſe
culo pōt eccleſia ſeu decima vel oblatio cōcedi
vtputa ſi eſt laicus cōuerſus ⁊ religioſus. ⁊ hoc
admittūt docto. ſi ꝯcedit̄ eccl'ia ruralis ad ſuſtē
tatōeꝫ ipiꝰ. vl' pōt itelligi ſm̄ eos i iſtis fratribus
hieroſolymitanis. qbꝰ cōcedūtur eccl'ie ⁊ decie
q̄ꝫuis ꝯceſſio fiat potiꝰ ordini eoꝝ q̄ꝫ ꝑſonis. dꝫ
tñ ꝑ fratres ſuos clericos vl' alios eccleſias ꝛgē
⁊ gubernare. Et nō. iſtud dcm̄ ꝓ iſtis ſribꝰ ſācti
Johānis q ſunt laici. tñ nō dicūt̄ eē i ſeculo ſed
q̄ſi ꝛligioſi. vt iuſte teneāt eccl'ias ⁊ ꝑcipiāt deci
mas. debēt tñ eccl'ias ꝛgere ꝑ clericos ⁊ nō ꝑ ſe
metipſos. ad h̄. c. ij. ⁊ qō ibi nō. ď eta. ⁊ quali.
¶ Itē ex dcis doc. nō ꝙ laicꝰ cōuerſꝰ ē capax iurī
ſpūalis. ď q̄ vide bonā glo. i. c. ex eo. ď elec. li. vi.
⁊ ꝑ Inno. ⁊ alios doc. i. c. ij. ď iſti. ⁊ dic vt ibi nō.
¶ In glo. ij. i fi. nō bene hāc gloſam que quoti
die ſolet allegari. ⁊ maxime nō cā iquātū dic̄ ꝙ
fructus decimaꝝ pn̄t ꝯcedi ex cā laico in tp̄s vi
te ſue. ⁊ ex eo ꝙ allegat. c. ij. ď loca. vr̄ velle fruc
tꝰ decimaꝝ poſſe laico locari ſeu vēdi i tp̄s vite
ſue ď q̄ ſat̄ poſſꝫ dubitari p̄ma frōte. qa cōceſſio
q̄ fit ad tp̄s vite hōis pōt appellari largo mō ꝑ
petua. vt eſt tex. iūcta gl. x. q. ij. ꝑpetua. fac. l. i. ff.
ꝓ ſocio. ſꝫ cōceſſio tanti tp̄is nō pōt fieri ď deci
mis. cū trāfferatur vtile dn̄ium. fac qō dixi poſt
docto. ś. eo. ad hec. ſꝫ nō reperio hanc glo. ꝑ ali
quē morderi. poſſet eā ſaluando dici ꝙ ꝓpt̄ du
biū tp̄is cū poſſet decedē laicꝰ īfra modicū tp̄s
nō videat̄ cōceſſio ꝑpetua ſꝫ potiꝰ tp̄alis. hoc tñ
verum eſt ꝙ ſine auctoritate ſuperioris nō pote
rit ad tātū tp̄s ꝯcedi. cle. i. ď re. eccle. ñ alie. ⁊ vid
qō nō. i. c. veniēs ď tranſac. ¶ In glo. ſi. i fi. alij
exponūt ſuſpendat̄. i. excōicet̄. ⁊ h̄ ſm̄ Jo. an. ſi
ꝑlatus intendebat cōferre laico ius ſpūale. Ego
credo poſſe dici ꝙ ď rigore poſſit iſte deponi et
excōicari donec emēdauerit. vt p̄ma pena ſit ꝑ
petua. ſcd̄a tp̄alis. ⁊ ſic illa dictio donec pōt ꝛfer
ri ad excōicatōem. hoc ꝓbo per ſimile. xij. q. ij.
monemꝰ. vbi pꝫ ꝙ ꝑlatus alienās indebite rem
eccl'ie. dꝫ deponi ⁊ excōicari donec eccl'iam red
diderit indēnem. facit. c. ſi quis p̄ſbiteroꝝ. ⁊ qō
ibi nō. ś. ď re. eccle. nō alie. ⁊ hoc vr̄ ſonare vbuꝫ
ſuſpēdat̄ poſitū i tex. ⁊ ita credo dicēdū eē i ca
ſu preſenti. Abbas.

18 Quam ſint Stat̄ ꝯſuetu
dini an coloꝰ
ſoluat decimā eccl'ie i cuꝰ ꝑrochia ſita
ſūt p̄dia. an eccl'ia vbi audit diuia ⁊ ꝑcipit eccle
ſiaſtica ſacramēta. h̄ dic̄. p̄ ponit̄ cōſultatio. ſcd̄o
rn̄ſio. ibi ſane. ¶ No᷑ p̄ ꝙ auctoritates ſcōꝝ pa
trū valēt multū ēt i deciſionibꝰ cāꝝ. q̄ꝫuis ñ ſue
rit romani pontifices. fac ad hoc c. cū ap̄lica. de
his q̄ fi. a ꝑla. cū ſi. ⁊ vide qō le. ⁊ nō. xx. di. i ſū.
⁊ i. c. i. ¶ Scd̄o nō ꝙ vbi dat̄ opionū cōflictus
difficile ē ꝓferre ſniaꝫ. ⁊ i hoc caſu recurrēdum
ē ad cōſuetudinē loci. nam cōſuetudo interp̄tat̄
legē dubiā. vt i. c. cū dilectꝰ. ď ꝯſue. ⁊ l. minime ⁊ l.
ſi de iterp̄tatōe. ff. ď legi. h̄ veꝝ q̄ñ opi. hic inde
ſūt ꝓbabiles. al's aūt pōt quis ſeq opi. ſingularē
ꝯtēnendo cōem. vt nō. dic̄ Johan. an. i. c. i. ď con
ſti. vbi ſing. dic̄ ꝙ ſi cōis opi. ē euidēter falſa. vel
pōt cōuinci rōe ꝓbabili. pōt iudex eam cōtēnet̄
ꝓ hoc adduco tex. nō. i. l. i. C. de vete. iu. enu. vbi
dr̄ ꝙ ex multitudine auctoꝝ non oportet nos iu
dicare. qa ſepe ſnia viꝰ etiam deterioris poteſt
plures ⁊ meliores i aliq̄ p̄te ſuperare. ¶ Nō
i vbo ⁊ attēdēdum. ꝙ i re dubia recurrēdum ē
ad rōes nāles. Nā deficiēte iure ſcripto debēꝰ
recurrere ad rōem naturalē. vt eſt tex. cū gl. i. c.
cōſuetudo. i. di. ⁊ i. l. ſcire. §. ſufficit. ff. ď excu. tu.
Nō. Jo. an. i. c. paſtoralis ď fide iſtru. fac. c. z᷑
requirī i fi. ś. de appel. ¶ Oppo. ꝯ tex. vr̄ enim
ꝙ hec qō non fuerit difficilis ꝓut papa aſſerit.
nā i pluribꝰ iuribꝰ ſancitū eſt. vt decie p̄diales ď
beant̄ eccl'ie vbi ſūt p̄dia. ꝑſonales vero eccleſie
vbi qs ꝑcipit diuina. vt i. c. ſi. ś. ď ꝑrochi. xvi. q. i.
c. queſti. ⁊ c. ſi qs laicꝰ. So. ꝓpt̄ hec ꝯria glo. ij.
dic̄ ꝙ facile erat ſoluē hāc qōeꝫ ꝓpoſitā. ſꝫ certe
gl. loquit̄ ꝯ tex. cū tex. dicat ꝙ ñ erat facile dare
rn̄ſum. iō dicit Jo. an. ꝙ gl. ⁊ ſequaces nō vide
runt dubium qōnis. nam cōtentio oriebat̄ ſuꝑ
parte coloni. nā ſi iudicat̄ ꝓ eccleſia p̄diali frau
dat̄ eccl'ia ꝑrochialis. q̄ dꝫ h̄re decimā eoꝝ que
lucrat̄ ſuꝰ ꝑrochianꝰ. vt i dcō. c. queſti. ⁊ ibi tex.
ꝓprie loquit̄ i colono. naꝫ pars coloni accedit
ſibi rōe operaꝝ ⁊ nō rōe terre. cū non ſit ſua. Si
vō iudicat̄ ꝓ eccl'ia ꝑrochiali ſequitur diminu
tio iurī eccl'ie p̄dialis. nā iure diſponēte dꝫ habē
decimā oīuꝫ frugū q̄ colligūtur infra ſuā ꝑrochi
am. vt i. c. tua. j. eo. ⁊ c. ſi. de ꝑrochi. vñ ꝓpter co
lonū alienum non dꝫ eccl'ia ꝑuari ſuo iure. ar.
i. l. qō nr̄m ē. ff. de re. iurī. Et ꝓpter has difficul
tates ⁊ ſil'es papa non immerito dixit hic nō eē
facile dare certum rn̄ſum ſed recurrendum ad
cōſuetudinē. Ipſe vō Jo. an. ceſſante conſuetu
dine dic̄ ꝙ p̄ debet̄ decia eccl'ie p̄diali ſine dedu
ctōe ſūptuū. vt i. c. tua. ij. j. eo. ď rſiduo tāq̄ꝫ ď lu
cro debet̄ decia eccl'ie ꝑrochiali detractꝭ paꝰ ex
penſis que detrahūtur regulariter in decimis ꝑ
ſonalibꝰ. vt i. c. paſtoralis. j. eo. adducit ſil'e. nam
ſi qs donat aduocato oēs fructꝰ alicuꝰ agri. p̄ꝰ
ſoluet ille decimā eccl'ie p̄diali. ⁊ reſiduū tanq̄ꝫ
de lucro puro ſoluet decimam eccl'ie ꝑrochiali
Ad idem qō nō. Hoſti. in. c. a nobis. j. eo. vbi di
cit q̄ſi ruſticꝰ ex aceruo non decimato donꝫ mi
hi. x. corbes frumēti debeo prius ſoluere eccle
ſie prediali decimam. ⁊ de reſiduo eccl'ie ꝑrochi
ali. Poſtmodū iō Jo. an. ꝛcitat Inno. ⁊ Hoſti.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in.c.tua.j.e.tenuiſſe ↄrīū.ſ.reſpcū ꝑme deciſiōis
diſtinguit.n.ibi vtrꝫ colonus colat prediū in alie
na ꝑrochia tanꝗ̄ꝫ partiarius.ita ꝙ ſi nihil naſcit̄
nihil eſt ꝑcepturus.aut colit nūmis ſeu pro certꝭ
mēſuris frugū ꝑcipiēdis oīno ſiue naſcātur ibi
fruct⁹ ſiue nō.vt in ꝓ cāu colonus ſoluat vnam
decimā tm̄.ſ.eccleſie ꝓdiali.qꝛ portō ſua cū ſub
mittat̄ fortune ꝛ dei miſericordie pon⁹ ē in fru
ctu ꝗ̄ꝫ i lucro.nā abſurdū vr̄ ꝙ is ad quem ex de
bito ꝑueniūt fructus teneat̄ duas decimas ſol
uere.ſꝫ i 2ᵒ. cāu cū colon⁹ ñ ē ꝑtiari⁹ decia debe
tur eccl'ie ꝑrochiali.nā ꝑ hoc ñ defraudat̄ ,eccl'ia
ꝓdialis cū ꝯſequat̄ ꝑri⁹ integrā decimā.qꝛ colo
no hoc cāu ſoluat̄ vel in nūmis vel i fructib⁹ ꝑri
us deciatis.ꝛ dicit Jo.an.ꝙ licet ſua opi.videa
tur conſona iuri ꝛ eqtati.tm̄ qꝛ de ſcō nō ꝯſerua
tur ſatis pōt teneri ſꝫ eū opi. Inn.ꝛ Hoſti.quā
vr̄ apte ſequi h̄ do.an.hn̄s ꝓ abſurdo ꝙ colon⁹
teneat̄ ſoluere decias duas.idē dicit De.cuꝫ li
mitatione.nā dicit ꝙ ſi cā lucri qs cōducit aliena
predia dꝫ ꝑrius ſoluere decimā ꝓdialēꝫ ꝛ deum
de reſiduo detractis expenſis dꝫ ſoluere deciāꝫ
perſonalē.arg.c.paſtoralis.j.eo.Mibi vidr̄ ꝙ
opi.Jo.an.nullo mō ſit conſona iuri vel equita
ti.ꝓ qꝛ de iure diuino ſolū ꝑcipit̄ vna decima ex
frugibus terre.vt dixi.ſ.ſuper rubrica . Itē iſte
tex.nō facit difficultatē niſi reſpcū alteri⁹ eccl'e.
nā dubiūꝫ dūtaxat erat an ꝓdiali an perrochiali
debeat̄ . ꝛ difficultas oriebatur ex variis opini
onibus ſcōrum patrū.ſꝫ nulla reꝑitur auctas ꝙ
hoc cāu ſētiat colonū dēbere ſoluer̄ duas decias
ꝛ aliq patres ſenſerūt ꝓ eccleſia ꝑrochiali aliqui
ꝓ ꝓdiali.vt in iurib⁹ hic allegatis in glo. Item
inſpecto iure diuino ꝙ decima ſoluebat̄ tribui
leuitice nō erat aliqua difficultas.naꝫ ſatis fuiſſꝫ
colonū ſoluere illis leuitis .ſꝫ difficultas fuit or
ta ex diſpoſitiōe iuri humani quo fuit ſancitum
vt ꝓdiales deberēt̄ eccl'e ꝓdiali ꝑſonales ꝑrochi
ali.que qdē diſpō non dꝫ magis onerare iſtum
colonū ꝗ̄ꝫ ſit obligatus ex diſpoſitione diuina.
ideo ꝓ fundamēto ꝯclude ꝙ is ad quē fruct⁹ vl̄
certa ps ꝓuenit ex debito ſolū artat̄ ad vnicam
decimā.ſꝫ reſtat videre ꝓpter diſpoſitionē iuriſ
poſitiui cui dēbeat̄ ꝛ in hoc ſequor opi.gl. iſtius
Inn.ꝛ Hoſti.vt dēbeat̄ eccl'ie ꝓdiali moueor qꝛ
vbi certa res ꝑticipat de diuerſis naturis ſeu ꝗli
tatibus attribuēda eſt illi ad quā magis accidit
ſicut dicim⁹ i hermafrodito.l.qrit̄.ff.de ſta. ho.
ꝛ.iiij.q.iij.hermafrodito.ad idēꝫ qđ nō.glo.nē.
i.l.i.ff.de ſuꝑficie. ꝛ bar.in.l.cotem ferro.§.qui
maximos.ff.de publi.ſed in cāu nr̄o hec decia
multo magis accidit ad ꝓdialē ꝗ̄ꝫ ad ꝑſonalem.
ꝓbo aperiſſime per.c.ad decias.de reſti.ſpo.li.
vi.vbi dr̄ ꝙ de iure cōi nemo pōt capere deciam
i ꝑrochia alteri⁹ eccl'e.ſed integra decia ſpectat
ad illā eccleſiā. ſcđo ꝛ fortius i onerib⁹ realib⁹
nō inſpicimus cultorē ſꝫ poſſeſſorē. ꝛ locū vbi
ſunt ſite res.vt in.l forma.ff.de cenſi.ꝛ in.l. imꝑ
atores.ff.de publica.ꝛ in.c. de terris.ſ.eo. ergo
ꝑſona coloni nō hꝫ imutare onus reale.nec ob.
ſi dicat̄ ꝙ eccleſia ꝑrochialis fraudabit̄ i opib⁹
iſtius qꝛ dico nullā eſſe fraudē.nā colonus tene
tur ſoluere deo ꝛ eccleſie loco dei.vn̄ ſatis eſt ꝙ
ſoluitur eccleſie de qua iura magis ſenſerūt. nec
multū refert ꝗ eccleſia hēat cū oēs cēſeātur vna
eccl'ia vl'is.xxiiij.q.i.c.loquit̄ .ꝛ hanc opi.tenerē
ēt in eo qui cā lucri cōducit ꝓdia aliena. nā cum
oēs fructus ꝑtineant ex debito ad eū ꝛ ſubmiſit
ſe fortune ꝛ miſericordie dei.ſatis ē ꝙ ſoluat de
ciam ex oībus frugibus ad eum ꝓuenientibus.
nam quiſque ſeminat cauſa lucri.al's ſequeret̄
ꝙ dn̄s fundi ꝗ proprijs manibus illuꝫ colit tenē
tur ſoluere duas decimas.qđ eſt ↄ mētē iuris di
uini ꝛ humani. In glo.iij.ibi ſit preſcripta ꝛ
aduerte.nam licet doc.ſimplr̄ tranſeant tm̄ gl.nō
eſt vera quo ad cāuꝫ iſtius.c.licet vā ſm̄ intelle
ctum ſuū.nam gl.precedēs habuit pro cōſtati ꝙ
iſta decima de iure cōi eſſet debita eccleſie ꝓdi
ali.ꝛ iō conſuetudo ↄria tāꝗ̄ꝫ ↄ ius deberet eſſe
preſcripta.ſ.tpe .xl.annorū.vt i.c.fi . de cōſue.ſꝫ
hoc fundamētū glo.eſt falſum vt patꝫ ex ꝓdictiſ
qꝛ nullo iure ille ca⁹ reꝑitur deciſus .vt dr̄ i tex.
ad idem.c.ad aplice.j.e.iō cōſuetudo in cāu diſ
ponēs nō eſt ↄ ſed ꝑter ius.ꝗre ſufficit tp̄s.x.an
norū vt dicit gl.nō.i.c.fi.de cōſue.li.vi.ꝛ nō Jo.
an.in ſili.in.c.certificari.ſ.de ſepul. in varietate
portionis debebit ep̄o vel eccleſie ꝑrochiali.pro
hoc dēm̄.c.ad aplice.in fi.vbi ſolū requiritur cō
ſuetudo diu obtēta ꝛ nō preſcripta.nā tp̄s.x.an.
eſt diuturnū.vt i.l.de qb⁹.ꝛ ꝙ ibi nō.ff. de legi.ꝛ
i.l.i.ꝛ.ij .C.de ſerui.ꝛ aqua.ꝛ.C.de ꝑſcrip.lon.
temp.in ru.ꝛ nigro In glo.fi. nō tria ex iſta
glo. ꝓ ꝙ iura ep̄alia vel parrochialia pn̄t cum ti
tulo preſcribi per alium ep̄m ſeu preſbrm licet
ſint hec iura infra limites.ꝛ vid circa hoc qđ lati
us dixi i.c.fi.ſ.de pro. Scđo nō ꝙ ſicut limes
ep̄atuū ſeu ꝑrochiaꝝ nō pōt ꝑſcribi ita nec iura
adherentia limiti ne ex hoc oriatur cōfuſio limi
tum ꝛ hoc tenebis mēti. Tertio nō glo. ꝓ ſi
gnificato hui⁹ v̄.difficile.nam qn̄qꝫ importat dif
ficultatē qn̄qꝫ ipoſſibilitateꝫ ſed ex ꝓprio ſignifi
cato vr̄ iportare difficultatem ſicut dictio vix.vt
ꝓbatur in.c.ij.de cogna.ſpi.li.vi.ꝛ vide ex .cuꝫ
gl.ſuꝑ.v̄.vix in.c.ij.de cogna.ſpi.li.vi. ꝛ vide qđ
h.ꝛ nō .in.c.principatus.i.q.i.in glo .

PRohibemus

Nō pōt laicus trāſferre deciaꝫ i aliū laicū ēt ſi
cū titulo illā poſſideat.h.d.cuꝫ glo.ꝓ ponit̄ ꝓhi
bitio.ſcđo pena.ibi ſiqs. Nō ꝓ ꝙ laici dicunt̄
decimas detinere cū ꝑiculo ſuaꝝ aīaꝝ.ꝛ ſi tex.in
telligitur de poſſeſſoribus ſeu detinētib⁹ ſine ti
tulo.tūc clarū ē ꝙ peccāt mortaliter.qꝛ occupāt
bona eccleſie.ſi aūt intelligit̄ de detinentibus in
feudū ab antiquo.iux̄ nō.in.c. ꝗ̄ꝫuis.ſ. eo. tunc
dic ꝙ detinēt cū ꝑiculo nō tm̄ cū aperto peccato.
ſed periculū vr̄ iminere.qꝛ timendum eſt ne de⁹
ꝓuocetur cū ex neceſſitate illa conceſſio fuit eis
facta.ad idem.c.cum apoſtolica.ſ.de his ꝗ fi. a
prela.vbi laici dicunt̄ male detinere licꝫ recipiāt

in feudū. Scđo nō ibi aliquo mō ꝙ oīs trāſ
latōis modꝰ ē laicis ibibitꝰ. vn̄ nō pōt dare nec
vēdē nec pmutare nec īfeudare. nec ſimiles ꝯctꝰ
decimaꝝ trāſlatiuos facē. ¶ Jn glo. ij. ibi ſatis
vr̄ nō. gl. vult eīꝫ ꝙ laicꝰ hn̄s decimā i feudū ab
antiquo poſſit illā īfeudare alteri laico de aucto
ritate epi. ſꝫ ꝯriū cōiter ſentiūt h̄ doc. ⁊ verīꝰ. ꝓ ꝑ
iſtū tex. q̄ idiſtincte hāc trāſlatōem ꝓhibet. ⁊ ꝯ fa
cit. c. q̄zuis. ſ. eo. ⁊ c. fi. j. eo. ⁊ vr̄ apte ꝓbari i. c.
cū aplīca. ſ. de his q̄ fi. a pla. nā ibi ſpāle pōit vt
de auctoritate epi poſſit cōcedere alteri eccleſie
quia ñ multū īfert q̄ ecclia hēat dūmō extirpet
a laico. que rō oino ceſſat cū vult cōcedere alte
ri laico. nā hoc poſſet tēdere i magnū preiudici
um ecclie cui debet. nā ꝑ morē iſti ſine filijs ō
uuolueret ad eccliam. vt i. c. ij. de feu. ſꝫ ꝑ cōceſ
ſionē alteri laico factā q̄ forte habeat filios ipe
diret hꝰmōi deuolutio. Abbas.

Ad apoſtolice De cime pſonales debēt ecclie ꝓchiali. pdia
les pdiali. niſi aliud hēat ꝯſuetudo. ſic ſūmāt do
cto. cōit hec ſūmatio ñ ꝯgruit tex. i v̄. ſup. q̄ pōit
caſū. c. cū ſint hoies. ſ. eo. ⁊ iō ſic ſūmo. Decima
pſonalis debet ecclie vbi qs ꝑcipit ſacramēta. lꝫ
alibi lucrū ꝯtigerit. i pdiali vo ſtat cōſuetudini.
ſi i aliena ꝓchia colonꝰ pdiū coluit. h̄ dic. cōis
diuiſio. ſcđa pars ibi noueris. ¶ Nō ꝑ ꝙ i libe
ra volūtate laicoꝝ ē trāſferre ſe de vna ꝓchia
i aliā. vl' de vno ep̄atu i aliū. ⁊ ꝑ trāſlatōem exi
mūt ſe a iurib' ſpūalibꝰ i qbꝰ pori ecclie erāt ob
ligati. cōcordat. c. fi. ſ. ō ꝓ. ⁊ dic vt ibi dixi.
Secūdo nō regulā ꝙ decie pſonales debentur
ecclie vbi qs ꝑcepit eccleſiaſtica ſacramēta. ſup
ple ⁊ audit diuia. qa ex h̄ duplici reſpcū ſoluunt
decie pſonales. ꝓ h̄. c. ij. ō ſepul. li. vi. ⁊ qđ dixi i
in. d. c. fi. ⁊ vr̄ velle iſte tex. illud qđ dictū eſt ꝓ
cedē. ēt ſi alibi cōtigit lucrū qđ clarīꝰ lꝫ Jnno.
in. c. ij. ſ. eo. ¶ Vltio nō ꝙ ſi quis excolit pdiuꝫ
in aliena ꝓchia. nō eſt apte iure deciſū cui par
rochie decia debeat. ⁊ iō recurrēdū eſt ad ꝯſue
tudinē. de quo plenius dictū fuit i. c. cū ſint. ſ. e.
Et ex hoc ⁊ ex tex nō ꝙ i ſolutōe decimaꝝ atten
dēda eſt cōſuetudo. qđ limitāt doc. rēſpectu ec
cleſiaꝝ nā valet cōſuetudo vni adimens ⁊ alteri
cōferens qa nō eſt magna vis que eccleſia hēat
ſꝫ q̄ ad retētōeꝫ ipoꝝ laicoꝝ nō valet ꝯſuetudo
ſm̄ docto. hic. qđ an ſit veꝝ indiſtincte dicā i. c. in
aliquibꝰ. j. eo. vbi. meliꝰ mā cadit. Sꝫ quero cir
ca lr̄aꝫ. qđ ſi ñ apparꝫ de cōſuetudie. dic Jnno.
ꝙ pdiales debēt ecclie baptiſmali. pſonales ve
ro capelle. xvi. q. i. decias. ſꝫ certe h̄ dcm̄ nō attin
git dubiū decretal'. qa tex. hic format qōeꝫ in eo
q̄ ex ſuaꝫ eccliam coluit agꝝ. vn̄ ꝑ oia ē dicēdum
i caſu iſtꝰ. c. vt dcm̄ fuit i. c. cū ſint. ſ. eo. Nō tn̄
dcm̄ Jnno. i alio q̄tenꝰ vult decias pdiales pti
nere ad eccliam baptiſmalē. ⁊ ſic ad plebē. ñ aūt
ad capellas fūdatas circa plebē. ſꝫ tu dic latius
vt dicā i. c. cū ꝯtigat. j. eodē. nā h̄ dcm̄ Jnno. ſim
plicit nō tenet. ſi ponimꝰ capellas hr̄e ꝓchiaſ
diſtictas. ⁊ pdia fore ſita īfra ꝓchias capellaꝝ
¶ Jn glo. ij. ibi. equū ē vt diuidat. nō glo. ⁊ fac
c. cū quis. ij. rn̄ſo. de ſepul. li. vi. ⁊ in fi. glo. nō et
aduerte ꝙ clare nō ꝑcipio qđ glo. velit cum dic
ꝙ ſi aliq̄ iacēt i vna ꝓchia. ⁊ hn̄t larē i alia. dꝫ fi
eri diuiſio pſonaliū decimaꝝ ⁊ oblationū. nam
ſi glo. intelligit de his qui iacēt i vna eccleſia. pu
ta tāq̄ꝫ artifices ⁊ mercatores. tn̄ ꝑcipiūt diuina
i eccleſia domicilij. tūc gl. nō hn̄ dic. imo vr̄ caſꝰ
ꝯ i. c. queſti. xvi. q. i. ſꝫ ſi gl. itelligit ꝙ iſti iacēt in
aliena ꝓchia ꝑcipiētes ēt diuina. tūc gl. poſſet
ſaluari. itelligēdo tn̄ ꝙ licite deſerāt ꝓpriā ecclīā
puto qa hn̄t duo domicilia. ⁊ i vtroq̄ꝫ ꝑit ſe col
locāt. ⁊ ꝑiter ibi audiūt diuia. tūc equū ē illaꝫ di
uiſionē fieri. ar. i. d. c. cum quis. al's autē decime
pſonales ⁊ oblatōes debēt fieri eccleſie ꝓchia
li. vt i. d. c. queſti. ⁊ hic. Abbas.

Ex parte De oī fructu pdij ſoluēde ſunt decie
pma ps ponit querelā. ſcđa dat iudicē
ibi. mādamꝰ. ¶ Nō ꝑ ꝙ appellatōe agricultorꝫ
ꝯphēdit ēt hortulanꝰ. Jtē nō ꝙ lꝫ ex vino vl' ex
frumēto ſemel i anno decima ſoluatur. nō tn̄ ꝑ
hoc iponit forma vt ō oibus que ꝑcipiūt ex eo
dem agro ſemel decima ſoluat i anno. ſed quo
tiens fructus i anno ꝑcipiunt. totiens decima ē
ſoluēda. ⁊ ſi diuerſa ſemina ſpargunt in eodem
agro ex fructibꝰ omniū ſoluenda eſt decia.
Vltimo nō ibi. abſq̄ꝫ diminutōe ꝙ decima man
datur hic ſolui abſq̄ꝫ diminutōe ꝑ cenſurā eccle
ſiaſticam. Ex quo infert ꝙ non ſolum eſt morta
le peccatum nō ſoluere. ſed etiā cum diminutio
ne ſoluere ſm̄ Jo. an. ⁊ facit tex. in. c. j. ꝓxi. in fi.
⁊ hoc veꝝ eſt vbi petuntur. Nunquid autem ꝓ
cedat hoc hodie cum ſacerdotes non petant in
tegrā decimam. nec etiam de omnibus fructibꝰ
eam petunt. Dic vt dicam in. c. in aliquibus. j. e.
¶ Sed quero. nūquid ruſticus teneatur ōfer
re decimam vſq̄ꝫ ad eccleſiam. an vero rector te
neatur ſuis expenſis colligere. Docto. hic tenēt
cōiter ruſticū artari ad deferēdum expenſis ſu
is. ꝑ. c. reuertimini. xvi. q. i. vbi innuitur ꝙ de iure
diuino decime ſunt deferende in horreū ecclie
ſue. ad idē tex. xvi. q. vij. c. i. ⁊ vtrobiq̄ꝫ hoc lꝫ gl.
quod nota. ¶ Secundo queritur. nunquid re
ctor eccleſie poſſit facere iterdici colono ne fru
ctꝰ colligat ſeu ex fundo remittat eo vel eiꝰ nun
cio non preſente. Spe. eo. titu. ad fi. tenet ꝙ ſic
⁊ idem Guil. naſo. dicens ſic ſe conſuluiſſe. ⁊ cōi
ter ſequuntur doc. mouetur primo. ar. l. ij. C. qñ
⁊ qui. quar. pars de. li. x. dum dicit ibi tex. ſub cō
ſpectu curialiuꝫ ⁊c̄. ad idem. l. ſi ſuſpecta. ff. de
inoffi. teſta. vbi dicitur ꝙ legatarius poteſt aſſi
ſtere heredi in iudicio litiganti ſuper validitate
teſtamenti. pro intereſſe ipſius legatarij. Jtem
cum eccleſia habet ius in fructibus. vt in. c. tua
j. eo. ⁊ fructus pendentes ſunt pars fundi. vt in
l. fructus pendentes. ff. de ō rei uēdi. videtur ꝙ
eccleſia hēat ius per cōſequentiā i fūdo. ⁊ q̄q̄d
ſit reſpectu fundi. tn̄ reſpcū fructuū ſat' probabi

liſ pôt teneri q etiã añq̃z ſint collati ptineãt ad eccleſiã loquor de decia pte fructuũ ,p indiuiſo. ,p hoc bo.tex.in.c.tua .ĩ .c.vbi dr̃ q deus aſſe ruit decimas eſſe ſuas.ſed hoc pronomẽ ſuum nõt dñium vñ cõpetit rei uẽdicatio.vt i.l.quint⁹ ff.de au.⁊ ar.lega.⁊ i.c.quo iure. viij.di.vide ẽt bo.tex.in.c.decime.xvi.q.i.vbi dr̃ q non ſoluẽs decimã detinet alienum. ⁊ ex his verbis glo. ibi colligit qd̃.s̃.dixi.⁊ vide aliam bo.glo.in.c. mo deramie.ea.cã .⁊ .q.⁊ per Jo.an.in addi. Spe. loco preallе.vbi ſequitur dcm̃ Spe.preall e.niſi conſuetudo ſit in oppoſitum.fatet̃ tñ non vale re cõſuetudinẽ que dat cãm ſurripiendi alienuz. c.ex parte. .de conſuetudine. Abbas.

Non eſt. Decime pdiales ſol uẽde ſunt expenſis non deductis.h.d.p̃ ponit̃ exordiũ. ſe cũdo narratio. ibi reuera.3°. cõclu°.ibi volum⁹. ¶ p̃ nõ ex iſto tex.in pñ.iuncto.c.cũ nõ ſit.ĩ.c.q i fructib⁹ ,puenientib⁹ ex terra lõge magis opa tur dei miſericordia q̃z hõis idustria.nã ſmen mortificat̃ ⁊ dei diſpoſitõe reuiuiſcit plurimum fructũ afferẽdo.⁊ hoc reſpcũ ſegeteſ pñt dici fru ctus nãles poti⁹ q̃z idustriales.⁊ h vr̃ veriſſimũ habito reſpcũ ad mãz nr̃am .ſ. reſpectu ſolonis decimarũ.ſz alia cõſideratione tales fruct⁹ dicũ tur idustriales.ſ.quo ad hoc vt bonefide poſſeſ ſor faciat fructus ſuos.vt eſt glo.in.c.grauis.de reſti.ſpo.⁊ in.l.ex diuerſo.ff. de rei vendi . nam ,ppter culturaz maximã ius voluit iſtos fruct⁹ dari bonefidei poſſeſſori. ſz in cãu nr̃o hr̃ reſpe ctus ad diſpõem diuinã ex cuius miſericordia fructus ,pueniũt. ¶ 2°. nõ ibi de oibus bon s.q nõ ſolũ de numeratis hic i tex.eſt decima ſoluẽ da.ſz generaliter de oibus bonis que fidelis bõ acquirit.vt in.c.,px.an aũt hoc procedat i bonis imob libus.vt ſi donatur tibi domuſ vl̃ legatur. ⁊ quid de mobilib⁹.aliquid hic tractauit Jnno. vide plenius p glo.xvi.i.c.decime.⁊ in.c.tua.ij.ĩ c.vbi dicã. ¶ Nõ ibi de militia q etiã de militia ſoluenda eſt decima ⁊ dic de militia.i. ſtipendio qd̃ datur militibus ſeu iſtis ſtipendiarijs.q᷑ hoc eſt lucrũ perſonale de quo decima ſoluit̃ vt i.c. ſe.⁊ in.c.decie p̃dicto.qd̃ intelligũt doc.q̃ſi velit dicere q iſti ſtipendiarij in bello iniuſto exñtes illicite recipiunt ſtipendiũ.iõ eccleſia non debet recipere decimã talium.⁊ generaliter an de illici te acquiſitiſ ſit ſoluenda decima.dicitur.ĩ.c.,pxi. ¶ Nõ ibi de venatione q de feris in venatio ne captis ſoluenda eſt decima.⁊ eadem ratione idem dicendũ in aucupatione ⁊ piſcatione. Sz querũt h doc.⁊ p̃ncipaliter Jnno.vtrũ decia ta liuz ſit cenſenda p̃dialis aut pſonalis.qd̃ ẽ q̃rere vtrũ debeat̃ eccleſie pſonali vbi quis audit diui na.an eccleſie in cuius parochia iſta fuerũt capta ,p eccleſia p̃diali facit q᷑ hec aĩalia bñficõ terre nutriũtur.vñ ſic decidit̃ in animalib⁹ domeſticl. vt ibi d̃beat̃ decia vbi paſcũtur.vt nõ.gl. s̃.c. ad apoſtolice.eadẽ rõne idẽ vr̃ dicendũ in iſtis ali is aĩalibus feris. In ↄ̃riũ ,p eccleſia parochiali fa cit q̃m iſta capiũtur opa ⁊ induſtria hõis g°.⁊ẽ.v. d.c.ad apoſtolice. Jnno. ponit hic duas opi. p̃ ma cui vr̃ ipe inherere vt diſtinguam⁹ vtruz hec ſunt incluſa in certo loco.vtputa aues in colũba rio.piſceſ in ſtagno.aĩalia i aliqua foreſta.aut ve ro ſunt in libertate propria non circuncluſa ali quo loco.p̃ cãu decima eſt cenſenda p̃dialis. 2°. pſonalis.⁊ idẽ vr̃ ſentire idem Jnno.in.c.cõmiſ ſũ.s̃.e.alia opi.quã refert ẽ q indiſtincte taliſ de cia ſit cenſenda pſonalis.q᷑ ex induſtria homi nis fuerũt capta ⁊ certo loco recluſa. Hoſtiẽ.di cit q põt dici talis decia mixta . aliter non decla rat.do. An.dicit q ſi hoſti.intellexit q de valore ante recluſionẽ decima ſit pſonalis . ſz de valore poſt recluſionẽ decima ſit p̃dialis vr̃ optie dixiſ ſe ⁊ credo q h ſẽtit Hoſti.duz decidit aliaz que ſtionem quaſi in huiuſmodi terris. ⁊ hec opio media ſatis mihi placet.Abbas

Ex transmiſſa. De red ditib⁹ molẽdini ad ventũ ſoluẽde ſũt decime.h.d.p̃ ponit deciſã querl̃.i.2° dat indicez ſbi q᷑ vbi p̃mittit generalẽ rõnẽ.ex qua infert cõ cluſionẽ ibi mandam⁹. ⁊ potuit eẽ rõ dubitãdi i iſto tex. q᷑ vẽti nõ naſcũtur i loco nec videtur moueri ex dei bñficio.iõ videbat̃ q decia ex ta li molẽdino ad vẽtũ ñ eſſet ſoluẽda.ſz ↄ̃riũ deci ditur q᷑ et mare ⁊ vẽti obediũt dñ Math.viii. Jtẽ q᷑ terra i q̃ ẽ tale molendinũ ↄ̃ſtructũ ſubia cet oneri decimaz.vñ ſic eccleſia ex tali terra pci pet fruct⁹ ſi colẽtur ita dz ↄ̃ſeq de r̃ddit⁹ edifi cij ibi coſtructi.,p hoc.c.ↄ̃miſſũ.s̃.e. ¶ Nõ p re gulã q nõ ſolũ de frugib⁹ terre ẽ decima ſoluen da.vt i.c.i.s̃.e.ſz ẽt de oibus q̃ licite qs põt acq rere ⁊ ſupple ſm Jo.an.⁊ de fcõ acqrit hãc ſup pletionẽ.forte fecit q᷑ ñ ſufficit quẽ potuiſſe acq rẽ niſi de fcõ acquiſiuerit.Ex quo iſertur q non põt qs cõpelli ad acqrẽdũ vt decimã ſoluat. ſic dr̃ in ſili q ñ dr̃ fraudere creditores q potuit ſz noluit acqrere.l.q aũt.ff.de his que in frau.cre. nã deus ſolũ mãdauit decias ſolui de acqſitis et nõ de acqrendis.⁊ p hoc põt ſolui ↄ̃riuz qd̃ põt formari de tutore ⁊ p̃lato q tenẽtur pupillo ⁊ ec cleſie ſi potuerũt acqrere ⁊ nõ acqſiuerũt.vt nõ. xij.q.iiij.c.ij.l.qcqd C.ar. tutele.nã rõne officij ſuſcepti illi tenẽtur acqrere.ſz hic nõ tenẽtur ac qrere eccleſie.ſz tñ ſoluere eccleſie ſi acquiſiue rit. ¶ Jn gl.i.v°.licite acquiſitis.i. fi.nõ bñ iſtaz gl.nã quotidie ad eam ſit remiſſio cuz querim⁹. nunquid de illicite acquiſitis ſit ſoluenda d̃cima vl̃ elemoſyna poſſit fieri.⁊ vt hẽas glo . clarius dic diuidendo q primo allegat pro ⁊ ↄ̃ vſq3 ad v°.quidam. ⁊ ibi pro ſolutione ponit duas opi. ſecũda ibi alij.⁊ huic ſecũde inheret.cuius menſ eſt q ſi turpitudo impedit tranſlationem dñij uel ſaltem preſtat cãm reperẽdi non debet inde d̃cima ſolui nec elemoſyna fieri.exemplũ in fu re.nam dominium non transfertur in eum. Jtẽz in vſurario nam licet in eum transferatur domi nium tñ ↄ̃petit repetitio.c.debitores. de iuſiur.

Si vero dñium trãſfert. ⁊ repetitio nõ cõpetit
tũc inde põt fieri elemoſyna ⁊ decia ſolui exẽplũ
in meretrice ⁊ hiſtrione. ſed reſpectu decie gl. vr̃
velle ꝙ lʒ iſti teneãt̃ ſoluere. eccleſia tñ nõ tenet̃
recipere ne videatur approbare ĩprobitatẽ illoꝝ
⁊ ſi dicas. ex h̃ iſurgeret ꝑplixitas. dic̃ Inno. ꝙ d̃
cõſenſu dioceſani ſeu rectoris poterũt iſti ex de
cima debita facere elemoſynã. ⁊ h̃ Inno. dic̃ ve-
rũ ſi iſti ꝑſeuerãt ĩ peccato. ſed ſi egerũt pñiaʒ ñ
dʒ eccleſia reſpicẽ. qa nõ dʒ in eis inſpici qđ fuit
I. di. ferrũ. Et hanc ſcđam opi. videt̃ cõiter ſequi
doc. hic ⁊ originaliter hec glo. fuit Jo. quã vide
xiiij. q. vij. i ſũ. ⁊ i. c. decie. xvi. q. i. ſʒ do. Car. dice
bat ꝙ in ſecreto eccleſia poterit recipere decias
a talibus. quia ceſſat hoc caſu ſcandulum quod
tñ mihi nõ placet. qa ſimpl'r dictũ eſt. nõ recipi-
as mercedẽ ꝓſtibuli. Item iſti ꝯfortarẽt̃ ĩ eo-
rũ ĩiquitatꝰ. ⁊ eccl'ia notaret̃ de eoꝝ cupiditate
¶ Quid aũt ĩ oblatõibꝰ. nũqd aũt oblationes
iacẽtium in crimine ſunt ĩ eccleſia r̃cipiẽde ꝑſup
poſito ꝙ ſiũt de ꝓpria ſubſtãtia ipſoꝝ offerẽtiũ
vide glo. nõ. in. c. oblatões. lxxxx. di. q̃ cõcludit
ĩ ꝑtẽ affirmatiuã. niſi ĩ caſibus a iure ꝓhibitis q̃s
ibi enumerat. ſed Inno. ponit vnũ dictũ ſatis nõ
bile. ꝙ ſi crimẽ ẽ notoriũ nõ dʒ eccleſia oblatões
taliũ recipe. ar. i. c. miror. xvij. q. iiij. Item vide
ad mãm huius glo. in. c. non eſt putãda. i. q. i. vbi
querit̃. quid de pecunia ſimoniaca vel vſuraria
quis cõſtruit eccleſiã vel acquiſiuit iuſpr̃onatus
vel emit poſſeſſionem ⁊ ꝑcepit fructus. dic vt ibi
⁊ vide quod nõt. Jo. an. in. c. quãq̃ʒ. de vſuris li.
vi. Item an ſit peccatũ dans hiſtrioni vel mere-
trici ſeu cytbariſtis. vide ho. tex. cũ glo. in. c. do
nare. ⁊. c. qui venatoribꝰ. lxxxvj. di. predicta oĩa
ꝓcedũt cũ q̃rit̃ de decia ꝓueniẽte ex lucro pſo-
nali. nã ĩ decia p̃diali nõ eſt põderẽdã q̃litas poſ
ſeſſoris. qa poſſeſſio eſt onerata. ⁊ ſic eccleſia a q̃
cũq̃ʒ poſſeſſore licite recipit decimã predialẽ. vt
voluit hic glo. in fi. ⁊ idẽ Inno. facit. c. de terris
s. eo. Abbas.

a N Nobis tua. Locator vel cõduc
tor poſſeſſionũ tenet̃ ad decias niſi ſe
ĩmunes oñdãt. p̃ deciſũ exordiũ. 2° rõ generalis
ibi cũ. 3° ſolutio. ibi fraternitati. 4° exceptio. ibi
niſi. ¶ Primo nõ regulã. ꝙ q̃libet tenet̃ ſoluẽ de
cimã niſi ſp̃aliter ſit exẽptus. ex q̃ ĩfero ꝙ eccl'ia
hʒ intentõem fũdatã de iure ꝯ quẽlibet. ꝓ h̃ fac
qa deus nemẽ excepit a ſolutõe decimaꝝ. vt ha
bet̃ deutero. xviij. ⁊ exo. xxj. ¶ Scđo nõ. argu.
aptũ ꝙ ab onere decimaꝝ põt qs eximi. qs autẽ
põt hoc priuilegium dare dicam cum glo. ij.
¶ Ultimo nõ ꝙ cõducẽs predia aliena ꝯpellit̃
ſoluere decimas de fructibꝰ. nec aſtringitur ad
aliã ſolutõem. nec diſtinguit̃ vtrũ hoc faciat cau
ſa lucri. Ex q̃ infero ad id qđ dixi in. c. cũ ſint. s.
eo. ꝙ cõductor alieni p̃dij nõ tenet̃ niſi ad vnaʒ
decimã p̃dialẽ. ⁊ qđ hic d'r de locatõe ĩtelligo qñ
locator recipit certã quotã fructuũ. puta tertiaʒ
partẽ. ſi aũt r̃cipit certas mẽſuras vl' certos nũ
mos. dic vt dicet̃ in. c. tua. ij. j. eo. ¶ In gl. in v.
exemptus nõ ſing. gl. nam quotidie ſolet allega
ri iũcto tex. dũ gñalit̃ querit̃. nũquid papa poſ-
ſit diſpenſare circa ius diuinũ. ⁊ videt̃ hic gl. in
ſcđa ſolutõe ꝑmanere. vt ĩ totũ papa non poſſit
tollere ius decimaꝝ. ſʒ quibuſdã ꝑſonis r̃mittẽ
põt. nam ꝑ hoc vltimũ nõ tollit̃ ius diuinum. ſʒ
tunc tolleretur ſi vl'r r̃mitteret̃ preceptum. ⁊ de
hoc vide glo. in. §. ſi ergo. xvi. q. i. Alanꝰ Hoſti.
Jo. an. videtur ſequi cõcluſionem huius gl. di
cũt eiʒ ꝙ quibuſdam ꝑſonis põt remitti. ſʒ in to
tũ non. niſi ex cã ⁊ ad tps. ⁊ nõ hoc vltimũ. Nõ
ob. ſi dicat̃ ꝙ alia p̃cepta moralia decalogi ſunt
irremiſſibilia. vi. di. his ita. v. di. in prin. nec iſtud
p̃ceptum decimaꝝ cum ſit morale dʒ poſſe r̃mit
ti. Nam vt dicit Hoſti. aliud in iſto p̃cepto q̃ʒ in
alijs. v'ſatur eiʒ in alijs honor dei irremiſſibilis.
vel vtilitas publica hũana indiſpenſabilis. vt eſt
videre ĩ illo p̃cepto. nõ hẽbis deos alienos. Itẽ
in alio. honora patrem tuũ ⁊ matrẽ tuã. ⁊ ĩ ſimi
libꝰ in quibꝰ nec in totũ nec ĩ parte diſpẽſari põt
ſʒ in precepto decimaꝝ eſt duplex conſideratio
Prima q̃tenꝰ verſatur honor dei. naʒ decimas
ſibi r̃tinuit ĩ ſignũ vl'is dñij. vt in. c. tua. ij. j. eo. et
hac cõſideratõe nõ põt decima vl'r remitti. qa ñ
põt papa facere vt honor nõ exhibeat̃ ipi crea
tori maxĩe qñ ipe ſibi r̃ſeruauit. ¶ Scđa ꝯſide
ratio ẽ ĩ vtilitate q̃ ꝓuenit ex ſolutõe decimarũ
nã cõcernit cõmodũ eccleſiaꝝ ⁊ clericoꝝ. iõ pa-
pa tãq̃ʒ generalis adminiſtrator ⁊ vicariꝰ dei po
tes hãc ꝯmoditatẽ ĩ aliqbꝰ remittere ⁊ diſpẽſare
do. An. dic̃ ꝙ eccleſie hñ põt ipendi h̃ priuilegiũ
ad hoc. c. ex parte ⁊. c. ſuggeſtũ. s. eo. ⁊ hoc ẽ cla
riſſimũ. nã in hoc nõ uenimus ꝯ preceptum dei
ſed ꝯ cõſtitutõem eccl'ie q̃ diſtribuit decimas in
ter ꝑticulares eccleſias. ſʒ ſi q̃ritur ĩ laicis. dic̃ ꝙ
nec decimas pteritas neq̃ʒ futuras ẽt vni remit
tere põt ſine cã. ſic ẽ videẽ ĩ iuramẽto. qđ qa eſt d̃
iure diuino nõ põt ꝑ papã ſine cã r̃mitti. vt nõ. in
c. quãto. d̃ iureiu. ⁊ Inno. in. c. cũ iter. de renũ.
Hec opi. do. An. poſſet ſaluari quo ad deũ. naʒ
nõ credo illũ eẽ tutũ q decias ſine cã tʒ ex remiſ
ſione pape. vel bñficia iiuſte obtinet. ꝓ hoc glo.
nõ. i. c. nõ ẽ. j. de voto. ⁊ qđ dixi in. c. de multa. de
p̃bẽ. nã lʒ papa habeat plenitudinẽ p̃tãtis. dʒ tñ
facere ſic diligẽs p̃r̃ſa. diſpẽſando cuilibet ꝓut
opus ẽ. fac. c. i. xvi. q. vij. ſʒ quo ad eccleſiã mili-
tãtẽ tene ĩdiſtincte opi. glo. ⁊ alioꝝ doc. per ea q̃
nõt̃ in. l. fi. C. ſi ꝯ ius vel vti. pub. ⁊ in. c. que ĩ ec
cleſiaꝝ. d̃ conſti. ⁊ in. d. c. non eſt. ⁊ hoc indiſtinc
te puto veꝝ vbi decie d̃ facto ſoluũtur. nam tũc
ſi papa vellʒ ĩ totũ r̃mittẽ ñ ſolũ tollẽt r̃uerẽtiaʒ
deo debitã. ſʒ ẽt alteraret vl'eʒ ſtatũ eccl'ie. qđ pa-
pa ñ põt facẽ. vt nõ. i. c. l'ras. ⁊ ibi dixi d̃ r̃ſti. ſpo.
ſʒ vbi d̃ fcõ nõ ſoluũt̃ nũqd papa poſſit diſpẽſa
re vt nõ ſoluẽtes euitẽt peccatũ. certe põt dici ꝙ
ſic. ñ tñ ĩ totũ p̃ceptũ tollẽdo. ſʒ ex hac cã nõ ſol
uẽtes tollerãdo vt peccatũ nõ incurrãt. quod ſa
ſatis ſentit hic Inno. ⁊ aliquid dicã ĩ dicto. c. in
aliquibus. ⁊c. Abbas

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tua Imperialis conceſſio ſub quacūqꝫ forma a ſolone deciarū eximere nō pōt. h p̄. Decime noualiū nō ptinēt ad laicū q decimas hꝫ i ſeudū duo ſūt dcā. ſcdo ibi nec occaſiōe. ¶ Nō primo ꝙ iura q̄ dicunt laicis non cōpetere ius diſponē di de ſpūalibus procedunt ēt in imperatoꝛe. vñ h i pn̄. generaliter dr̄ de laicꝭ ꝛ poſtmodū iſertur ad Imperatoꝛē. lꝫ ergo iperatores ꝛ reges vn gant ut i. c. vno. de ſa. vnc. nihilomin⁹ ñ ꝯſequūt ptātē diſponēdi de iurib⁹ eccleſiaſticis nec rec i piūt oꝛdinē eccleſiaſticū. ſꝫ i laicoꝝ numero cōti nēt qd nō. ꝛ. nō ex p̄dictis ꝛ ex tex. ꝙ legitiat⁹ a pncipe ſeculari nō pōt ꝓmoueri ad oꝛdines. ꝛ etiam nec ad alia ſpūalia cenſetur habilitatus. pro hoc vide bo. glo. in. d. c. i. et ci. di. c. vnico. et quod nō. in. c. per venerabilem. qui fi. ſint le.

¶ An aūt infamis reſtitutus p̄ſtine fame p pn̄ cipē ſecularē cenſetur reſtitutus quo ad ſpūalia vide bonā glo. in. d. c. i. ꝛ qd nō. i. d. c. per venera bilē. ¶ 3°. nota ibi diuina ꝯſtitutione. ꝙ decime debentur ex cōſtitutione diuina pncipaliter ꝛ ñ hūana. ex quo iſert do. Ant. ꝙ peccāt theologi aſſerētes decimas hodie nō deberi cū ſūmi pō tifices cōiter i cōſtitutionib⁹ ſuis aſſerūt oppoſi tum. q̄ſi velit dicere ꝛ bñ ꝙ interpꝛetatione legiſ diuine ſeu i deciſionib⁹ dubioꝝ potius ōbem⁹ ſtrare diffinitionib⁹ ſūmoꝝ pontificū q̄ꝫ dictis theologoꝝ etiā ſi ſint ſancti. ad hoc vide bonū tex. cū glo. xx. di. c. i. nā ptās cōdendi ꝛ interpre tādi data eſt non ſanctis ſꝫ ſūmis pontificib⁹. vt i. c. p venerabilē. qui fi. ſint le. ꝛ hodie aſſerentes ꝯ i ſuis p̄dicationib⁹ icurrūt penā. de q̄ in cle. cu pientes. de penis. ꝛ vide qd le. ꝛ nō. in. c. i. j. eo. ti. li. vi. ¶ Unum tñ ſemp tenebis mēti circa ſu pradcā ꝙ vbi dcm̄ alicu⁹ ſci iuuat aucte iuris diuini poti⁹ ei q̄ꝫ ꝯſtōni ſūmi pōtificiſ ſtādū ē vt dicit gl. fin. in. c. i. xx. di. tñ hoc determinare poti us ſpectat ad eccleſiā vlēm. i. ad cōciliū generale q̄ꝫ ad priuatā pſonā. p h. xxxvi. q. ij. c. iij. iuncto c. placuit. ¶ Nō in. §. nec occaſione. ꝙ priuilegi um odioſū dꝫ ſtrictiſſime intelligi. vt ſic non cō prehendat ea q̄ alꝭ venirent i diſpoſitione fauo rabili. nā i cōceſſione decimaꝝ fcā laico nō veni unt decime noualiū. ſecus in cōceſſione fcā cleri cis. vt i. c. ex pte. ē. c. facit nōbiliter iſte tex. ꝙ i cō ceſſione aliquoꝝ iuriū ſimpliciter fcā nō veniūt iura q̄ poſtmodū oꝛiunt de nouo. lꝫ ſint ſilia ia oꝛt. ¶ Cōtra hūc tex. op. de. l. fi. ff. ad munici. vbi iperatoꝛ diſponit circa iuramētū qd ē ꝯ pn̄. huius tex. So. dic Jo. an. ꝙ oēs leges idulgē es circa talia ptātē iperatoꝛi vl' alteri laico ſunt coꝛrecte ēt ex mēte iuriſ ciuilis. vt colligit i auc. vt clerici apud ꝓpꝛios epos. §. ſi vō eccleſiaſticū ꝓ h facit. c. ſi duo. ꝛ. c. ſi iperatoꝛ. xcvi. di. p hoc potes iſerre ad ſtatuta q̄ q̄tidie fiūt p ciuitates diſponētia circa iuramētū. ſūt. n. i h ipo iure nlla. Itē. d. l. fi. expſſe nō diſponit circa iuramentum ſꝫ poti⁹ idulget vt piur⁹ aſſumatur ad honoꝛē. ¶ 2°. op. ꝯ tex. ibi q̄ꝫtūcūqꝫ generalit. q vr̄ inuē ꝙ generalis cōceſſio ſit foꝛtioꝛ q̄ꝫ ſpēalis qd vr̄ ꝯ. c. q ad agēdū. de ꝓcu. li. vi. ꝛ. l. ſꝫ ſi qs §. q̄ſitum ff. ſi quis cau. So. dicit Hoſti. ꝙ vbi in cōceden te cōcurrit ptās liber diſponēdi d̄ illa re foꝛtioꝛ eſt ſpēalis ꝯceſſio q̄ꝫ generalis vt i ꝯriis. ꝛ hoc iō qꝛ luculenti⁹ colligit volūtas diſponētis. ſed vbi ptās defuit i agente tūc foꝛtioꝛ eſt conceſſio generalis. exemplū in iurepatronatus qd ñ pōt vēdi per ſe. tñ trāſit cum vniuerſitate. c. ex lr̄is. ꝛ c. cū ſeculū. de iu. pa. Itē pꝫ i fundo dotali. l. i. ff. de fūdo dota. vñ videbat ꝙ licet iperatoꝛ ñ poſ ſit i ſpecie quē eximere de decis. tñ generalis cō ceſſio videbat admittenda. ſꝫ ꝯriū h decidit qꝛ nec i ſpē nec i genere pōt laicus diſponē de reb⁹ eccleſie. vt h qd nō. nā apte facit hec lr̄a ſic itellec ta ꝯ opi. bar. in. l. cunctos populos. C. de ſū. tri. vbi dicit ꝙ cōſtō laicoꝝ ſpecifice diſponens de clericis ad eos nō poꝛrigit ex defcū ptātis ſec⁹ ſi generalit diſponit qꝛ tūc clerici pñt recipere ꝓ ſe. vtputa dicit ſtatutū ꝙ inſtrā guarantigiata ha beāt executionē patā de quo p do. Ant. i. c. que i eccleſiaꝝ. de ꝯſti. nā h vides ꝙ generalitas diſ poſitionis nō ſupplet defcm̄ ptātis q eſt i agēte ꝛ melius ꝯ bar. ē tex. i. c. eccleſia ſcē marie. ē. de ꝯſti. ¶ In gl. i. ibi cū ſciſma faciūt. nō iſtū caſū. ꝛ adducebat hāc glo. do. Ant. tpe ſuo ꝯ illos ꝯtē dētes de papatu q faciebāt ſciſma in eccleſia dei nec poterāt coꝛrigi p eccleſiā. Ex quo ſētir vnū qd mihi ſatis plꝫ ꝙ ſi hodie aliq cōtenderent de papatu ꝛ facerent ſciſma i eccleſia dei nec poſſēt coꝛrigi p eccleſiā. qꝛ qlꝫ eſt potēs. nec vellent cō gregare ꝯciliū ꝙ eo cāu dñi tpales pñt i eos ma nū mittere ꝛ eis iuitis facere dubiū ſopiri ꝛ de terminari p eccleſiā. nā dñi tpales ad h pncipalit receperūt ptātē vt eccleſiā dei iuuarēt. ꝓ h vide pulchꝛū tex. xxiij. q. v. c. pncepſ. Itē bñ facit tex. i. c. vbi periculū. de elec. li. vi. vbi i creatione ſum mi pōtificis dñi tpales hñt ptātē i ōbentes eligē vt icludātur in cōclaui ꝛc. vt ibi dr̄. foꝛti⁹ g° hñt ptātē vbi eccleſia ex cupiditate p pl'es laceratur. nec per eccleſiā pōt ꝯpetens remediū adhiberi. ꝛ ad materiā iſtius glo. vide bo. gl. xi. q. i. i ſūma que colligit caſus i quibus clericus pōt cōueni ri coꝛā laico. ꝛ laicus coꝛā clerico.

Tua nobis Sine ōdu ctione ſemi nis ꝛ ſūptuū ōbēt dñs ꝛ colon⁹ ōcimā ſoluere ꝛ n cui voluerit eccl'e vl' paupib⁹ ſꝫ eccle ſie cui debētur. nec ad h excuſāt ꝓpt maliciā cle ricoꝝ. diuidit p̄ pōit tres machiatiōes. 2°. ad eaſ rñdꝫ ibi veꝝ. 3°. cōcludit ibi qm̄. p̄ nō ex iſto tex. iūcto. v̄. veꝝ ꝙ ñ a foꝛtūa ſꝫ a dō cūcta bōa ꝓue niunt vt ēt hr̄. i. q. i. cum paulus. ꝛ Jacobi p̄. ge neralit dic ꝙ omnia que fiunt aut recto iudicio deus facit aut ita fieri ſinit. vt dicit textus i. c. nec mirū. xxvi. q. v. quod eſt dicere omnia fieri ex voluntate dei. aut diſpoſitiua. aut permiſſi ua. ¶ Secundo nota ibi tributa ſunt. ꝙ ōcima que debetur eccleſie cōparatur tributo. nā ꝓpe tributum eſt quod datur dño tēpoꝛali in ſignū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rcognitōis vlis dñij. ⁊ eſt dr̄ia iter tributū ⁊ ve
ctigal ⁊ pedagiū. ⁊ d̄ multis ſimilib⁹ vide bo. gl.
in. l. i. ff. d̄ publi. ⁊ in. l. iiij. C. d̄ cōpenſa. ⁊ i h̄ tene
mēti iſtū tex. q ad h̄ quotidie allegatur. ⁊ i quan
tū iſte tex. dic̄ ꝙ ſūt tributa egentium aiaꝝ. dic. i.
aiabus egentibus diuina gr̄a. ita exponit gl. xvi.
q. i. c. decime. ¶ Nō ⁊ tene menti ꝙ dn̄s tradens
fundū ruſtico excolēdū ꝓ certa quota fructuū
dꝫ illā quotā cōuētam hr̄e nō deductis ſūptib⁹
factis p ruſticū ꝓ agricultura agri. nec ēt dedu
cto ſemine. ⁊ ſic hēs h̄ aperte ruſticum teneri ad
ſemē d̄ ꝓprio. niſi pactū ſpāle i ꝯriuꝫ itercesſerit
vt h̄ ꝓbatur. ⁊ clarius h̄ ſꝫ Inno. ¶ Nō rōneꝫ
q̄re de⁹ rſeruauit ſibi decias. ⁊ q̄re p̄cepit eas cle
ricis exhibēdas. nā ob aliā cāꝫ ſoluit̄ deo. ⁊ ob
aliā dat̄ clericis. deo eiꝫ exhibet̄ i ſignū vniuer
ſalis dñij. ſ. vt de⁹ cognoſcat̄ dn̄s oiuꝫ que ſunt
i terra. ⁊ ēt ipſius terre. Clericis vō mandauit
illas ſolui ꝓ ſuo cultu. i. ꝓ diuino officio qd̄ i ec
cleſijs ad laudē dei ipendūt. Ex h̄ ⁊ ex textu nō
ꝙ decime nō debēt̄ pricipalit̄ pauperib⁹. ſꝫ ipſis
clericis. debēt tm̄ qd̄ ſupfluuꝫ eſt dare pauperib⁹
xvi. q. i. c. fi. ¶ Nō ibi ſuas eē decias ⁊c̄. ꝙ decia
eſt in dñio eccleſie ⁊ nō tm̄ debita. nā id quod ē
debitū nō ꝓprie pōt appellare ſuū ſeu noſtrum
vt eſt tex. nōbilis iūcta gl. in. l. qntus muti⁹. la. ij.
§. argēto. ff. d̄ au. ⁊ ar. lega. d̄ hoc aliquid. ĵ.
Nō ibi d̄ cūctis oino ꝓuentib⁹ vnā rgulā ꝙ de
cūctis ꝓuentib⁹ ſoluenda eſt decima. ¶ Nota
ibi rōe culture ꝙ colonus rcipit ptem rōe cultu
re ⁊ dn̄s rōe terre. ⁊ ſic vr̄ ꝙ integra cultura ſpe
ctat ad colonū ⁊ ꝙ dn̄s nō tenet̄ ponere niſi ter
ram. vn̄ ꝯhit̄ q̄dā ſocietas iter dn̄ꝫ ⁊ colonū ptī
ariū. vn̄ ſic ꝯhitur ſocietas qn̄ vn⁹ ponit pecuni
am. ali⁹ operā. vt. l. ſi nō fuerint. ff. ꝓ ſocio. ⁊ l. i.
C. eo. ⁊ ibi glo. nō. ad mām ita dn̄s ponit terraꝫ
⁊ colonus operam. ad hoc tex. nō. ⁊ ibi p Bar.
in. l. ſi merces. §. vis maior. ff. loca. ⁊ vide qd̄ di
xi in. c. propt̄. d̄ locato. Nō ibi cū nulli ſit licituꝫ
⁊c̄. ꝙ detinēs decimā. vel ꝓ arbitrio ſuo diſpo
nēs dr̄ de alieno diſponē. Ex quo infero ꝙ deci
ma n̄ ē i dñio dn̄i p̄dij. ſꝫ eccl̄ie. ſili verbo vtitur
tex i. c. xvi. q. vij. ⁊ ꝯiunge h̄ vbū cū illo vbo ſuas
de q̄. ſ̄. ¶ Vltio nō ꝙ laici pn̄t ꝯpelli appella
tōe rmota ad ſoluēdū decias p̄diales ⁊ pſōales.
¶ In glo. i. ibi. ſꝫ iꝓprie dicūtur tributa. ad
uerte. qꝛ gl. p falſa fūdamēta dic̄ iꝓpe decimā
dici tributū. Primū fundamētū gl. ē qꝛ i tribu
to nō admittit̄ appellatio. ſed i decia ſic. ſꝫ hoc
vr̄ ꝯtra iſtū tex. in fi. vbi dr̄ ꝙ appellatōe rmota
laici ſunt cōpellēdi ad ſolutōem decimaꝝ. vn̄ vt
dicūt doc. ſup tex. aut laic⁹ ſolū allegat p̄ſcriptio
nē vl̄ ꝯſuetudinē ⁊ nō admittit̄ appellatio. qꝛ n̄
valet ꝯſuetudo ꝯ ius diuinū morale. cū ipſi⁹ trāſ
greſſio inducat peccatū. c. fi. de cōſue. dicā lati⁹
ĵ. eo. i aliquib⁹. ⁊ ſic ꝓcedit iſte tex. i fi. Aut alle
gat exemptionē pape. aut ꝯpoſitōem legitimaꝫ
⁊ tūc admitteret̄ appellatio. qꝛ vere tūc graua
ret̄. Et ſic pōt ſaluari dictū glo. ⁊ idē dicēdū i ſo
lutōe tributi. vn̄ i hoc nō differunt ſꝫ ꝯueniunt.

¶ Scd̄m fundamētū glo. eſt. qꝛ i decimis ad
mittit̄ p̄ſcriptio. ſed i tributo nō. qd̄ eſt falſū. nā
iura q̄ allegat loquūtur i eccl̄ijs. nam iter eccle
ſias valet p̄ſcriptio. qꝛ ex cōſtitutōe hūana facta
ē diuiſio decie iter eccl̄ias pticulares. ſꝫ de iure
diuino debet̄. ſimplr̄ clericis ⁊ eccleſijs. vn̄ non
multū rfert q̄ eccl̄ia hēat ex q̄ non exit d̄ vl̄i dñio
eccl̄ie. Nā vnica ē eccleſia vl̄is. xxiiij. q. i. loquit̄
⁊. c. pudēda. ſꝫ laici debētes ſoluere nō pn̄t p̄ſcri
bere. vt in. c. cauſam. de p̄ſcrip. ⁊ idē i tributo di
cēdum. nā extat opi. ꝙ rex francie ⁊ alij multi p̄
ſcripſerunt ꝯ iperiuꝫ. ⁊ ſic ipſi capiūt tributa ex
p̄ſcriptōe. que debebāt̄ ipatori. de q̄ an ſit veruꝫ
d̄ iure rmitto ad nō. i. c. p venerabilē. qui fi. ſint
le. ⁊ l. infamē. ff. d̄ publi. iudi. p Bar. i. l. i. ff. d̄ aq̄
plu. ar. Cōueniunt etiā decima ⁊ tributū i mult̄
alijs. Nā quēadmodum poſſeſſio ē obligata ꝓ
tributo. vt i. l. impatores. ff. de publi. ita videtur
ꝙ ſit obligata ꝓ decima. facit. c. paſtoralis. ĵ. eo.
¶ Itē cōueniunt in cōpēſatōe. nam ſic i tributo
nō admittit̄ cōpēſatio. l. iiij. C. d̄ ꝯpēſa. ita nec in
decimis. qd̄ tenēt hic doct. ⁊ facit. xvi. q. vij. c. de
cimas. qd̄ ē nō. vbū. fac. c. frequēs. d̄ reſti. ſpolia.
i. vi. ¶ In ea glo. ibi ſed q̄ actōe. nō glo. vſqꝫ ad
fi. que ponit tres opi. cū q̄rit̄ qua actōe petūtur
decime. Prima opi. ꝙ p actōem cōfeſſoriā. d̄ cu
ius nā vide qd̄ nō. i. c. examinata. de iudi. ⁊ in. c.
cū eccleſia ſutrina. d̄ cā poſ. ⁊ ꝓprie. Eſt eiꝫ actō
realis cōpetēs ꝓ iuribus icorporalib⁹. ⁊ datur
dñō. ſicut rei vēdicatio eſt actio realis cōpetens
ꝓ rebus corporalibus. ⁊ datur ſoli dñō. l. in reꝫ
in prin. ff. de rei uēdi. Secunda opinio ꝙ datur
rei uendicatio. ⁊ hoc pōt ſaluari quatenus diri
gitur non ad ius decimandi quod eſt incorpo
rale. ſed ad ipſos fruct⁹ qui ſunt quid corpora
le. Tertia opi. ꝙ competat conditio ex canone
⁊ hec cōditio eſt multuꝫ ſepata ⁊ diuerſe nature
a precedentibus. nam ois conditio eſt pſonalis
nam datur cōtra perſonaꝫ vt faciat ſeu ſoluat id
ad quod tenetur. ſed p̄cedentes actōes ſunt rea
les. vt ꝓbatur inſti. de act. §. ſic itaqꝫ. ⁊ de mate
ria huius glo. vide glo. pleniorē in. c. moderami
ne. xvi. q. i. ⁊ multi docto. antiqui ſecuti ſūt hanc
opinionē ⁊ nouiſſime. Fe. de ſenis. cōſi. lxxiij.
⁊ vide qd̄ dixi i. c. cōmiſſum. ſ̄. eo. Hoſti. dicit ꝙ
de iure canonico nō eſt multū curādum de his
ſubtilitatib⁹. qꝛ nō eſt neceſſe exprimere nomē
actōis. vt in. c. dilecti de iudi. Sꝫ dic ꝙ nec etiā
de iure ciuili eſt neceſſe exp̄mere nomē actionis
vt nō. in. l. edicta. C. de eden. nō. glo. in. c. quo iu
re. viij. di. ſed neceſſe eſt cognoſcere que actō cō
petat. qꝛ aliter vix bene poſſet formari libell⁹ ⁊
ſn̄ia ferri. qꝛ aliter fit condēnatio in vna actione
q̄ꝫ in alia. Sed cōcordādo opi. ſ̄. poſitas. dixit
hic Hoſti. ꝙ ſi agit̄ inter duas eccleſias de ꝓpri
etate iuris decimādi. tunc agitur ꝯfeſſoria actio
ne. qm̄ agitur de iure incorporali. ſi autē agatur
ꝯ debentem ſoluere. tūc agitur rei vendicatione
ſi decia ē ſepata. vel ſaltim fructus ſunt collecti
ſi vō fructus nō ſūt ſepati a fundo agit̄ cōditōe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ex lege diuina declarata a canone ꝟ qñ agit ec-
cleſia cui debeť ex lege canõica. ¶ Si ãt ei debeť
ex conſuetudie. tũc aget cõditione ex lege ꝯſue
tudinaria approbata ꝑ lege canonicã. ꝛ nõ. hoc
vltimũ dcm̃. ego vltra ea q̃ tetigi i. c. cõmiſſũ. ſ. e.
dico deciſionẽ iſti⁹. q. depẽdere ex alia. vꝫ vtruꝫ
decia ſit i dñio eccleſie an võ tm̃ ſibi debita. ꝛ pu
to illam partẽ veriorẽ. ſ. ut ſit in dñio eccleſie. ꝓ
q̃ facit iſte tex. in. v̄. ſuaſ. ꝛ in. v̄. aliena. ꝛ qđ habe
tur Leui. c. vlti. ꝛ tex. i. c. decime. xvi. q. i. ꝛ. c. pa
ſtoralis. j. e. vbi diciť ꝙ fructus nõ pñt vẽdi ſine
onere decimaꝝ. nã ſi decia eẽt tm̃ debita ꝛ ñ eẽt
eccleſie teneret vẽditio oĩum fructuũ. ꝛ apti⁹ ꝟ
ſẽtiunt doc. ibi vbi iter cetera ponunt vnuꝫ mira
bile dcm̃ ꝙ ſi de pecunia non d̃cim ita quis emit
p̄dium ſicut d̃cima pecunie erat eccľe. ita dicunt
in decima p̄dij. ar. c. pe. de peculi. cle. faciunt nõ.
in. d. c. cõmiſſuꝫ. hoc p̄miſſo arbitror eccleſiam
agẽ poſſe rei vẽdicatione ꝯ d̃tentorẽ fructuũ et
ẽt actione pſonali. ſ. cõditione ex lege diuina ſeu
canõica ꝯ eũ q debebat ſoluere. nã lex diuina ñ
ſolũ decimaꝫ tribuit eccleſie ꝛ clericis. ſꝫ ẽt man
dat laicis vt illis eã traderẽt. vt pꝫ ex his q̃ dixi
ſ. ſup ꝟca. cũ g° laici ſint obligati ad ſoluẽdũ de
cias. pñt cõueniri actione pſonali conditione ex
lege. l. vna. ff. de ꝯdi. ex lege. nã grauat⁹ per teſta
torẽ põt conueniri actione pſonali ꝛ ẽt r̄ali. non
tm̃ eodẽ tpe. vt i. l. i. C. coia de leg. ꝛ tex. cum gl.
nõ. inſti. de lega. §. nr̄a. fortius poterũt conue
niri iſti qui grauãtur ex lege dina. ꝛ aduertẽdũ
ꝙ hec cõditio indubie cõpetit reſpcũ poſſeſſiõis
vt nõ. in. d. §. nr̄a. ſed ẽt põt attentari vt poſſet
agi hac cõditione ad danduꝫ. ſ. reſpcũ dñij. qꝛ ec
cleſia acqſiuit dñium ſoluꝫ ex priuilegio. vñ põt
agere ut iure cõi ex donatiõe laicoꝝ efficiať dña
facit qđ nõ. bar. i. d. l. i. ꝛ ſi erit in optiõe eccľe an
velit agere rei vẽdicatione ꝯ detentorẽ fructuũ.
an ꝯditiõe ꝯ eũ q debebat ſoluẽ. ¶ Si añt volum⁹
tenere ꝙ decia non ſit in dñio eccleſie ſꝫ debita
tm̃. tũc eccleſia vľis poterit agere cõditiõe ex le
ge diuia ſꝫ eccľia pticularis aget cõditione ex ca
none. qꝛ canon tribuit eccleſie pticulari. ius aũt
diuinũ eccleſie vľi ꝛ ſic poſſumus r̄ducere ad cõ
cordiaꝫ dcm̃ Hoſti. ꝛ gl. ¶ In gl. in v̄. ꝛ dñs. i
fi. intẽtio hui⁹ gl. eſt ꝙ ſi dñs recipit aliquotam
ptem puta medietatẽ fructuũ. tũc teneť ſoluere
deciaꝫ ꝓ pte ſua ſi p̄ totus aceru⁹ ñ ſit d̃cimatus.
ſec⁹ ſi p̄ fuit ſoluta itegra decia. ſi võ dñs nõ reci
pit quotã certã ſꝫ certas menſuras. puta qꝛ loca
uit p̄diũ ꝓ. x. corbib⁹ frumẽti. tũc teneť ſemꝑ ſol
ueť deciaꝫ ẽt ſi colonus ſeu ꝯductor ſoluerit ite
grã decimã. ſꝫ tu dic clarius colligẽdo nõ hic. ꝛ
i. c. cũ nõ ſit. j. e. ꝛ in. c. cũ ſint hoies. ſ. e. Aut eni
q̃riť de dño aut de colono. p̄ cãu aut dñs ꝯxit
ſocietatẽ cũ colono puta vt qſqꝫ hẽrꝫ medieta
tẽ fructuũ. ꝛ tũc ꝓcedit iſte tex. nã cũ quilꝫ pcipi
at ptẽ fructuũ qlꝫ teneť ꝓ pte ſua ad ſoľoeꝫ deci
maꝝ aut dñs ꝯduxit colonũ nũmis vel ꝓmiſit
ſibi certas menſuras ſiue naſcãtur fruct⁹ ſiue ñ.
ꝛ tunc dñs teneť pa⁹ itegrã d̃cimaꝫ ſoluẽ eccľie
qꝛ oẽs fruct⁹ ptinẽt ad eũ nec põt habere rõem
eoꝝ que dꝫ tradere colono. ut i. c. nõ ẽ. ſ. e. ꝛ i. c.
cũ non ſit. j. e. Aut dñs locauit prediũ colono ꝓ
certis mẽſuris ſeu ꝓ certa pecũia ita ꝙ oẽs fruc
tus ſpectãt ad cõductorẽ ꝛ dñs nõ teneť ex hac
pẽſione aliquã decimã ſoluere. licet glo. dixerit
oppoſitũ. primũ tenuit Inno. i. c. cũ non ſit. j. e.
ꝛ vr̄ ſequi bar. in. l. iterdũ. §. quotiens. ff. de pub
li. vbi arguit ꝙ ſi dñs locauit p̄diũ ꝓ. c. ꝛ gabella
venit ſoluenda ex redditib⁹ totũ onus ſoľonis
icũbit cõductori ꝛ nõ dño. nã. vr̄ dñs ꝓpter on⁹
gabelle ſeu decie locauiſſe ꝓ minori pẽſione. et
ꝟ mihi ſatis plꝫ. qꝛ hoc ẽ on⁹ fructuũ. j. e. c. paſto
ralis. vñ trãfferendo oẽs fruct⁹ i cõductorẽ vr̄
tranſtuliſſe cũ onẽ ſuo. nec eſt veꝝ dicere ꝙ dñs
nõ ſoluit decimã de pẽſione. qꝛ imo ſoluit cũ ꝓ
minori penſione p̄diũ locauerit rõe onerꝭ ãnexi.
Aut certa portio fructuũ dať dño nõ rõe loca
tionis ſꝫ ſoluiť ſibi rõne tributi ſeu rõne cenſus.
ꝛ tũc dñs teneť de hac portione ſoluere deciaꝫ
eccľie parrochiali qꝛ hãc cõſequiť ratiõe perſo
ne ſue. aut portio dať dño rõe aduocationis ſeu
alterius ſuitij. ꝛ idẽ qđ. ſ. nã q̃ꝫtũcũqꝫ p̄dium to
tuꝫ fuit decimatũ lucrũ tñ iſtius nõ eſt d̃cimatũ.
ad. c. ex tranſmiſſa. ſ. e. idem dic ſi gratis datur
alicui aliqua portio fructuũ ſꝫ Inno. aliter ſen
ſerit. ſꝫ p̄mũ dictũ coĩter teneť. arg. i. d. c. ex trãſ
miſſa ꝛ hec ꝓcedũt quo ad dñm. ¶ 2° cãu prin
cipali. ſ. i colono. dic aut colonus eſt ptiarius et
dꝫ ſoluere ptẽ ſuã eccleſie prediali ut hic ꝛ in. c.
cum ſint hõies. ſ. e. vbi latius tetigi. Aut colit
nũmis ſeu ꝓ certis mẽſuris. ꝛ tũc dꝫ ſoluere de
cimã ex lucro ſue eccleſie ꝓchiali. d̃ductis tam̃
ſũptibus. ut in. c. queſti. xvi. q. i. aut ipſe cõduxit
totum prediũ ꝛ teneť ſoluere integrã decimam
ex lucro eccleſie prediali. ut i. c. paſtoralis. in. v̄.
fructus. j. e. ¶ In glo. in. v̄. pretextu ibi decime
dãde ſũt illi. idẽ Goſ. Phi. ꝛ Vincẽ. ſꝫ Hoſti ẽ.
tenet cõtrarium ne talis nutriatur in peccato ſuo
ar. xxxij. q. ij. in. c. non oẽs. nõ tñ debet dñs lucri
facere hãc decimã ſed debet eam cõtinere i vtili
tatem eccleſie de cõſenſu dioceſani. ar. in. c. cum
ſit. j. de iudeis. Nec ob. motiuuꝫ gl. naꝫ ſi iudei
non audiunt diuina hoc non ꝓcedit ex defectu
eccleſie uel ſacerdotis. ideo eoꝝ indeuotio non
debet obeſſe eccleſie. ꝛ idem dicit Hoſt. i clerico
notorio fornicatore. ꝛ cum hac opi. tranſit. Jo.
an. ſꝫ do. Ale. vr̄ approbare p̄mã opi. quia per
exceptionẽ criminis nõ dꝫ quis repelli ab admi
niſtratione ſua. ſꝫ debet agi per viã inquiſitionis
vel denunciationis. ut in. c. conſtitutus. de appľ.
Certe deciſio huius. q. depẽdet ab alia. vtꝝ ſimo
niacus ꝛ notorius fornicator ſint ſuſpenſi ipſo
ſcõ. aut ſuſpendẽdi ꝑ ſniam. nã p̄mo cãu ꝓcedit
opi. Hoſti. qꝛ ñ d̃beo ſoluere ei q ẽ ſuſpẽtus ab
officio ꝛ adminiſtratione eccleſie facit quod le.
ꝛ nõ. in. c. veritatis. de do. ꝛ cõtuma. c. nullus. et
c. preter. xxxij. di. ſed ſi teneamus aliam opi. gl.
ꝙ non ſunt ſuſpenſi ipſo facto. ꝛ tunc procedit
opi. glo. ꝛ do. Ale. quia exceptio non eſt modu

priuādi quē adminiſtratōe ſua ⁊ an ſint ſuſpēſi
iſti vł ſuſpēdēdi, dic vt plene dixi in.c.nr̃a.de co
ha.cle.⁊ mu. ⁊ in.c. ſi.eo.ti.

Ex parte Priuilegiū ſuꝑ decimis non ſol/
uendis eccleſiaſtice ꝑſone ꝯceſſū noua
lia cōprehēdit.h.d.ſm itellectū q mihi placꝫ.ꝑ d
ciſa cōſultatio.ſcđo rn̄ſio.ibi cū tibi. ¶ Nō ⁊ te
ne mēti rōem iſti⁹ lr̄e.nā fac ad multas.q. ꝙ cui
ꝯcedit̄ qđ magis eſt vr̄ cōceſſū qđ min⁹ ē. Ex q̄
īfero ꝙ ſi cōceditur illegittimo vt poſſit ꝓmo/
ueri ad ſacerdotiū vr̄ cōceſſūꝫ vt poſſit ꝓmoue
ri ad mioꝛes oꝛdies. ſꝫ de h̄ nō ē multuꝫ dubitā
dum.qꝛ ſacerdotiuꝫ nō pōt hr̄e ſine minoꝛibus
oꝛdinib⁹.⁊ cui cōceditur vnū videt̄ cōceſſa oīa
ꝑ q̄ ꝑuenitur ad illud.c.prudētiā.de offi. dele.
in.l.ad rē mobilē.⁊ i.l.legatū.ff.đ.peu. Sed po
tes arguere ꝙ ſi vni cōcedit̄ vt poſſit ꝓmoueri
ad dignitatē maioꝛē vr̄ cōceſſū vt poſſit ꝓmoue
ri ad minoꝛē.ſec⁹ dic i ꝓhibitōe.nā ſi vni ꝓhibe
tur maioꝛ dignitas nō vr̄ ꝓhibita minor. ſed ſi
eſt ꝓhibita minor vr̄ ꝓhibita maioꝛ. vt eſt nō.
tex.ff.de interdic.⁊ relega.l.relegatoꝝ i.§. ſolet
⁊ fac qđ nō. Jo.an.in.c.i.de ſenten. ex.li.vi. ⁊.i.
q.v.c.ꝑītium ⁊.c.cum illoꝝ.đ ſen.ex. ¶ Scđo
nō tex.mirabilē ꝙ ꝑuilegiūꝫ alteri nociuū extē
dit̄ a maioꝛitate rōnis cōtra nō.i.c.dilecti.ſ.eo.
⁊ ꝑ Jnno.in.c.dilecti.de dona. ſed pōt dici ꝙ h̄
nō ſit extenſio.ſed potius ꝓhibet̄ reſtrictio vl/
tra ꝓpꝛium ſignificatuꝫ vboꝝ.nā cōcedēdo de/
cimas alic⁹ ville.vba nō magis iportāt decias ꝑ
ſentes q̄ꝫ noualiuꝫ. Et ex hoc ⁊ ex tex.nō ꝙ ꝑui
legiuꝫ cōtra ius cōe ⁊ alteri nociuū dꝫ itelligi ſꝫ
ꝙ vba ſonāt ⁊ iportare pn̄t ex ꝓpꝛio ſignificato
vboꝝ.ſed fort⁹ ob.c.tua.el.i.ſ.eo. vbi vr̄ caſus
in oppoſitum. ¶ So.ibi cōceſſio fuit facta lai
co q̄ eſt multū odioſa.ideo reſtrigenda q̄ꝫtum
fieri pōt.ſꝫ hic fuit facta clerico rōe eccl'ie. Ex q̄
nō ꝙ idē ꝑuilegiū alit̄ iterp̄tat̄ fauoꝛe vni⁹ q̄ꝫ al
teri⁹. Sꝫ ꝯtra p̄dcā ⁊ ꝯtra tex.op.vr̄ eiꝫ ꝙ illō
ꝑuilegiū fuit fruſtratoꝛiū.nā ſi parrochie iſte fu
erūt abbatis.vt d̄r hic i tex.decie ꝑtinebāt ad eū
iure cōi. vt i.c.cum cōtingat.j.eo.⁊ i.c.ex tranſ/
miſſa.ſ.de p̄ſcrip.⁊ fruſtra p̄cibus iploꝛatur qđ
de iure cōi cōceditur.vt i.l.i.C.de theſau. lib.x.
nō.i.c.i.de reſcrip. So.dic Jo.an. ꝙ foꝛte ab/
bas hēbat ſolū ius ꝑōnatus in iſtis ꝑochijs ⁊
ſic decime nō ſpectabāt ad eū. Scđo pōt itelli/
gi ſi ꝑochie ꝑtinebāt ad eum ꝙ fuerat p̄ſcriptū
ꝯtra eum. Vel tercio vbi d̄r ꝑochiaꝝ foꝛte dice
bat̄ ꝑochianoꝝ.vt qꝛ ipetrauit decimas terra/
rū ſuoꝝ ꝑochianoꝝ.nā de iure cōi debebantur
eccleſie.vbi p̄dia erāt ſita. Vel quarto ipetrauit
vt ꝑcipereꝫ decimā cū itegralitate.ſ.n̄ ſoluta q̄rta
ep̄o que ſibi debet̄ de iure cōi. vt i.c. cōquerēte
đ offi.oꝛdi.⁊ ſic quattuoꝛ modis pōt itelligi iſte
tex.⁊ euitari ꝯtrariū.ſꝫ do.⁹ Pe.reſtrigēdo hāc
lr̄aꝫ dicit deciſionē ꝓcedere. qn̄ conceſſio fuit
facta ei cui al's de iure cōi decime debebāt̄. ſꝫ ꝑ
p̄ſcriptōem vel ꝑuilegiū eas ꝑdiderat.nam tunc
qꝛ res redit ad nām ſuam fit larga interpꝛetatō
⁊ ſic vult ꝙ ſi iſta ꝯceſſio fieret ei cui al's de iure
cōi decime nō deberētur nō venirēt decie noua
liū.ſꝫ hec eſt nimia reſtrictio ⁊ ſolū ꝓcederet ſꝫ
lec.ſcđaꝫ.ſed ſm alias tres lec. hec reſtrictio nō
ꝓcedit.nec tex.vr̄ hāc reſtrictōem pati qn̄ papa
nō fundat ſe ſuꝑ illa rōe.ſed quia ex quo fuit iſti
cōceſſum qđ maius eſt ⁊c̄. vnde tene hunc tex.
īdiſtincte.vbicūq̄ꝫ cōceſſio fuit facta ꝑſone eccle
ſiaſtice nōie eccleſie ⁊ ſic ſūmaui.⁊ vr̄ ꝑ hoc tex.
iudicio meo in.c.ad audiētiā.ſ.eo. vbi ciſterſiē/
ſib⁹ ſimplr̄ fuerat cōceſſum ꝑuilegiū laboꝝ ſuo/
rū.⁊ ꝯpꝛehenduntur etiam decime noualiū. Itē
nō apparet rō diuerſitatis inter decimas p̄ntes
⁊ noualiū.vn̄ ex ꝓpꝛio ſignificato verboꝝ com
pꝛehēdūtur oēs decime.facit.c. quia circa.j. de
p̄uile. Abbas.

Paſtoꝛalis. Negociatoꝛ de lucro deci
mā ſoluit deductis expenſis q̄s facit
de pecunia decimata. expēſe vo que fiunt ꝑ ha
bēdis fructib⁹ nō deducūtur ⁊ de fructib⁹ ſolui
tur decima n̄ deductis expēſis factis ꝑ re r̄ſtau
rāda. due ſunt ꝑtes. ꝑ cōſultatio. ſcđo rn̄ſio ibi
ad qđ.⁊ hec ſubdiuiditur.qꝛ ꝑ tractat de expen
ſis negotiatōis.ſcđo de expenſis que fiūt ꝑ fru
ctibus habēdis.tertio de his que fiunt ꝑ re re/
ſtauranda.ſcđa ibi expenſis.tertia ibi nec.
Nō ꝑ ꝙ non ſolū de fructu q germinat dꝫ ſolui
decia nō deductis expēſis.ſꝫ ēt de fructu q non
germinat q ꝓpꝛie appellatur reddit⁹. nam mo/
lendinū ꝓpꝛie nō ꝓducit fruct⁹ ſed quoſdā red
ditus.⁊ nihilominus decima debetur de ꝓuēti/
bus nō deductis ſūptib⁹ factis ꝑ his reddit⁹
habendis. ¶ Secūdo nō ꝙ lꝫ ſit res empta cā
mercimonij.tn̄ ſi añq̄ꝫ vēdatur fructus ſeu red/
ditus aliquis ꝑcipitur dꝫ ſolui decima expenſa
p̄us facta.aut pro re hn̄da.aut ꝑ fructibus non
deducta.rō qꝛ onus decimaꝝ ē ānexum ipſi rei
adeo ꝙ trāſit i quēliber poſſeſſoꝛē. ¶ Nō ter/
tio ꝙ negociatio pōt cōſiſtere ēt circa bona imo
bilia.an aūt ſit licita hec negociatio cū.ſ.emitur
res integra vt itegra vēdat̄ ꝑ maioꝛi p̄cio. vide
bonū tex.i.c.eijciēs.lxxxviij.di. ¶ Nō ibi cum
ipe vēdūt̄.ꝙ đ decia ex negociatōe dꝫ ſolui cū
vēdit̄ merces ⁊ h̄ ſecuri⁹ ſm Jnno.tn̄ obſeruat̄
ſm eum ꝙ i fine anni fit ſolutio ꝓpt̄ exiguitatē
reꝝ.ar.in.l.plane.ff.fami.hercij.⁊ i.c. reuertimi
ni.xvi.q.i.⁊ vide qđ dixi i.c. cū ſint homines.ſ.
eo. Itē nō.ꝙ fruct⁹ agri nō pn̄t alienari ſine one
re decimaꝝ. ¶ Sed quero quid ſi vendit̄ ipſe
ager ex quo multis tꝑibus p̄troactis decima n̄
fuit ſoluta.nūquid emptoꝛ poſſit cōueniri ꝑ de
cimis p̄teritis.⁊ eſt pulcra.q.⁊ quotidiana. Ho
ſti.⁊ Jo.an.tenēt hic ꝙ ſic quaſi ipſa res ſit obli
gata ꝑ onere decimaꝝ.ideo trāſit ad quēcunq̄ꝫ
poſſeſſoꝛem cū illa obligatōe.pro hoc.l. impera
toꝛes.ff.de publica.vbi vr̄ caſus in ſimili.q.nam
poſſeſſoꝛ tenetur pro tributis preteritis. quia
poſſeſſio eſt obligata pꝛincipaliter ⁊ non ꝑſona

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ergo idē in decia que ē tributū dei ut in.c.tua.§.
eo.allegant ⁊ alia iura in ar.iſte tñ tex.apte hoc
ñ ꝓbat qꝛ loquitur de fructibꝰ ⁊ ñ ð ipſa re.tñ ꝑ
mū dictū ē cōius.⁊ ꝓbať in.d.l.ipatoreſ.iuncto
d.c.tua.idem tenuit Jo.an.in.d.c.cū hoies.§.
eo.vbi plus dixit ꝙ eſt in optione rectoris eccliē
vtrū uelit agere ꝯtra nouū poſſeſſorē vľ contra
antiquū q ꝑcepit fructꝰ.⁊ idem videť uelle Fe.
cōſi.lxxiiij.⁊ vide p archi.xvi.q.i.c.ſiqs laicus.
¶ Scđo queriť qꝛ i tex.hic diciť ꝙ ſi ð pecūia
deciata merces eſt ēpta ꝙ in uenditione debet ꝑ
us detrahi expēſa ⁊ ð reſiduo tāqꝫ ð lucro deci
ma ē ſoluēda.qꝛiť qd ſi pecūia nō fuit decimata.
So.dicūt doc.ꝙ eo caſu ð toto ꝑcio ſoluēda ē
decima.⁊ dic pecuniā nō fuiſſe decimatā qñ fuit
i cā deciationis.pone ꝙ aduocatꝰ ð pr̄imonio lu
cratus ē x.ex quibꝰ emit unā domū.ſꝫ eam poſt
modū uēdidit ðbeť decia ð toto ꝑcio exqꝰ pecu
nia ex q̄ fuit ēpta ñ fuit ðciata.ſi aūt ſoluiſſꝫ deci
mā ⁊ ð nouē emiſſꝫ domū quā poſtea uēdidiſſet
ꝓ xx.ſoluet deciam de lucro tm̄ puta de xi.ſi au
tē qs retiet ſibi rē quā emit ð pecūia ðciata eccle
ſia habet ðcimā ptē illius domꝰ.qꝛ ꝓ ðcima pte
fuit ēpta ð pecūia eccleſie ſꝫ Jnn. ⁊ alios qð hñ
nō.nā ex hoc clare inferť ꝙ decia ñ ſolū ē debita
eccleſie.ſꝫ ē i dñio ipſius eccleſie. ⁊ nō hñ ꝙ ñ ſo
lū res efficiť ecclīe qñ emiť tota ex pecūia ecclīe
ut in.c.i.ð pecuľ.cle.ſꝫ ēt qñ emiť ꝓ pte ex pecu
nia ecclīe.nā ꝓ ea pte ꝓ qua pecūia erat eccleſie
res efficiť ecclīe. ⁊ idē pōt dici i pecunia militis
vel minoris.ſunt enīꝫ i hoc iſte pſone ꝑuilegiate
vt in.l.ſi vt ꝓponis.C.ð rei vēdi.⁊ i.l.iij.C.arbi.
tute.nō glo.in.c.iquirēdum.§.ð pecuľ.cle.⁊ ualꝫ
h ad id qð quotidie accidit.naꝫ clici ſep e emunt
imobilia parti ex pecunia eccleſie. parti ex ꝓpri
a pecūia.efficiunť enīꝫ illa bona clerici et eccleſie
ſꝫ quātitatē pecūie expōite.ꝓ hoc. xij.q. iiij.c.i.
vbi ho.tex.cū glo. ¶ Jn glo.i v.deducēdas i fi.
hāc 2ᵃᵐ rōeꝫ ſequiť hoſti.ꝑma enī multū ſibi ñ
placet.qꝛ i ōibꝰ opať dei miſericordia addit ip
ſe.⁊ aliā rōeꝫ.ſ.ne clerici videāť iprobi exactoreſ
⁊ ne diťeť cū graui iactura alioꝝ ar.in.l.nam hā.
ff.de condi.inde.vel dic ꝙ rō nālis inter negocia
tiones ⁊ reliquos fructus pōt eſſe iſta.nā i nego
ciatione ſolū eſt ſoluēda ðcia de lucro.ut i .c. ex
trāſmiſſa.§.eo.⁊ ꝓprie ⁊ nāliter ñ diciť lucrū ni
ſi qð ſupeſt deductis expēſis.nā ſi emo rē ꝓ.x.⁊
vēdidi ꝓ.xx.nemo diceret me lucrari.xx. ſꝫ. ſo
lū.x.ideo oēs expēſe facte ex pecunia decimata
prius debēt deduci ⁊ de reſiduo tanqꝫ de uero
lucro decia eſt ſoluēda.ſꝫ fructꝰ ſeu redditꝰ qui
ꝓuēiunt ex aliq̄ re nāliter oēs dicūť fructꝰ ſeu
r̄dditus rei ēt nō deductis expēſis.nā fructꝰ nō
ꝓueniūt ex pecunia expoſita.ſꝫ ex ipſa re vnde
vulgariter diciť tantus eſt fructus huiꝰ rei. nec
hř rō ad expēſas . Jtē ſi dñs terre tradit alteri
fundū ꝓ certa porrōe fructuū nō pōt colonꝰ di
cere ꝙ vult ꝑus ðducere expenſas qꝛ ꝓ eis ha
ret reliquos fructus.ita ⁊ fortius dicēdū ē in de
cima que ðbetur deo.nā deus eſt vlīs dñs terre

ut in.c.tua.§.eo.⁊ reſeruauit ſibi deciaꝫ in reco
gnitione vlīs dñij.iō pari rōne ⁊ fortiori dꝫ ſolui
nō deductis expenſis qꝛ ꝓ eis remanent penes
dñm relique nouē ptes.⁊ de hoc aliqd dicā cuꝫ
glo.in v.credimꝰ.vbi rñdebiť ꝙ appľōne fruc
tuū ſolū venit qð ſupeſt deductis expenſis.
Jn glo.in v.quaſi de lucro.ibi alij dicunt ⁊ meli
us.Cōcludit gꝰ gl.ꝙ filius idiſtincte ñ teneť ſol
uere ðcimā ð hr̄ditate pr̄na.ſꝫ in extraneo herede
⁊ legatario ſeu donatario ponit opi. videť tañ
inhere ut ēt iſti nō teneātur ð bonis imobilibuſ
⁊ adducit tres rōes de quibꝰ i ea. ⁊ hāc opi.gl.
tenuerūt Ala.Elin.⁊ Jo.⁊ vide gl.pleiorē.xvi.q.
i.c.decie.hoſti.dicit ꝙ hec opi.eſt equior. ⁊ beni
gnior.ſꝫ ꝯtraria eſt iuſtior qꝛ de omni lucro de
bet qs ſoluere decimā.ut i .c.trāſmiſſa. ⁊ i.c. nō
ē.§.e.⁊ nitiť rñdeř ad rōes gl.ſꝫ opi.gl.ſeruať
hodie de cōſuetudie.⁊ eā vř ſequi Jnno.i.d.c.
ñ eſt.gmino Jnno.refert ibi opi.quorūdā dicēti
uꝫ ꝙ de his que nō ꝑueniunt ex humo terre.uel
ex manu uel induſtria hois non debeť decia. ⁊
forte ſm cuꝫ iſti ñ male dicunt.ſꝫ hoſti.nō placet
ꝑ iura ſupius allegata. Sed i hoc nō ē facile ꝑ
cipitare ſñiaꝫ ſꝫ dico ſtāduꝫ eſſe ꝯſuetudini que
ē optia legū iterpſ.c.cū dilectꝰ.ð ꝯſue.⁊ i fi.glo.
idē ꝯcludit.gl.i.d.c.decie.an aūt hodie excuſet
cōſuetudo nō ſoluētes decias pſonales.dicā .j.
e.c.in aliqbus ¶ Jn gl.i v.credimꝰ.ibi ſpēale ē
i decis.ſꝫ ꝯ glo.vř tex.§.eo .i.c.tua.vbi dř idem
eſſe i dñio alicuꝰ ꝑdij.ut ſi tradit fundū colono
ꝓ aliqua pte fructuū ðbetur quota ꝯuēta nō de
ductis ſūptibꝰ.⁊ ſic nō itelligiť ſpēale i decia Jn
no.aliter rñdit ad.l.fructus.⁊ alia iura q̄ dicunt
fructū eſſe qð ſupeſt expēſis deductis.dicit enīꝫ
ꝙ illa eſt iterꝑtatio ciuilis ⁊ nō nālis. qꝛ nāliter
qcqd ꝑcipiť ex re ē i fructu ſeu r̄dditu.⁊ ſic nāli
ter debemꝰ capere hoc v. in ſolutiōe decie.⁊ ſic
vulgariter appellať fructꝰ qcqd ex re ꝑcipiť nō
deductis expenſis.qð eſt verbuꝫ mēti ꝯmēdan
dum.Hoſti.ponit aliud vbū nōbile dicēs ꝙ vbi
vbū fructus referť ad aliquotā ptē ñ ðducūtur
expēſe nā ðcia r̄ddiť h dō.⁊ nouē ptes remanēt
apud dñm.⁊ ita loquiť hic tex.⁊ i.d.c.tua.ſꝫ vbi
qs obligať reſtitueř oēs fructꝰ.tunc hñt locum
ꝯrie leges ut priꝰ ðducať expēſe neqs locupleť
cū iactura alteriꝰ qui fecit expēſas ar.i.l.nā natu
ra.ff.de ꝯdi.inde ⁊ nō h v.hñ.bar.latꝰ diſtinguit
in.l.fructus.alľ.in glo.dicit.n.ꝙ qñqꝫ hoc vbuꝫ
ꝓferť a lege.⁊ tūc itelligiť deductis ſūptibꝰ .ut
i dicta.l.fructꝰ.cū ſimilibus.fallit in decia ut hic.
qñqꝫ hoc vbuꝫ ꝓfertur ab homie.⁊ tūc ſi refer
tur ad fructus iā ſtātes. ⁊ tūc nō itelligiť deduc
tis expenſis.ut i.l.ſi pendentes fructꝰ .ff.de vſu
fruc.aut referūtur ad fructꝰ colligendos i futu
rum.⁊ tunc intelligitur deductis expenſis. ut in
l.fundi trebatiani.ff.de vſufruc.le. vbi dicitur ꝙ
ſi teſtator legauit prouentum alicuius fundi ali
cui quoad uiueret non tenetur heres reficere
ſeu colere funduꝫ.et predicta procederent ſm
eum quādo verbum fructus refertur ad ōnes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fructus indeterminate. ſed ſi refert̄ determina
te. puta ad. x. corbes grani. tūc itelligit̄ ñ deduc
tis expēſis. ut. l. vēditoꝛ. ff. de ꝯben. emp. Ex pre
dictis nō. pᵒ ꝙ ſpēale ē i decia ſ; Bar. qḋ tñ eſt
falſū. ut. ſ. dixi. Itē in mā decimaꝝ vbuꝫ fuit ꝓ
latū ab ipſo deo ⁊ exꝑerat̄ vbo ꝓlato a dño ꝑti
culari. ut in. d. c. tua. ideo dicit ut. ſ. dixi qḋ ñ eſt
ſpēale qꝛ v. fructꝰ h̄ ñ r̄fert̄ ad oēs fructꝰ. ſ; ad d̄
ciam tm̄ vñ ſiue a lege ſiue ab hoīe ꝓferat̄ h̄ vbū
cuꝫ hac d̄teriatōe nūq̄ʒ itelligit̄ d̄duct̄ expēſ. It
ex dicto Inn. ſ. r̄citato pōt colligi unū nō. ꝙ ſi i
ter ꝯhētes ſit ṁtio d̄ fructibꝰ dʒ itelligi ñ d̄duc
tis expēſis. qꝛ ꝯhētes maxīe ruſtici capiūt vba
nāliter ⁊ ſ; ꝙ vulgariter ꝓferūtur. ut in. l. libroꝝ
§. ꝙ tñ caſſius. ff. de leg. iij. cū ſilibꝰ. iſpiciēda eēt
tñ mēs ꝯhētiū q̄ ex multiſ circūſtātijſ pōt elici. nā
i ꝯuētionibus ſpectatur magis mens q̄ʒ vba
ipſorum ꝯhentiū. ut dicit tex. i. l. in conuentio
nibus. ff. de vbo. ſig. Abb.

Cum contingat

Qui p̄ſcribit decias i aliena parrochia
ſi ibi iſurgūt noualia ipoꝝ d̄cias nō hēbit. pᵒ qḋ
2ᵒ r̄ñſio. ibi vñ. Primo nō. ex iſto tex. iuncta
gl. prima ꝙ id d̄r ꝑtinere ad aliquē ab ātiquo qḋ
ꝑtinet ad eū ex p̄ſcriptiōe. ⁊ idē nō. in. c. ꝓxi. qḋ
valet ad ſtatuta diſponētia ſuꝑ iuribꝰ ꝑtinētibꝰ
ad aliquē ab antiquo. Et nō. ēt d̄ v. ꝑtinere. ꝯpre
hēdit eni ſe qḋ ꝑtinet ex p̄ſcriptiōe. ⁊ valet ad
vba libelli cū q̄s dicit̄ rē petitā ad ſe ꝑtinet̄. ſatiſ eni
eſt ꝓbare dominiū ex p̄ſcriptione ꝯpetēs. facit
qḋ le. ⁊ nō. i. c. cū eccl̄a. de cau. poſ. ⁊ ꝓpri. ⁊ qḋ
nō. Bar. l. ad probationē. C. locati. ubi dicit quē
ꝓbare dñiū ſi ꝓbat ſe ꝑcepiſſe fructꝰ tāto tp̄e ꝙ
ſufficit ad p̄ſcriptionē. Scđo nō. ꝙ una eccle
ſia pōt p̄ſcribere decias ꝑtinētes ad aliā eccleſiā
l; ergo laici decias p̄ſcribere nō poſſint. qꝛ illas
nequeūt poſſidere. ut i. c. cāʒ. ſ. d̄ p̄ſcrip. clici tñ
noīe eccleſiarū p̄ſcribūt. tuʒ qꝛ ſunt capaces poſ
ſeſſionis. tū qꝛ hec p̄ſcriptio nō eſt cōtra ius diui
num. qꝛ nō refert q̄ eccl̄a hēat. ut in. c. cū aplica d̄
his que fi. a pl. Tertio no. ꝙ una eccl̄a pōt p̄
ſcribeꝛ certa iura parrochialia infra limites alte
rius eccl̄ie ⁊ vr̄ reprobare hec lr̄a ꝙ etiā p̄ſcribi
pñt cohērētia limitibus. nā ſi p̄ſcripſerat decias
totiꝰ parrochie. ergo ⁊ decias cohērētes limiti
bus. ⁊ ꝑ hoc poſſet impugnari uel verius limita
ri gl. in. c. cū ſunt homines. ſ. eo. q̄ dixit ꝙ decie
adherētes limitibꝰ ñ pñt p̄ſcribi. ne ꝑcōſeq̄ntiā i
ſurgat limitū ꝯfuſio. nā ſoluēdo pōt intelli quā
do ſoluʒ p̄ſcriberēt̄ decie adherentes limiti ſecꝰ
ſi pariter p̄ſcribūtur oēs decie parrochie. qꝛ tūc
nō ita iſurgit ꝯfuſio limitis qḋ ē nōdum. alias o
porteret dici glo. illā nō recte loqui. Ultimo
nō. ꝙ p̄ſcriptio certoꝝ iuriū de p̄ñti nō extēdit̄
ad futura oīo ꝯſilia iuribꝰ p̄ñtibꝰ p̄ſcriptis. naꝫ
decime noualiū ſūt eiuſdē iuris cuiꝰ ſūt antiq. ⁊
tñ ad p̄ſcriptionē antiquoꝝ nō ſequit̄ p̄ſcriptio
futuraꝝ. ⁊ pōt eſſe d̄ciſiōis rō. nā cuʒ verba con
tractus referātur ad tp̄s ipſius ꝯtractꝰ ñ ad fu
turū ut eſt tex. nō. l. ruttila polla. ff. de ꝯtrahen.
ēp. multo fortiꝰ p̄ſcriptio ñ dʒ extēdi ad iura fu
tura. nā i cōtractibus fit plena iterp̄etatio. ut in
c. cū dilecti. d̄ dona. ⁊ in p̄ſcriptione dʒ fieri ſtric
ta cū. ueniat ad detractiōem iuris alterius. ergo
ſi nō fit extēſio i cōtractibꝰ fortius nec i preſcrip
tione. ⁊ hāc rōnē ſentit tacite Inno. in. c. tua. el p̄
mo ſ. eo. ⁊ de hoc aliquid in. c. ſe. In glo. i.
nō ſemꝑ iſtā glo. ad ꝓbanduʒ dñiū alicuius rei
ꝑ p̄ſcriptionē ⁊ facit ad libellādū. ut ē i nōbili p̄.
In glo. ij. i fi. nō glo. ad quam fit quotidie re
miſſio. cū querit̄ ad quē de iure cōi ꝑtinet decia
rū ꝑceptio. ⁊ ē iſte articulus p̄ncipalis i hac mā.
⁊ cōcluſio huiꝰ glo. ē ꝙ decie integre pertineant
ad eccleſiā ꝑrochialē baptiſmalē nō aūt ad ep̄ʒ
niſi in caſibus in glo. except̄. ⁊ dicit̄ eccl̄a baptiſ
malis eccl̄ia matrix q̄ al's dicit̄ plebs. ubi bapti
ʒātur oēs infra plebanatū uenīētes ad fideʒ. et
hāc opi. glo. tenet Inno. i. c. ad aplice ſ. eo. Idē
ſentit hic Hoſti. Jo. an. rēiſſit ad gl. i. c. ſtatuimꝰ
⁊ c. quicūq̄ʒ. xvi. q. i. ubi plene. ſed poſtmodum
uidens remiſſiones nō ſufficere hāc māʒ latius
reaſſūpſit i addi. ſpe. eo. ti. in iij. colū. ⁊ ut clare
habeas hāc mām excludamꝰ p̄us caſus indubi
tabiles. nā aut q̄ritur de decia p̄ſonali aut p̄diali.
p̄ſonalis aūt ſpectat ad eccleſiā ꝑrochialem. ubi
quis audit diuina ⁊ ꝑcipit eccleſiaſtica ſacramē
ta. ut in. c. ad aplice ſ. eo. ⁊ c. fi. ſ. d̄ parro. ⁊ xvi.
q. i. c. queſti. iūcta gl. ⁊ i hoc oēs ꝯueniūt. Rema
net tñ unū dubiū. nam q̄ñq̄ʒ q̄s percepit cetēa ſa
cramēta i parrochia ſua. ſed ſacramētuʒ baptiſ
mi ꝑcepit i eccl̄ia matrice. ⁊ ſic nō pōt dici ꝙ oīa
ſacramēta recepit i eccleſia parrochiali. vñ vidēt
quibuſdā. ut nō. Jo. an. in addi. predicta ꝙ cum
baptiſmus ſit ianua omniū ſacramētorū in. c. fi.
de p̄ſby. nō bapti. ⁊ ſit nobilius alijs ſacramē
tis. vr̄ ꝙ ratione huius ſacramenti dʒ eccleſia ba
ptiſmalis habere partē decimarum p̄ſonaliū qḋ
uidet̄ rōi ſatiſ cōſonū. facit qḋ nō Inn. i. c. d̄ his
d̄ ſepul. ⁊ tex cum ibi nō. in. c. ij. e. ti. li. vi. ⁊ quod
nō. in. c. nouum genus ſ. eo. in hoc tamen eſt ſtā
dum conſuetudini. Secundo caſu principa
li cū querit̄ de decima p̄diali dic ꝙ aut decima
ē infra parrochiam epi. nam in aliquibus locis
habet certaʒ parrochiaʒ diſtinctā. ⁊ tunc hec de
cima pertinet ad eū. ut. j. eo. c. dudum ſm̄ intel
lectū huiꝰ glo. Aut hec decima nō eſt. j. alicuiꝰ
parrochiā. utputa quia predia ſunt multū diſtā
tia ⁊ non incluſa infra parrochiā alicuius. ⁊ tūc
decime etiaʒ pertinēt ad epiſcopum in. c. qñ. ſ. e.
idē dico vbi parrochie non eſſent diſtincte. nam
tunc ep̄s debet ꝑcipere oēs decimas ſicut olim
faciebat ante diſtinctionem parrochiarū non tñ
debet eam ſibi retinere ſed diſpenſare inter cleri
cos ſm̄ eorum merita. ut eſt tex. nō. xvi. q. vij. c.
i. aut decima eſt infra parrochiaʒ eccleſie baptiſ
malis ⁊ tūc de iure ad eaʒ pertinet. xvi. q. i. ſta
tuimus. tamen quarta decimarum pertinet ad
ep̄m. licet glo. aliud ſenſerit hic ⁊ minus bñ. naʒ
tex. ē apertꝰ i. c. cōquerēte de offi. oꝛ. ubi iter

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

certa iura epiſcopalia nũerat quartã deciarum
ꝛ ſcit qḋ le.ꝛ nõ.in.c.i.ṡ.e.hec tñ quarta poteſt
preſcribi vt in.c.de quarta.ṡ.de preſcrip.aut de
cia ẽ.j.parrochiã capelle que ẽ i plebanatu ꝛ in
hoc ẽt dubiũ remanet.vtꝝ decia ptineat ad ca-
pellã an ad plebẽ.ꝛ in hoc exclude quattuor ca
ſus. Primꝰ qñ cõſuetudo ſup hoc diſponit.eſt
eni optima legũ interpres.c.cũ dilectꝰ.de ꝯſue.
Secũdꝰ caſus qñ eps cũ cõſenſu capli cõſtituit
parrochiã capelle ꝛ ſpecifice ſibi ḋputauit deci
mas illius parrochie ad h̄.c.ad audientiã.j.de
eccle.edi.3ꝰ caſus qñ ꝯſtat plebẽ nõ eſſe antiqo
rem capella.nã illo caſu expreſſe capella hꝫ ite-
gra iura parrochie ſue.i his tribꝰ caſibꝰ acquie
ſcit per oia Jo.an.in addi.ſpe.predicta. Sꝫ re
manet q̃rtus caſuſ valde dubitabil' qñ.ſ.ñ appa
ret de cõſenſu nec apparet que eccleſia ſit antiq
oꝛ et r̄perit capellã hr̃e parrochiã diſtinctã ab
eccleſia baptiſmali.ꝛ i hoc tenet ibi firmit' Jo.
an.decimaꝫ ipſoꝝ p̄dioꝝ ſitoꝝ.j.parochiã ca-
pelle ptinẽ ad eccleſiã plebis.motiuũ ſuũ prin
cipale elicit' ex.c.eccleſie ꝛ.c. quicũqꝫ. xvi. q.i.
vbi dr̃ ꝙ eccleſia nõ dꝫ de nouo fundari cũ pre
iudicio antiquaꝝ eccleſiaꝝ.ꝛ ſpecialr̃ ſit ibi mẽ
tio ḋ ḋcis.vñ cũ cõit eccleſia plebis ſit antigoꝛ
ꝛ territoꝛiũ parrochie huiꝰ capelle eẽt antiqꝰ
de parrochia plebis.nõ hꝫ hec eccleſia antiqua
priuari decis p̄dialibꝰ ꝑpt̄ cõſtructionẽ capelle
ſatis eſt.n.ſi hꝫ oblationes ꝛ decias pſonales
q̃ debent' intuitu diuinoꝝ.ſꝫ Jo.cal.tenuit hic
oppoſitũ ꝯcludẽs ꝙ exquo capella habꝫ parro
chiã diſtictã.dꝫ hr̃e decias p̄diales ꝓueniẽtes
j.parrochiã ſuã.nã decie ſunt ḋ iure parrochia
li vt i.c.ſi.de parrochijs.ǵ exquo reperit' habere
parrochiã dꝫ hr̃e ꝛ ḋcias. hanc opi. tenet Ar-
chi.xiij.q.i.i ſũma.tenet Paulus ꝫẽꝫe.ꝛ Lau.
in cle.i.e.ti.ſequuntur moderniores cõit' hic. ꝛ
hanc opi.ego ſequoꝛ qꝛ iura dicũt cõit' ḋcias p
tinẽ ad eccleſiã parrochialẽ.ꝑ hoc iſte tex. cũ
c.ſequenti.ꝛ.c.ad decias.de r̄ſti.ſpol'.li.vi. ꝛ.d.
c.ad audientiã.fatẽdũ ẽ tñ ꝙ ſine iuſta ꝛ neceſ-
ſaria cã nõ põt epſ capelle ḋputare certã parro
chiã cũ p̄iudicio eccleſie antiq̃.ꝛ ſic debẽt itelli
gi iura q̃ allegat Jo.an.ſꝫ exq̃ reperitur de pſen-
ti capellã hr̃e parrochiã diſtinctã.preſumẽdũ ẽ
ꝙ ex iuſta ꝛ neceſſaria cã parrochia ſibi fuerit
ḋputata.nec ob.iura q̃ dicunt decimã ptinẽ ad
baptiſmalem eccleſiã. nã dꝫ itelligi ḋ decia q̃ ꝓ
uenit.j.parrochiã ipiꝰ eccleſie baptiſmal'.vel in
telligũtur ſm ſtatũ antiquũ añq̃.i capelle ibi
edificarẽtur.vl' qñ capelle nõ hñt parrochiã di
ſtinctã.in predictis oibus ſalua ſit ꝯſuetudo.ꝛ
hec nõ. In glo.i v̄.noualiũ.nõ hanc glo.que
clarius ponit h̄ intellectũ ad.c.ex parte.ṡ.codẽ
q̃ꝫ ibi fecit. ꝛ hanc gloſã ſequunt' cõit' doc.hic.
nã vt dicit Inno.ṡ.eo.tua. el pꝰ pſcriptio adeo
ẽ ſtricti iuris.vt lꝫ quis pſcripſerit decias oiũ
p̄dioꝝ aliꝰ parrochie vno excepto ad illud p̄
ſcriptio ñ extẽdit'.ꝛ fac qḋ nõ.j.c.,px.nã pſcrip
tio nõ procedit ſine poſſeſſione,vt in regla ſine

poſſeſſione de re.iuris.i vi.ǵ non põt dici ꝙ de
cime noualiũ ſint preſcripte exquo nihil r̄cep
tũ ẽ noie decime ex illis terris añqꝫ reducerẽt'
ad culturã.ꝛ in ſi.glo.hr̃ hodie iſte tex.i.c.i.de
preſcriptio.li.vi. In gl.ſi.in ſi.dicit Jo.an.
ꝙ certo caſu põt preſcriptio allegari.ſinge eniꝫ
ꝙ ab illis terris iculti hec eccleſia que preſcrip-
ſit decias antiquas aliquid pcipit noie decime
nã ex hoc efficiũt' decimales illiꝰ eccleſie.ꝛ ſi r̄
ducuntur ad culturã poteſt hec eccleſia petere
decimã.ar.j.eo.c.ſequenti.

3. **Cum in tua** Decia oium fructuũ p̄dij debet' ei q decias ibi pſcripſit
ſed ad illud p̄diũ preſcriptio ñ extẽdit'.cõiſ di-
uiſio.ſcḋa ibi reſpõdemꝰ. Nõ ꝓiuncta glo.
ij.ꝙ monaſteria pñt preſcribere decimas infra
parrochiam alterius eccleſie.ꝛ intellige cũ titu
lo vel per tantũ tẽpus de cuius initio non eſſet
memoꝛia.vt in.c.i.de pſcrip.li.vi. ꝛ facit.c.j. ꝓ
xi. 2ꝰ nõ ꝙ percipiens decimas ex certo pre
dio per tẽpus qḋ ſufficit ad preſcriptionem.vt
ibi preſcribere ius decimandi in gñe r̄ſpectu.ſ.
cuiuſqꝫ fructus inde pcipiendi.lꝫ p tp̄s pſcrip-
tionis pcepti ibi decimam de fructibꝰ certis dũ
taxat vt notant ꝓbat' hic. Ex quo ſingulariter
infert' ꝙ exercens vnũ actũ iuriſdictionalẽ i ꝑ-
ſonã alicuius aio querẽdi iuriſdictionẽ vniuer
ſalẽ vr̄ q̃rere poſſeſſionẽ vniuerſalẽ iuriſdicti
onis.qḋ vr̄ ꝯ nõ.p Bar.i.l.i.§.ſi qs.ff.de iti.ac
tuqꝫ p̄.ſed primũ dcm ſẽtit Inno.in.c. dilectꝰ.
ḋ capel.mo.vbi hoc latius ꝓſequit'. 3ꝰ nõ ex
ſi.lr̃e ꝙ pſcribent' decias oiũ p̄dioꝝ parrochie
excepto vno pſcriptõ nõ extẽditur ad aliud p̄-
diũ.ꝛ hoc qꝛ tãtũ pſcribit' quãtũ poſſidet'.vt i
r̄gula ſine poſſeſſione.ḋ re.iuriſ li.vi.ꝛ ho.tex.
i.l.deniqꝫ cũ.l.ſequẽ.ff.ex q.cau.ma. Sꝫ q̃ro ḋ
ratione dubitandi ꝛ decidẽdi in iſto tex. So.
duplex intellectus elici põt ex lr̃a.primꝰ ꝙ p xl.
ãnos frumẽtuꝫ tãtũ fuit ſeminatũ i certo p̄dio
cuius decia fuit ſoluta nõ eccleſie prediali. ſed
monaſterio.demũ fuit ibi ſemiatũ miliũ vl' aliḋ
bladũ dubitabat' cui deberet' decia.nã ꝯ mona
ſteriũ faciebat.qꝛ nũqꝫ pcepit niſi decimã frum
ti.ꝛ preſcriptio ñ dꝫ extẽdi de ſpecie ad ſpecieꝫ
ſic videbat' ꝙ decia milij debebat' eccleſie p̄di
ali ad quã decia ptinet de iure cõi.ſꝫ i ꝯ.iũ fu-
it deciſũ.rõ qꝛ pcipiẽdo decimã tãto tp̄e ex cer
to predio monaſteriũ pſcripſit ius decimandi.
nõ.n.debet haberi reſpectus ad frumẽtum.ſed
ad decimã in genere q̃ fuit pcepta ibidẽ ab ãti-
quo.ꝛ hãc lec.ſenſit hic Jo.an.ꝛ eſt in ſe veriſſi
ma ꝛ ſcḋꝫ hũc itellectũ colligitur h̄ qḋ.ṡ.dixi ꝯ
Bar.vr̄.n.ꝙ ſi in aliq̃ loco qs exercuit actꝰ iu-
riſdictõales occurrẽtes.ſ.aio vtendi iuriſdictõ
ne vniuerſali ꝙ pꝰ pſcriptõeꝫ ꝯpletã poſſit iuriſ
dictõe vti in aliis caſibus occurrẽtibꝰ.ſinge.n.
ꝙ homicidiũ ñ fuit ibi ꝯmiſſũ p xl.ãnos.ſꝫ alia
ſcelera q̃ iſte tãqꝫ ſuperioꝛ puniuit. ſi pꝰ pſcrip
tionẽ cõtigat homicidiũ.dico ar.huiꝰ lr̃e ꝙ illḋ

poterit iſte punire q̄ p̄ſato mō p̄ſcripſit ſibi iuriſ
dictionē. Scḋa lec. q̄ magis vr̄ cōuenire lr̄e eſt
q̄ p̄ .xl. ānos ex predio illo fuerūt collecti varij
fructus ⁊ de certis fuit ſoluta decima monaſte
rio. de q̄buſdā vero nulli fuit ſoluta. nūc ageba
tur ad ſolutōēʒ ⁊ dubitabat̄ cui deberet̄ ꝓ mo
naſterio faciebat. q2 ꝑceperat decimā d̄ certꝭ fru
ctibus pro eccl̄ia ꝓchiali faciebat. q2 p̄ſcriptō
nō procedit ſine vſu. ſed monaſteriū nūq̄ʒ ꝑce
perit decimā ex illis fructibus ĝ ius decie remā
ſit apud eccl̄iā ꝓchialē ſʒ cōtrariū decidit̄ rōe
p̄dicta. q2 ex q̄ monaſteriū dūtaxat ꝑcepit ibi d̄
cimā certoꝝ fructuū p̄diū ē effectuʒ deciale ipſi
monaſterio reſpectu oīuʒ fructuū. q2 vna ⁊ ea
dē res nō debēt diuerſo iure cēſeri. ⁊ pro h̄ itel
lectu quē tacite ſēſerunt doc. facit tex. ibi ānua
tiʒ ꝑcepi. ⁊ intellige hūc tex. quādo decima ali
quoꝝ fructuū nulli fuit ſoluta vt. s̄. dixi. nā ſi fu
iſſet ſoluta eccl̄ie p̄diali tūc decia d̄beret̄ ex illis
fructibus eccl̄ie p̄diali ⁊ reliquoꝝ fructuum ipſi
monaſterio ¶ Ex q̄ habes nōre q̄ vnū p̄diuʒ
pōt eē parti deciale vni eccl̄ie ⁊ parti alteri qḋ
placet Hoſti. ⁊ Io. an. ſʒ Inno. videat̄ diſcre
pare. ſʒ huic ob. lr̄a q̄ dicit q̄ vna ⁊ eadē res ⁊c̄.
So. ex diuerſis rōnibus eadē res pōt diuerſo
iure cēſeri. ſecus ex eadē rōe. Et ex h̄ intellectu
īfert̄ q̄ ſi aliq̄s p̄latus citra ep̄m exercuit actuʒ
iuriſdictionalē ī loco ep̄o exercēte reliq̄s actus
iſta p̄ſcriptio certi actus nō dʒ extēdi ad reliq̄s
act⁹ exercitos ꝑ ep̄ʒ. ¶ Ultio pōt adduci iſte
tex. in ſi. q̄ ſicut p̄ſcriptio nō extēdit̄ d̄ p̄dio ad
p̄diū ita nec p̄ſcriptio actus iuriſdictionalis de
pſona ad pſonā de q̄ ꝑ Inno. in. d. c. dilectus.
In glo. ſi. in ſi. de hoc ꝑ glo. i. c. cognouim⁹. xij.
q. ij. q̄ dicit q̄ cāus illius. l. q̄ h̄ allegat̄ ē ſpālis ⁊
dic q̄ ibi ſolū dr̄ q̄ ſeruus dotalis pōt hr̄e pecu
liū ex re mariti ⁊ ex re vxoris. ⁊ ī re mariti acq̄
ret marito. ī re vxoris acq̄ret ipſi vxori. ⁊ ſic idē
peculiū diuerſo iure cēſet̄. ſʒ dic q̄ illud ɔtingit
diuerſa rōne. ⁊ ita poſſet cōtingere ī cāu noſtro
⁊ ita dixi ſuperius.

Quadum Laici eccl̄ias vl̄
decimas donarē
nō pn̄t ēt ſi ſūt reges nec ex eoꝝ titulo
p̄ſtat̄ cā p̄ſcribēdi. p̄ ponit̄ facti ⁊ ꝓceſſus nar
ratio. 2ᵒ ibi nos igit̄. ipſius diffinitio. p̄ma ſub
diuidit̄ ī tres. p̄ pōit actoris petitōēʒ ⁊ audito
ris datione. 2ᵒ reoꝝ defenſionē iudicis interlo
cutōēʒ ⁊ defēſionis fortificatōēʒ. 3ᵒ ipſius defen
ſionis īpugnatōēʒ. ſcḋa ibi prior. tertia ibi cete
rū ¶ p̄ nō ex iſto tex. q̄ cōtra īpedītes debito
res meos mihi ſoluere poſſū agere queādmo
dū ep̄s hic egit cōtra hoſpitalarios q̄ īpediebant
decimā ſolui ep̄o a ruſticis eoꝝ. ⁊ de h̄ latius di
c. i. cū glo. ſi. ¶ 2ᵒ nō q̄ hoſpitalarij hieroſolomi
tani pn̄t poſſidere decias ⁊ eccl̄ias ⁊ eas p̄ſcri
bere dūmō hēant titulū p̄ſcribēdi ex q̄ infert̄ q̄
hoſpitalarij nō ſūt mere laici ſicut dicim⁹ de cō
uerſis alicuius monaſterij. de q̄ dixi in. c. q̄ʒuis
s̄. c. ⁊ qḋ nō. gl. i. c. ex eo. de elec. li. vi. ¶ 3ᵒ nō q̄
eccl̄ie pn̄t p̄ſcribi iure ꝓpetat̄. dūmō hēat̄ titu
lus p̄ſcribēdi ſʒ ſine titulo nō pn̄t p̄ſcribi. vt ī re
gula. i. de re. iur. li. vi. ⁊ vide qḋ nō. glo. nō. in. c.
cōtigit. d̄ do. ⁊ cōtu. ⁊ qḋ ibi dixi. ¶ 4ᵒ nō q̄ lai
ci ēt reges nō pn̄t aliq̄d donare de iure eccl̄iaſti
co nec poſſūt poſſidē ius ſpūale. Ex q̄ īfert̄ q̄
reges ſūt puri laici. ita nec ꝑ coronatōēʒ ⁊ vncti
onē nullū ordinē eccl̄iaſticū recipiūt. Itē nō q̄
donatō iuriſ ſpūalis fcā laico ī tm̄ ē nulla q̄ nec
ēt ſufficiētē titulū p̄ſcribēdi tribuit qḋ nō. ⁊ ē rō
q2 r̄cipiēs talē titulū credēs illū valē errat ī iur̄
ſʒ error iuriſ nō ꝓdeſt ī vſucapione vt ī. l. nūq̄ʒ.
ff. de vſuca. ⁊ ex h̄ ⁊ ex tex. nō q̄ errās in iure ſʒ
hēat bonā fidē nō p̄ſcribit ꝓ h̄ facit tex. cū glo. ī
c. ap̄lice. s̄. de dona. ¶ Nō. q̄ recipiēs aliq̄d ec
cleſiaſticū de manu laici īcurrit crimē ſacrilegij.
nā talis titul⁹ nō excuſat. q2 ꝓ nō dato hr̄ qḋ ab
illo dat̄ q̄ de iure donare nō pōt d̄ iur. patro. c.
qḋ aūt. ⁊ ī. c. daibertū. ī. q. vij. ¶ Itē nō q̄ cōfir
matio fcā ꝑ papā ī forma cōi nullū p̄iudiciū in
fert tertio qḋ nō. nā vt plurimū religioſi hn̄t mi̾
tas ſimiles ɔfirmatōēs ī q̄b⁹ nūerāt̄ oīa ꝑ eos
poſſeſſa. nā ꝑ talē ɔfirmatōēʒ n̄ releuāt̄ ab one
re ꝓbādi illa bōa ad eos ptinē d̄ iure. nā illa ſūt
v̄ba narratia q̄ recipiūt tacitā ɔditōēʒ. ſ. ſi ita eſt
q̄ h̄ bona ꝑtineāt ad vos. ⁊c̄. ¶ Itē ſolʒ appōi
cl̄a ſicut iuſte poſſidet̄. ⁊c̄. ⁊ ꝓ h̄ facit qḋ nō. Io.
an. ī. c. dudū. ij. d̄ ꝑuile. ⁊ ī. c. iter dilcōs. d̄ ſi. iſtr.
⁊ de h̄ aliq̄d. ij. ¶ Ultio nō q̄ iudex ī ſn̄ia pt̄ ꝓ
ſpicere in futuꝝ ſi nā actōis h̄ patit̄ fac. l. egi. ⁊ l.
haꝝ. ff. ſi ſui. vēdi. ⁊ vide qḋ dixi ī. c. ī nr̄a. s̄. d̄ ſe
pul. ¶ In gl. ij. ī ſi. dic de hac mā. vt plene dixi ī
c. cū ɔtigat. s̄. c. nā iſte tex. ē reducēd⁹ ad aliquē
de cāib⁹ ī q̄b⁹ ꝑceptio deciaꝝ de iure cōi ꝑtinet
ad ep̄m de q̄b⁹ dixi ī. d. c. cū ɔtigat. ¶ In gl. iij.
in ſi. de h̄ an ⁊ qn̄ ī p̄ſcriptōe rei eccl̄iaſtice regri
tur titul⁹ dic vt hr̄ hodie ī. c. ī. d̄ p̄ſcrip. li. vi. vbi
tex. nō. dicit q̄ vbicūq̄ʒ ius vel p̄ſūptio reſiſtit p̄
ſcribēti regrit̄ titul⁹ p̄ᵃ frōte iuſt⁹ vel tātū tp̄is
de cu⁹ iitio nō ē mēoria. ⁊ h̄ iō q2 pp iuriſ reſiſtē
tiā p̄ſumit̄ mala fides vt ī rl̄a q̄ ɔ iura. li. vi. q̄ p̄
ſūptio tollit̄ ꝑ titulū p̄ma frōte iuſtū. vn̄ in caſu
nr̄o cū hoſpitalarij p̄ſcribāt ɔ ius debebāt ꝓba
re titulū p̄ma frōte iuſtū. ſʒ nō ꝓfuit titul⁹ ꝑ eos
allegat⁹ q2 erat euidēt iniuſt⁹. ¶ In glo. ī v̄. con
feſſionē ibi ex certa ſcīa ɔfirmaſſet. ītelligit ĝ gl.
iſtum tex. in confirmatōne facta in forma cōmu
ni. ⁊ qualiter diſcernatur an ſit facta ex certa ſci
entia vel in forma cōmuni. dixi. in. c. ī. ⁊ ij. ⁊ c. an
tepenul. de confirma. vtili. vel inuti. ¶ Sed cō
tra iſtum intellectum facit. quia papa narrādo
donationem factam a rege videtur ex certa ſci
entia confirmaſſe cū bene ſciret donationem re
gis non valuiſſe vt nō. in. dicto. c. antepe. So.
Inno. dicit q̄ forte in confirmatōne nulla men
tio fiebat de donatōe regis fortaſſe iſti hoſpita
larij narrarūt ſe ex iuſtis cauſis poſſidere illas
eccleſias. ⁊ decimas petētes eaꝝ confirmatōēʒ
⁊ papa cōfirmauit ſicut iuſte poſſidebāt̄ vel p̄
ſuppoſito q̄ de donatione regis fieret mentio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debebat intelligi ſm eū de donatione in caſu li
cito facta. puta ſi rex habuiſſet decimas in feu
dum ab antiquo uel ius patronatus in illis ec/
cleſijs. ⁊ nota bene iſta verba. videtur eni ꝙ in
dubio debeamus ſēper preſumere donationē
confirmatā fuiſſe factā in caſu al's habili ⁊ ad
illū caſū habilē referenda ſit confirmatio ⁊ eſt
rationale. nā confirmatio ex ꝓprio ſignificato
denotat firmitatē actus ↄfirmati. quia dicitur
a con quod eſt ſimul ⁊ firmo quaſi ſimul firmo
cū primo donatore. ergo debet intelligi de do
natiōe facta i caſu habili ſi fieri poteſt. vt ſic cō
firmatio intelligatur i ſuo ſignificato ⁊ nō trā/
ſeat in ſpeciē donationis. nā aliud eſt donare
⁊ aliud eſt confirmare vt in. c. inter dilectos. de
fi. inſtru. quod tenebis menti. ¶ Sȝ quero iu/
xta predicta nunquid talis confirmatio facta i
forma cōi ſalti tribuat iuſtū titulū preſcribendi
in caſu quo titulus eſt neceſſarius ad pſcriptio
nē. iſte tex. in v. cetex. a cōtrario facit ꝙ ſic duȝ
dicit ꝙ non effluerat tātū tēpus ⁊c. Inn. tacite
ſenſit oppoſitū. ⁊ ad tex. ſupplet maxie. tū hoc
aperte non dicit ſȝ Hoſti. tȝ contrariū. nam ſm
eū ſi cōceſſio ſolius epiſcopi iualida tribuit iu/
ſtā cauſā preſcribendi vt in. c. cura. ⁊ quod ibi
nō. de iu. pa. fortius hoc habet inducere confir
matio pape. ⁊ dicit abbas hoc multū notandū
pro religioſis habentibus multas ſimiles con/
firmationes. ſed Ho. tenet contrariū vt talis
ↄfirmatio nō ſufficiat ad preſcribendū. Ego cō
cordando dicerē ꝙ aut apparebat de validita/
te tituli confirmati. ⁊ tunc confirmatio non tri
buit titulū preſcribēdi. ratio manifeſta eſt quia
erratur in iure. nā ſi donatio prima aperte eſt
nulla putarē ↄfirmatiōē ñ valere. q̄ errat' i iu
re. ſȝ error iuris ipedit preſcriptionē vt. ſ. dixi.
⁊ ex his puto ꝙ i cāu h' c. cōfirmatō ñ pſtabat
titulū pſcribēdi. ⁊ forte ꝓpt' h papa i fi. dixit ꝙ
nullū piudiciū p illā ↄfirmatōē irrogabat' iu/
ri epali. nec ob. v. cetex. q̄ ponit vba narratiua
partis. ⁊ ponderatur ibi ad maiorem aggraua
tionem partis ꝙ tantum tempus nonduȝ efflu
fluerat ⁊c. Si aūt nō apparet titulus ↄfirmat'
vt ſepe cōtigit. puta q̄ mōaſteriū nō hȝ niſi hāc
ↄfirmationē pape ⁊ ſatis veriſilr pōt pſumē ꝙ
preceſſit titulus habil'. ⁊ hoc caſu puto ↄfirma/
tionē preſtare cām preſcribēdi. q̄ hic eſt error
facti ⁊ nō iuris. ⁊ ſic debēt diſtigui opi. ↄtie pre
all'. nec ē vīȝ ſimplicit dictū Hoſti. ꝙ conceſſio
ſoli' epiſcopi tribuat cām preſcribendi. ſed dȝ
intelligi qñ errabat' i facto vt q̄ ps putabat ca
pitulū ↄſenſiſſe. qd̄ tū nō ↄſēſerat. vbi aūt erra/
retur in iure. vtputa q̄ ps crederet ſolam con/
ſeſſionē epi ſufficere. tal' cōceſſio nō preſtaret ti
tulū preſcribendi vt ē gl. nō. in. c. ij. de his q̄ fi. a
prela. ⁊ nō. in. c. de quarta. d̄ preſcrip. nec credo
Hoſti. ſēſiſſe ↄtrariū. idē puto vbi ꝓbabilit' poteſt
dubitari de validitate prioris tituli. nā tūc ñ ſo
lū ex ↄfirmatōe. ſȝ ex titulo inutili pōt cāri pre/
ſcriptio. ar. i. l. ſ' gla. ff. d̄ iur' ⁊ facti igno. ⁊ vide

tur tex. nō. in. c. cū dilectus. d̄ cōſue. ⁊ h nō. quia
puto veriſſima. ¶ In gl. in fi. nō. ſing. glo. quam
quotidie ſoleo allegare. cuius ē ſēius ꝙ libellus
ſeu petitio hȝ ſe vt ſubiectū. ſñia vō vt pdicatū.
nā ſñia dȝ eē ↄformis libello. vt in. c. licȝ hely.
de ſimo. ⁊ fatu' reputat' iudex q ꝓnunciat ſup
nō petitis. l. fi. C. de fideicōmiſ. liber. Et ex gl.
⁊ ex tex. nō ꝙ vbi ñ apparet de petitiōe. q̄ acta
ꝓpt' antiqtatē ſūt pdita. debem' ex vbis ſētētie
preſumē qualitatē petitōis. idē vbi vba libelli
ſunt dubia. ¶ 2° nō modū ⁊ practicā ſētētiandi
ſup iterdicto vti poſſidet'. Inn. vltra iſtos duos
itellectus glo. pōit alios duos itellectus. ſ. ꝙ h
fuit actū ↄſeſſoria. ſȝ certe iſte itellectus nō ap/
plaudet lr̄e. nā ↄfeſſoria ē actio real'. vñ hȝ ſe in
corporalibus. ſic rei vēdicatio in corporalibus
vt iſti. de actio. §. i. vñ papa hic ꝓnūciaſſȝ ius
decimādi ptinere ad epm qd̄ nō fecit. ſȝ ſimpli
citer ꝓhibuit vt hoſpitalarij vlteri' ñ ipedirēt
epm. Alius itellectus Inno. ē ꝙ fuit hic actuȝ
actione de dolo nō ad decias ↄſequēdas ſȝ ad i
tereē qd̄ paſſus ē eps ex dolo iſtoꝝ hoſpitalio/
rū. ar. in. l. cū quis. ff. de dolo. vbi tex. nō. dicit
ꝙ ſi quis pſuaſit doloſe colono meo vt de poſ/
ſeſſione abiret poſſuȝ agere contra ipſum acti/
one de dolo ad intereſſe. ſic hic potuit agē epi/
ſcopus ex perſuaſione doloſa quam ipſis ruſti
cis hoſpitalarij fecerunt ⁊ iſte itellectus eſt ve/
rus in ſe. ſed nullo modo congruit petitiōi ſeu
ſententie. ideo tene lectu. glo. ꝙ hic fuit actum
interdicto vti poſſidetis contra iſtos moleſta/
tores. Sȝ extra glo. op. videtur eni hic papam
fuiſſe diminutū. q̄ ſuper eccleſijs petit nihil ꝓ
nonciauit contra iura ſuperius all'. Sȝ dicunt
doc. ꝙ illa pars ſentētie fuit h deciſa. q̄ ñ facie/
bat ad titulū ſilis. deciſio. i. c. veniens. d̄ pſcrip.

In aliquibus. Hoc dicit
Dñi pdiorū cogi pñt vt pdia colēda
dent talib' a qb' ſine cōtradictōe eccleſia poſſit
decias ↄſeq. h. d. vſq; ad. §. ille. qui nō ſumat'
ꝓpt' breuitatē. pma ps pōit exceſſū. quem ſcdo
corrigi mādat ibi volētes. ¶ Pº nō ex iſto tex.
ar. ꝙ mixtura chriſtianoꝝ hñtiū varios rit' nō
vr̄ a iure ꝓbata. ⁊ v. rit'. ↄnotat mores i ſpu
alib'. nā i qbuſdā locis vt in iſula Cretenſi ⁊ in
iſula Cypri. ſīt greci pmitti cū chriſtiāiſ. Itē re
periūtur i aliqb' locis armini ⁊ Indi. q cēſētur
chriſtiani. ſȝ hēant varios rit' ⁊ diuerſos a no/
bis. ↄ qd̄ tū ſcit quia cum ſint hētici. ⁊ p ↄſis ex
cōicati ſūt vitādi ⁊ puniēdi. j. de hereti. ad abo
lēdā. ⁊. c. excōicamus. poteſt dici ꝓut dicit glo.
nō. xx. di. c. i. ꝙ papa eos tolerat i ritib' eorum
¶ 2° nō ꝙ rōe oneris adiecti i ↄtu res vr̄ minus
valere. nā onus vr̄ ps pcij. vt dicit tex. nō. i. l. fū
di partē. ff. de ↄtra. ēp. ⁊ p h iſero ꝙ ſiqs vēdit
prediū cū onere retro vēdēdi ſi poſtmodū al/
legatur paruitas pcij ad iſerēdū ↄtū ficticiū
⁊ vſurariū nō dȝ extimari verus valor rei. ſȝ d̄
bet hr̄i reſpect' ad onus ipōſitū. nā tāto minus

valʒ ꝓdiū.ꝛ ita pluries in ſcō rn̄di.qđ nō qꝛ mlˀ
ti errāt.ꝛ vide qđ dixi i.c.ad nr̄aʒ.de emp.ꝛ vē
di.ſic limito glo.i.c.cōqueſtˀ.ĵ.de vſur. ¶ 3ᵒ nō
ꝙ rōe decie vr̄ eccl'ia hr̄e qddā ius i fūdo.vn̄ pt
cōpellē dn̄m vt fūdū det talibus excolēdū vt in
lr̄a. ¶ Nō ibi cū itegritate.ꝙ nō ſufficͭ aliqđ da
re noīe decie,put tenuit mgr̄ ſn̄iaꝝ vt refert gl.
i.c.i.e.ti.li.vi.ſʒ oportʒ ꝙ ſoluat̄ cū itegritate.ꝛ
nō ſoluēs itegre vr̄ peccaē mortalr̄.qđ colligit̄
ex eo qꝛ pōt ad h̄ cōpelli p excōicatōeʒ ꝛ excōi
catio nō fert̄ niſi ꝓ mortali vt i.c.nullˀ.ꝛ.c.nēo.
xi.q.iij. ¶ Nō i.§.ille.ꝙ decie hodie ſūt ſoluē
de neceſſario ex lege diuia.aptiſſime vult ĝ iſte
tex.ꝙ illa.l.diuia edita i veteri teſtamento circa
ſolutōeʒ deciaꝝ neceſſario ſit hodie ſeruāda in
nouo teſtamēto.qđ ē apte ꝯ illos theologos q
tenuerūt ꝛ tenēt ꝙ hodie decia i nouo teſtamē
to ſit i libertate ipiˀ ꝯſtituta vt ſic nō teneat̄ gs
ſoluere ſi nō velit de q̄ dic vt ſtati latius dicā cū
glo.ſi. ¶ In glo.i.ibi nō nocet eccl'ie vult dicē
ꝙ ſi trāſferēs fūdū i aliū ꝛ paciſcat̄ vt ipē tenea
tur ad deciaʒ ꝛ n̄ poſſeſſor h̄ pactū nō ꝑiudicat
eccl'ie q̄ minˀ poſſit petē a poſſeſſore.rō qꝛ h̄ eſt
onus reale ꝛ ſic ipa res ſeqt̄ poſſeſſorē vʒ tn̄ pa
ctū i ꝑiudiciū paciſcētiū qꝛ ſi poſſeſſor ſoluit te
net̄ ille q ſe obligauit ad cōſuandū illū idēnē.ꝛ
ſic loqt̄.§.pactū.allˀ.i glo.ꝓ ꝯrio. ¶ Sʒ opp.ꝯ
tex.nā ſi h̄ ē verū nō refert a qbus ꝑdia colēda
traderēt̄.nā a iudeis ꝛ ſarracenis eccl'ia extor
quet decias ꝑdiales vt i.c.de terris.ꝛ qđ ibi di
xi.ſ.e.nō Jo.an.i addi.ſpe.ſup rūica de iudeis
ĝ multo fortius poterat eccl'ia petē ab iſtis xp̄i
anis lʒ ſm eoꝝ ritus decimā nō ſoluerēt. So.
fatēdū ē ꝯriū.ſʒ qꝛ nō poterāt iſti de facili con
pelci ꝑ eccl'iā qꝛ nō curabāt de excōicatōe ideo
ad h̄ ꝑiudiciū ſci euitādi emanauit ꝓuiſio de q̄
h̄. ¶ In glo.ſi.in ſi.nō.bene iſtā glo.ad quā q̄
tidie ſit reiſſio.ꝯcludit.n.ꝙ decie hodie ſūt iſpce
pto ēt ex diſpōe legis diuie ꝛ qđ nō vʒ ꝯria con
ſuetudo ēt ſi dimiruit quotā decie niſi talis cō
ſuetudo eēt a papa approbata.ꝛ ad iſtū tex.i ſi.
q pōderat cōſuetudinē loci reſpōdet ꝙ loqt̄ in
cāu.c.cū ſint hoies.ꝛ.c.ad aplice.ſ.e.ſ. vt vale
at ꝯſuetudo vtꝝ decia debeat̄ eccl'ie ꝓchiali lˀ
ꝑdiali nō aūt vʒ vt nullo mō debeat̄ vlˀ vt decia
itegre nō ſoluat̄.ꝛ idē Inn.h̄ q loqt̄ i h̄ clarius
q̄ʒ glo. ¶ Alij ꝛ 2ᵒ. itelligūt tex.i ꝯſuetudie ap
ꝓbata a papa ꝛ i h̄ nō iſtū tex.ſm hāc lec.ꝙ vʒ
ꝯſuetudo approbata a papa minuē q̄tā decie
puta vt ſoluat̄ duodecia vlˀ.xx.ps,put viget in
multis locis.ꝛ h̄ hēo ꝓ idubitato ſi apparet de
approbatione pape ꝑ ea q̄ dixi i.c.a nobis.ſ.e.
Sʒ dubito nūqđ ſufficit taciturnitas ipius.nā
ꝙ nō ſufficiat multū faciūt iura antiq̄ q̄ habēt̄ i
decretis ꝛ iſta q̄ habēt̄ i h̄ volumine. Itē iura
noua i.vi.ꝛ nouiſſima i cle.in qbus papa ſemꝑ
mādat itegrā decimā ſolui.ꝛ ſic vr̄ ꝙ taciturni
tas pape hodierna nō ſit diſpēſaᵒ.ſʒ hʒ locū illō
multa ꝑ patiētiā tolerāt̄ ꝛc̄.ut in.c.cuʒ iā dudū
in ſi.de pbē.ſʒ ꝓ cōīria pte q̄ videt̄ benignior ꝛ
equior ſalti vt tot hoies nō dānent̄ pōt dici ꝙ
cū papa expreſſe nō reprobet talē ꝯſuetudinem
locoꝝ iura ſua habēt locū in locis vbi ꝓ maiori
pte decie itegre ſoluūt̄.facit.c.i.de conſti.li.vi.
Alij fuerūt i opi.ꝙ lr̄a iſta ꝓcederet ſm cōſue
tudinē Theotonicoꝝ q ꝓ decis ſoluūt certas
mēſuras ſiue coloni aliquid recolligāt ſiue non
ꝛ rōne icertitudinis cuʒ eccl'ia pōt ſe habere ad
dānū vel lucꝝ talis cōſuetudo ē tolerāda.ꝛ nō
bene hāc opi.q̄ fuit Uincen.ꝛ nō reperio ꝑ ali
quē reprobatā.facit eni ꝓ conſuetudine q̄ ē Ue
netijs vbi in uita nō ſoluūt̄ decie pſonales.ſed
i morte ſoluit̄ decima de oībus mercātijs loca
libus ꝛ alijs mobilibus.nā pōt ſe habere eccl'ia
ad lucrū ꝛ ad dānū.qꝛ ſi ille reperit̄ ditatus in
morte eccl'ia ſentit lucꝝ.ſi depauperatus ſentit
dānū.Hoſti.itellexit iſtū.§.i prin.in decis ꝑdia
libus.qꝛ ille debent̄ lege diuina ꝛ cū itegritate.
¶ Scdāʒ pteʒ intellexit i pſonalibˀ dicēs ꝙ ꝑ
ſonales nō ſūt i ꝑcepto niſi ꝓut ꝯſuetudo ſe hʒ
hoc veꝝ niſi i loco nō eēnt ꝑdiales vlˀ modice ꝛ
ſacerdos idiguerit.nā tūc ꝓchianˀ pōt ꝯpel
li ad ſoluēdū decimā pſonalē iux̄ illō pſal.Su
mite pſalmū ꝛ date tympanū.ꝛc̄.i.ſumite ſpūa
lia ꝛ date tpalia miniſtris eccl'iaꝝ.ſʒ Inno.ſ.e.
ſup rūica hanc opi.dānat.dicit.n.ꝙ dicētes de
cimas perſonales non eē de iure diuino ſūt q̄ſi
heretici ꝛ mirāt̄ de nouis theologis cōīriū aſ
ſerentibus.nā ſi de his que ꝓducit humus ter
re debet deus honorari fortius in his q̄ ꝓducit
opa ꝛ induſtria hominis tāq̄ʒ dignior pro hoc
allˀ.qđ hr̄ Gene.c.iiij.ꝛ Deute.xij.vbi vr̄ lr̄a h̄
velle.hāc opi.vr̄ approbare Jo.an.q dicit ꝙ h̄
lr̄a nō intendit ꝑ cōſuetudinē diminuere decias
debitas a iure diuino.ſed potius aggrauare ſo
lutionē decimaꝝ vt ſit ſēſus lr̄e ꝙ decime ꝑdia
les ꝛ pſonales que debēt̄ lege diuina neceſſario
ſūt ſoluende.ꝛ nō ſolū ille.ſed ēt que debent̄ lo
ci conſuetudine approbata.ſʒ certe iſte intelle
ctus iudicio meo multū ē lr̄e amicˀ.hāc opi.pᵒ
multa ſequit̄ do. An.in.c.ꝓchianos.ſ.e.vbi
dicit ꝙ multos theologos cōſuluit ſup hoc tā i
cōfeſſione q̄ʒ ex̄ ꝛ ꝙ nunq̄ʒ reperit vnū q ſibi fa
ceret cōſciam ſup ſolutōe deciaꝝ.ſʒ ipē hoc dā
nat ꝛ dicit tales nō ꝓcul ab hereſi fore cum oēs
doc.eccl'ie q fuerunt ſancti ꝛ doctiſſimi viri Au
guſtinus.Hieronymus.Ambroſius tenuerūt
cōtrarium vt habet̄.xvi.q.i.reuertimini.ꝛ.c.de
cie.ea.cā.q.vij.c.qcūq̄ʒ.ꝛ.c.maiores.de ꝯſe.di.
v.q̄dragesima.ꝛ dicit ſe credere eos q̄ſi damna
tos q volūt credere iſtis aſſerētibus oppoſitū.
Sed vide opi.Hoſti.ſ.e.in.c.a nobis.q̄ mihi ꝓ
ſalute cōmuni multum placeret ſi eſt vera.dicit
enim ibi ꝙ in locis in quibus decime etiā ꝑdia
les nō ſoluunt̄ ſi non vendicantur ꝛ nō ſoluūt̄
nō peccāt non ſoluentes.vr̄.n.papa cū eis diſpē
ſare ſaltim quo ad preteritas decimas.ꝛ ꝓ hac
opi.facit.c.nō eſt.ſ.e.dū mandat nō ſoluentes
excōicari ſi neglexerūt.gl.tn̄ i.c.i.ĵ.e.i.vi.videt̄
h̄ reprobare.qꝛ eccl'ia quotidie clamat ut decie

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſoluantur.⁊ ius diuinū dicit decimas ⁊ primi⸗
cias nō tardabis offerre. Leui.xij.c.vide glo.
nō.in.d.c.quicūqȝ.xvi.q.vij.que dicit ꝙ etiam
perſonales ſunt de iure diuino.⁊ ꝙ lȝ i q̄ntitate
cathedratici currat preſcriptio vt i.c.oli.de cē⸗
ſi.nō tn̄ currit i q̄ȝtitate decie.vide bo.tex.etiaȝ
cuȝ glo.xxiij.q.v.c.dicat.vide ad maȝ pulchre
ꝑ archi.xvi.q.vij.i.c.decime.⁊ i.d.c.maiores ⁊
in.d.c.quicunqȝ.vbi ponit opi.beati Tho.⁊ q̄
rūdā theologoꝝ.⁊ vr̄ velle ꝙ preceptū decime
n̄ ſit ex toto morale.ſȝ pti cerimoniale.⁊ dic vt
ibi latius ꝓſequtur.beat⁹.n.Tho.fuit i opini.ꝙ
vbi de cōſuetudine nō ſoluūtur n̄ peccāt n̄ ſol⸗
uentes niſi ꝓpt̄ obſtinationē ai.vt ſi hērent ani
mū obſtinatū ad nō ſoluendū etiā ſi ꝑciperet ec
cleſia.tūc tales peccarēt mortalr̄.⁊ hec opinio
multū mihi plȝ ne tāta multitudo pereat.tenē⸗
dū tn̄ ē ꝙ de iure diuino decie debēt cū integri⸗
tate.nā lȝ motiua theologoꝝ multū ſtrigāt.tn̄
i dubijs debem⁹ ſtare iterpretatōi eccl̄ie ⁊ ſūmi
pontificis.vt ꝓbatur i.c.per venerabilē.qui fi.
ſit legi.⁊ adde hic ea que dixi.ſ.e.ſup Rubri.
⁊ qō nō.Hoſti.in.d.c.a nobis.Abbas.

33 Nam non. Hoc dicit ꝓꝑ ſoluēde ſūt de
cime q̄ȝ cenſus ſeu tributa.⁊ ſi p̄ri⁹ illa
ſoluūtur poſtea deciari debēt h.d.diuidit̃.ꝑ.ꝑ⸗
miſſa rōe pōit̃ exceſſus. ¶ 2°. alia rō exceſſus
ꝓhibitio ibi cū aūt.3°. alia rō ibi qm̄. ¶ Nō ex
p̄ri. lr̄e ꝙ fructus ſegetū ⁊ arboꝝ cēſētur pon⁹
nāles q̄ȝ iduſtriales.nā totū attribuitur diuine
potentie ⁊ miſericordie cū ſemē mortificetur i
t̄ra nec illō ſemē colligit̃. Itē arbores r̄cipiūt i
crementū ex terra de diſpoſitiōe diuina.⁊ h̄ ꝓ⸗
cedit quo ad ſolutōeȝ decie. nā alia ꝯſideratōe
ſ.vt poſſeſſor bōefidei faciat fructus ſuos.fru⸗
ctus ſegetū cēſetur potius iduſtrial̄ q̄ȝ nāl̄.⁊ h̄
ꝓpter nimiā curā q̄ adhibetur i cultura vt nō.
glo.in.c.grauis.de reſti.ſpo.⁊ in.l.ex diuerſo.
ff.d̄ rei vēndi.⁊ ſic ſolue ꝯtiū qō fieri pōt ō nō.
in preall̄.iuribus.vt r̄ſpectu dei cēſeātur fruct⁹
nāles.ſed reſpectu hois cēſeātur induſtriales.
¶ 2°. nō illa verba apl̄i q̄ hn̄tur p̄ria ad Cori.
iij.ꝙ neqȝ qui plantat ē aliqd ⁊c̄. q̄ verba pn̄t i
telligi ad lr̄am vt iacēt.itē myſtice vȝ ꝙ neqȝ q
plantat.ſ.predicādo ē aliquid.neqȝ qui rigat.ſ.
baptizādo.ſȝ q icremētum dat.ſ.effudēdo gra⸗
tiā ſpiritualē vt ē deus. ¶ 3°.nō ꝙ ibi cōcurrūt
due cāe quaꝝ altera ē potēcior illa ꝑponēda eſt
minus potēti.nā tributū ſoluitur i ſignū ſp̄alis
dn̄ij.decima i ſignū gn̄alis.⁊ ſic cū hec eā ſit po
tencior dȝ hec ſolutio decie ꝑcedere ſolutioneȝ
tributi. ¶ Nō ꝙ tributū ꝓueniēs ex aceruo n̄
deciato dȝ deciari illi eccleſie ex cui⁹ parrochia
fructus ꝓueniūt.hoc itellige vt plene dixi i.c.
tua.ſ.e.vbi recitaui dicta Inno.hic. ¶ Vltio
nō ꝙ agricultor tenetur ſoluē decimā eccl̄ie an⸗
teqȝ ſoluat dn̄o tributū vel cenſū.⁊ ex h̄ iſere⸗
bat dn̄s Pe.ꝙ ſi eccl̄ia petit decimaȝ a colono
non pōt colonus euitando hoc onus allegare
dn̄m cum notoriū ſit decimaȝ deberi eccl̄e.⁊ ſic
vult ꝙ ēt inuito dn̄o pōt decima extorqueri a
colono qnimo plus ſentit ꝙ eccleſia nō petente
poſſit colonus cū ſoluit dn̄o partē ſuā retinere
itegrā decimā ſuā penes ſe vt eā ſoluat eccleſie
qr̄ i pari cā potior ē ꝯditio poſſident̄. h̄ dc̄a mi
hi ſimpliciť n̄ placent. Sȝ diſtinguo ſic cū que
ritur an colonuſ an dn̄s debeat ſoluere decimā
ꝙ aut ſup h̄ ē ꝯſuetudo vt qr̄ ruſticus cōſuenit
decimā itegrā ſoluere.⁊ tūc ſuāda ē ꝯſuetudo.
ad hoc alle.tex.optimū in ſolutōe tributoꝝ i.l.
litibus.C.de agri.⁊ cēſi.li.xi.⁊ glo.ibi extēdit
illum tex.ad maȝ nr̄aȝ. Aut nō apparet de con
ſuetudine.qr̄ eccleſia qn̄qȝ recipit a manib⁹ ru⸗
ſtici.qn̄qȝ a manibus dn̄i.⁊ tūc oēs fruct⁹ ſpe⸗
ctāt ad dn̄ȝ.lȝ dn̄s teneať dare certas mēſuras
ſeu certos nūmos colono.⁊ tūc puto ꝙ n̄ ruſti⸗
cus.ſed ipſe dn̄s hȝ ſoluē decimā. ꝓ h̄ tex.in.c.
cuȝ hoies.ſ.e.vbi vr̄ probari.nec puto ꝙ colo
nus poſſit hoc caſu ſoluere decimā dn̄o inuito
qr̄ itereſt dn̄i vt ſit pn̄s ne fraudetur ipſe vel ec
cl̄ia.⁊ ſic nō obſtat ꝙ notoriū ſit decimā deberi
eccl̄ie.aut eȝ fructus oēs ꝑtinēt ad colonū pu⸗
ta qr̄ ꝯduxit ꝑdiū ⁊ dȝ colono certā pēſioneȝ.⁊
tunc ipſe colonus ſoluet decimā.ar.h̄ nam oēs
fruct⁹ h̄ ꝑtinebāt ad colonū.ſȝ ipſe tenebať dare
tributū vl̄ cēſū dn̄o.vl̄ vterqȝ dn̄s ⁊ colonus re
cipit certā quotā.tc̄ vtqȝ ſoluet ꝓ pte ſua ad h̄
c.tua.ſ.e.ſenſit glo.i.c.in aliqbus.ſ.eo.⁊ ſic di⸗
ſtingue ⁊ itellige glo.i.hic q̄ loquitur aliquātu
lū intricate. ¶ In glo.i.i fi.dic ꝙ aut queritur
qs teneať ex debito ſoluē decimā colon⁹ aut dn̄s
vl̄ vtqȝ.⁊ iſtū articulū plene expediui i.d.c.tua.
⁊ dic vt ibi.aut q̄ritur vtꝝ alť eoꝝ poſſit ſoluē
decimā totā alio inuito ⁊ abſēte ⁊ hunc articu⸗
lū.ſ.expediui.⁊ ſic articulus iſte ē ꝓrſuſ ſepat⁹
a mā illius.c.tua. Ex glo. Io.an.adducit iſtum
tex.ad qōeȝ.qdā ſeminauit porros i parochia
ſācti Andree.demū illos plātauit.ī. parrochiā
eccl̄ie ſācti Iohānis. Querit̃ cui eccleſie iſtaꝝ
ſit ſoluenda.facit tex.iſte ꝓ 2ª eccleſia.qr̄ neqȝ
q plantat neqȝ qui rigat ē aliqd.ſȝ qui icremen
tū dat.ſȝ incremētum ꝓceſſit i parrochia 2ª ⁊ n̄
i p̄ria.ḡ ſcōe eccl̄ie dȝ fieri ſolutō h⁹ decie.i ꝯtra
riū facit qō hr̄ Deutero.xiiij.⁊ paralipo.xxxi.
vbi hr̄ ꝙ de oibus q̄ ꝓducit hum⁹ decia ē ſoluē
da. Itē ē initiū expectādū vt i.c.duduȝ.d̄ elec.
hec ē pulchra qō ⁊ difficil̄.⁊ eā plene videas in
mercu.per Io.an.in regula q prior i tpe.li.vi.

34 Nuper. Ciſtercienſes tēpla
rij hoſpitalarij de
fructib⁹ poſſeſſionū q̄s acqſiuerūt p⁹
ꝯciliū gn̄ale ō q̄ h̄ dcias ſoluē tenēť.ſi ō ill̄ poſ
ſeſſionib⁹ prius ſoluebāť decie.due ſūt ptes p̄.
ſtatutū ciſterciēſiū. 2ª.ꝯfirmatio ⁊ ꝓuiſio pape
ibi ne occaſione. ¶ p̄.nō tex.qi aptū ꝙ ēt ō p̄re
dijs dotalibus eccleſie dȝ ſolui decia ill̄ eccl̄iis
qbus prius ſoluebatur ſiue talia ꝑdia pia deuo
tione fideliū ſint oblata ſiue ēpta ꝓ mōaſterijs
fūdādis.nā ſi h̄ ꝓcedit i mōaſterijs ciſterciēſiū

que erãt p̃uilegiata ſup decis fortius ,pcedit in monaſterijs alioꝝ religioſoꝝ vel i eccliis ſecularib⁹.⁊ ẽ iſte tex.ↄ̃ glo.i.c.nouũ genus.ſ.eo.⁊ facit ,p glo.i.c.i.de cẽſi.q̃ tenuit qḋ.ſ.dixi ⁊ ad h⁹ tene mẽti iſtũ tex.q꞉ neſcio alibi eq̃ bonũ in hac mã.⁊ nõ ſolet ad h̃ allegari.⁊ de mã vide qḋ plene dixi in.c.nouũ gen⁹.ſ.e. ¶ .ꝫ.⁹ nõ ꝙ põt qs ſe obligare ad nõ emẽdũ poſſeſſiones ⁊ ꝑ ꝯñs ad nõ vẽdẽdũ.ſꝫ in cõtrariũ facit tex.l.pe.ff. de pac. vbi dicit̃ tale pactũ nõ valere.⁊ ad iſtũ tex.rñdet hic abbas ꝙ papa hoc ſtatutũ h̃ nõ cõfirmauit.ſed certe nõ ẽ bona rñſio.q꞉ nõ ſolũ nõ confirmauit.ſꝫ potius ademit. Jtẽ iſti fecerũt ſtatutũ ad comemoꝛatõẽꝫ pape ⁊ ſic ſũpſit auctoꝛitatẽ ex facto coꝝ.vnde dicẽdũ ꝙ collegiũ tanquã coꝛpus fictũ vt i.c.quãto.de his q̃ fi.a p̃la.⁊ i.l.moꝛtuo.ff.de fideiuſ.nõ põt ſibi ipi hanc legẽ p̃figere.ſꝫ ſingularib⁹ p̃ſonis de ipõ collegio hñ põt hãc legẽ iponere.ſicut videmus cõit̃ ꝙ plerũqꝫ ciuitas ſtatuit vt nõ licet ſingulis alienare poſſeſſiones i nõ ſuppoſitos.⁊ ſic loqͣt̃ iſte tex.

¶ ꝫ.⁹ nõ ꝙ p̃uilegia oium religioſoꝝ de decis ñ ſoluẽdis collata añ tp̃s hui⁹ cõcilij ſũt reuocata hodie quo ad poſſeſſiones acq̃ſitas poſt h̃ cõciliũ ⁊ ſic p̃uilegiũ de q̃ in.c.ex pte.el.i.ſ.e. hodie euanuit quo ad poſſeſſiones acq̃ſitas poſt hoc ↄciliũ. ¶ Jtẽ nõ.ibi extẽdi volum⁹ ꝙ vbi duo ſũt parit̃ p̃uilegiati reuocatio p̃uilegij q̃ ad vnũ nõ extẽdit̃ quo ad aliũ niſi pͥnceps exp̃ſſe extẽdat ſic dicimus i alia diſpõe odioſa vt ẽ tex. iũcta glo.nõ.i.c.cõſtitutionẽ.de regula.li.vi.⁊ fac. iſte tex.multũ nõ.ad qõẽꝫ legiſtaꝝ nõ.in.l.fi.C. de ſacroſanc.ecc.nã ibi in certis caſib⁹ p̃uilegiũꝫ p̃ſcriptõis.c.ãnoꝝ fuit collatũ parit̃ ciuitatibus ⁊ eccliis demũ ꝑ ius auctẽticoꝝ fuit reuocatũ q̃ ad ecclias ⁊ ſtatutũ vt ſola ecclia romana gaudeat p̃uilegio.c.ãnoꝝ.alie vero ſolũ.lx.ãnoꝛũ q̃rit̃ tũc an idẽ ſit dicẽdũ ſit i ciuitatibus.nã ſi p̃uilegiũ fuit reuocatũ quo ad ecclias q̃ erãt magis fauoꝛabiles ĝ ⁊ quo ad ciuitates. Jn ꝯ̃riũ facit hec lr̃a iducta mõ p̃dicto. ¶ Opp.ↄ̃ tex. de ꝯ̃ſciẽtate.nã alit̃ diſponit i p̃ͥ.alit̃ in ṽ.ne occaſione. Sol.pͥ̃ci.c.ponit ſtatutũ ipoꝝ ciſterciẽſiũ q̃ ,pceſſerũt coloꝛate i reuocatõe p̃uilegij coꝛũꝫ.nã cũ eẽnt p̃uilegiati ſup decis terraꝝ quas excolebãt ,pprijs manibus vl̃ ſũptibus vt i.o.c. ex pte.ipi ſtatuerũt vt poſſeſſiones decetero acq̃rẽde traderẽt̃ alijs excolende vt ſic remanerꝫ itegꝛ p̃uilegiũ eoꝝ ⁊ eccliis p̃dialibus ſuccurret̃.papa vͦo in ṽ.ne occaſione.volẽs ,puidẽ latius ſtatuit vt ſiue ,pprijs manibus excolãt ſiue alijs tradãt excolẽda debeãt ſoluere decimã de poſſeſſionibus acq̃rẽdis poſt h̃ cõciliũ ⁊ fuit factũ hoc conciliũ ſm̃ Jo.an. Anno dñi.M.cc.xv.xvij. Anno põtificatus Jnno.⁊ ꝑ hoc põt iſtrui de poſſeſſionibus acq̃ſitis poſt hoc cõciliũ.

¶ Jtẽ credo ꝙ iſti ciſterciẽſes gaudeãt ſaltĩ p̃uilegio cõi religioſoꝝ vt de noualibus q̃ excolunt ,pprijs manibus vel ſũptibus nõ ſoluãt decimã vt dicitur in.o.c.ex pte.quia ſolũ hic reuocatur p̃uilegiũ laboꝝ ſuoꝝ ⁊ non noualiũ ar.i o.c.ad audiẽtiã.ſ.eo. ¶ Jn glo.ii.ibi añq̃ꝫ edificent̃ ecclie.videt̃ ergo glo.velle ꝙ p̃uilegiũ ꝑdat̃ ſolum anteq̃ꝫ eccleſie edificarent̃ ⁊ ita Hoſti.videt̃ intellexiſſe glo.quã repꝛobat.ſed vt dicit Jo.an.non ẽ credẽdũ ꝙ glo.habuit hũc intellectũ.ſꝫ põt ſic ſaluari .nã ,p monaſterijs d̃ nouo fundãdis emit̃ poſſeſſio ,p fũdo ipoꝝ monaſterioꝝ.⁊ talis poſſio ẽ onerata decimis antequã monaſteriũ fũdet̃.ſed poſt fũdatõnẽ monaſterij fruſtra querim⁹ de decia cũ nihil ibi recolligat̃.ſꝫ de reliq̃s poſſeſſionibus q̃ acq̃rũt̃ ,p dote monaſterij ſoluit̃ decia tã ante cõſtructionẽ monaſterij q̃ꝫ poſt vt hec lr̃a ſatis innuit.

¶ Jn glo.iij.ibi poſſideri nõ poſſũt.aduerte quia glo.multũ loqͣt̃ iꝑꝛoꝑe.nã ſi religioſi nõ poſſũt decias poſſidere nõ valerẽt eas p̃ſcribere. cui⁹ ꝯ̃riũ ,pbat̃ i.c.cũ in tua.⁊.c.duduũ.ſ.e.ſꝫ glo. habuit bonũ intellectũ. debet.n.intelligi ꝙ religioſi de iure non habẽt ius decimãdi tamẽ in veritate nulla in hoc ſit dr̃ia inter religioſos ⁊ clericos ſeculares.q꞉ ſi religioſi habẽt ꝑꝛochiã ꝑcipiũt decimã ſicut clerici ſeculares vt in.c.ſuggeſtũ.⁊ qḋ ibi dixi.ſ.eo.⁊ idẽ eſt i clericis ſecularibus.nã ſi nõ habẽt ꝑꝛochiã nõ p̃ñt habẽ ius d̃cimãdi.nã decime ſunt hodie de iure ꝑꝛochiali vt i.c.fi.ſ.de pꝛo.vnde cõcludẽdo qõẽm glo.ſꝫ Hoſti.⁊ Jo.an.multũ ſe iuoluãt dico bꝛeuiter ꝙ tã religioſi q̃ꝫ clerici volẽtes p̃ſcribere decimas aut actiue aut paſſiue debẽt habere titulũ q꞉ exq̃ ius cõe eis reſiſtit cũ non habẽt ꝑꝛochiã nõ poſſũt ſine titulo p̃ſcribere.vt ,pbatur in.c.i. de preſcrip.li.vi.⁊ adde glo.in.c.i aliquibus.ſ. eo.in fi. Abbas.

Jnterdicimus.

Breue ẽ ⁊ ideo non ſũmat̃. ¶ Nõ ꝙ laicus nõ põt pignoꝛare d̃cimas nec clericis vt hic nec laicis .vt in.c.,phibemus.ſ.eo.⁊ iõ iſte tex.ſolũ fecit mẽtiorẽ de clericis. q꞉ in.o.c.,phibemus ſatis fuit cautũ i laicis. ¶ ꝫ.⁹ nõ ꝙ diſpoſitio cõcernẽs vniuerſos extẽdit̃ ad ſingulos.⁊ in hoc tene mẽti iſtũ tex.⁊ vide quod nõ.in.c.nimis.el.i.j.de exceſ.p̃la. ¶ Jn glo.i.i fi.cõcluſio glo.eſt ꝙ tex.iſte ,pcedit tã i decis a laico de ſcõ poſſeſſis q̃ꝫ in decis ſibi cõceſſis in feudũ ab antiquo ⁊ rõ ,phibitionis ẽ vt decie citius ꝑueniant ad eccliãꝫ ad quã expectãt. Sꝫ dubiũ ẽ nũ qd laicus hñs decias i feudũ poſſit eas ipignorari alt̃i clerico d̃ ꝯ̃ſẽſu dioceſani. Hoſti.tꝫ ꝙ ſic nã ſi p̃t ſibi donaṙ cũ ꝯ̃ſẽſu epi vt i.c.cũ ap̃lica.d̃ his q̃ fi.a p̃.ĝ foꝛti⁹ pignoꝛaṙ.ꝯ̃riũ ↄcludit Jo. an.mouet̃ q꞉ iſta lr̃a loqͣt̃ idiſtiĉte Jtẽ q꞉ decie citi⁹ ꝑueniẽt ad eccͣm cui d̃bẽt̃ ſi ñ p̃t alt̃i pignori daṙ.ſꝫ do. De.approbat dcũꝫ Hoſ.qḋ ẽt mihi pl⁹ plꝫ q꞉ cui ↄcedit̃ mai⁹ vr̃ ⁊ ↄceſſũ min⁹ vt i c.ex pte.ſ.e. Jtẽ h̃ ↄcẽnit fauoꝛẽ eccͤ vl̃is vt citi⁹ d̃cie eripiãt̃ d̃ maib⁹ laicoꝝ ⁊ ex hac rõe emanauit.o.c.cũ ap̃lica.q̃ cũ hꝫ locũ parit̃ i pignoꝛatõe dꝫ habere locũ ipſi⁹ diſpõ vt i.c.cũ dilcã.ſ.

confir.vti.vel iuti.ſed ſi decie detineť a laico ſi
ne titulo nõ ſufficit ẽt cõſenſus epi.vt dixit hic
Hoſ.ꝛ bñ.tñ q̃ꝛ nemo põt rẽ alienã pignorare
tñ q̃ꝛ eccl'ia vr̃ approbare ipſius malã detẽtõem

De r̃gularib⁹ ꝛ trãſeũtib⁹ ad r̃ligionẽ. Reca.

Supra viſũ eſt de cl'icis ſeclarib⁹ ꝛ de rebus
eorũ.merito r̃ſtat vider̃ de regularib⁹ ꝛ r̃b⁹ eoꝝ
vel ſic quia viroꝝ eccl'iaſticoꝝ duo ſunt gñ'a.qδ
dã ẽ genus cl'icoꝝ ſeculariũ.quoddã r̃ligioſoꝝ
vñ viſo d̃ p̃ogñe merito ſb̃jcit̃ d̃ ſcdo.vñ aũt di
cat̃ r̃glaris dic̃ Jo.an.q̃ a regl'a q̃ tñ dupliciter
capit̃ vt nõ.i Reca.de re.iur̃.li.vi.ſꝫ q̃ztũ ad p
poſitũ dr̃ a r̃ctitudie viuẽdi.ꝛ dic̃ q̃ illi ppe di
cũt̃ hr̃e regulã q̃ pfitẽt̃ tria ſb̃alia cuiuſlibꝫ r̃li
gionis approbate vꝫ pauptateꝫ caſtitateꝫ ꝛ obe
dictiã.vt i.c.cũ ad mõaſteriũ.de ſtatu r̃gu.Alij
võ lꝫ aliqua pmittãt ñ dicũtur ppãe hr̃e regu
lã ſꝫ potĩ⁹ quedã modũ viuẽdi licet ille modus
ſit approbat⁹ a papa.de quo vide gl.nõ.in cle.i.
de reli.do.ꝛ in cle.cum ex eo.de ſen.ex.Ex q̃ in
ferri põt ad.q.quotidianã q̃ diſpõ odioſa con
cepta erga regulares ñ ꝯprehẽdit illos q̃ nõ p
miſerũt illa tria ſb̃alia.ꝛ ſic iſti fratres ſci Frã
ciſci de tertio ordine vl' iſti ieſuite vel iſte mulie
res mãtellate ñ dicũtur ppãe reglãres.vnde ñ
ꝯp̃hẽdũtur i diſpoſitõe odioſa.ſecuſ i diſpõe fa
uorabili q̃ꝛ largo mõ videtur ſb̃ r̃gla rõe pmiſ
ſionis facte ſupiori eorũ.ꝛ hoc nõ. ¶ Sꝫ princi
palr̃ q̃ritur q̃ dicãtur r̃ligioſi. Sõ.dic̃ Jo.an.
q̃ q̃ñq̃ꝫ v̄ba capiũtur i latiſſima ſignificatõe. ꝛ
tũc oĩs chriſtian⁹ dr̃ r̃ligioſus. vñ i plib⁹ locis
dr̃ religio chriſtiana vt i.c.gaudem⁹.j.d̃ diuor.
ꝛ i.c.p hũani.d̃ homi.li.vi.q̃ñq̃ꝫ h̃ v̄.capit̃ late.
ꝛ tũc ꝯp̃hẽdit oẽm hoĩem honeſte viuentẽ non
aũt quẽlibꝫ chriſtianũ vt i.c.eccl'ia.s.d̃ ꝯſti.ꝛ in
c.ſi.s.de re.eccl'.ñ.alie.vbi dr̃ q̃ laici quãtũcũq̃ꝫ
r̃ligioſi ꝛc̃.q̃ñq̃ꝫ capitur min⁹ late ꝛ ꝯp̃hẽdit cle
ricoſ ſeculareſ.i.q.iij.c.ſaluator.q̃ñq̃ꝫ capit̃ ſtri
cte.ꝛ ſolũ ꝯp̃hẽdũtur illi q̃ p profeſſionẽ ſubie
cerũt ſe abbatĩ iperio. ꝛ dic̃ q̃ inq̃ztũ q̃s magis
deo exhibet religionẽ tãto magis põt dici reli
gioſus.vnde bene ñ ꝯp̃hẽdis q̃zto q̃s ẽ alienus
a cultu diuio tãto magĩ deuiat ab h̃ noie.nã no
mina debẽt eẽ ꝯſequẽtia r̃b⁹.iſti.d̃ dona.i.§.ẽ ꝛ
aliud.ꝛ i.c.cũ ſm̃.de p̃ben.ſꝫ nõ põit Jo.an.q̃
liter dẽat hoc v̄bũ accipi i iure vel i ſtatutis.vñ
alĩs in hac ciuitate accidit de facto hec.q.Sta
tuto hui⁹ ciuitatĩ cauetur q̃ religioſi ñ pñt ſumi
ad officia cõitatĩ.demũ q̃dã q̃ erat rector hoſpi
talis de mĩa portans veſtem certi coloris cum
cruce i pectore fuit extractus d̃ porib⁹ q̃ pri⁹ añ
aſſũptionẽ illi⁹ r̃giminiſ fuit noiat⁹ ꝛ iburſulat⁹
dubitat̃ nũq̃d ad illõ officiũ potuiſſet aſſumi.
ꝛ h̃ qδ viſa fuerat ſatĩ difficil' Do. Pe.q̃ tẽ lege
bat in hac ciuitate.ſꝫ tñ viſus ẽ reſpõdiſſe q̃ ex
iſtendo in illo hitu nõ potãt aſſumi ad illud of
ficiũ q̃ꝛ v̄ba ſtatuti debẽt aliq̃d opari.vñ ſi itelli
gerẽt ſtatutũ de r̃ligioſis ſtricte ſũpť nihil opa
batur.cũ ſatis ſit i iure cautũ q̃ nec r̃ligioſi nec
clerici pñt hr̃e officia ſecularia.j.ne cle.vel mo.
quaſi p totũ.ꝛ ſic ſtatutũ dẽbat itelligi d̃ r̃ligio
ſis largo mõ ſũpť.tñ ille dimiſit hitũ ꝛ exercu
it officiũ.q̃ꝛ ñ erat ita aſtrict⁹ q̃n potuiſſꝫ dimit
tere hitũ.Ego dubito an hec deciſio ſit v̄a.nam
ſtatutũ ihabilitãs ad officia ẽ ſtricti iuris.ergo
debet itelligi in ſtricta ſignificatõe. ar. in.c.cuꝫ
dilectus.de cõſue.ꝛ in.c.in nr̃a.de iniur̃.ſꝫ cer
tũ ẽ q̃ in ſtricta ſignificatõe illi dicũt̃ r̃ligioſi q̃
pmiſerũt tria ſb̃alia vt.s.dixi. ꝛ vide duas gl.
nõ.vltra predictã in cle.i.de deci. ¶ In glo.i.ꝛ
ij.vbi clare Jo.an.in glo. ſuis cõcludit q̃ i mã
odioſa hoc v̄bũ dꝫ capi multũ ſtricte niſi addij
ciatur aliquod v̄bũ generale.puta ſi diceretur
quicũq̃ꝫ religioſi.nã tũc ꝯprehẽderentur hoſpi
talarij ſcdꝫ illã glo.ꝛ itellige d̃ hoſpitalarijſ hie
roſolymitanis qui largo modo ſunt religioſe
pſone cũ nõ pñt cõtrahere m̃rimoniũ ꝛ promit
tunt obedientiã ſuperiori.nec pñt r̃trocedẽ ab
illo ſtatu.vñ iſtis vel ordini eorũ cõferuntur ec
cleſie ꝛ decie vt dixi i.c.q̃zuis.s.de deci.ſꝫ iſti re
ctores hoſpitaliũ vtẽtes m̃rimonio ꝛ deferẽteſ
certũ habitũ non ſũt religioſi nec largo mõ nec
ſtricto.vñ Lau.ꝛ Jo.de lig.i cle.ij.de preben.
dicũt q̃ iſti nõ gaudẽt priuilegio clericali nec i
pſona nec in rebus p̃rimonialibus eoꝝ.ꝛ vide
qδ dixi de hoc i.c.ij.de ſo.ꝯpe.ꝛ vide Bar.i.l.
i.ff.de pe.dicit apte q̃ iſti q̃ dicũtur fratres gau
dẽtes nõ ſunt religioſi. lꝫ gaudeant priuilegio
q̃ ad foꝝ.ꝛ ſic nõ video q̃ tales hoſpitalarij vl'
alij religioſi iproprie dicti ꝯprebendãtur in ſta
tutĩ odioſis.nec ob.motiuũ Do. Pe.d̃ pu. ne
prouiſio ſit inutil' ꝛc̃.q̃ꝛ dico q̃ vbi ſtatutũ loqui
tur i mã iuris cõis nõ debẽt v̄ba ãpliari vt ſta
tutũ aliq̃d operetur.ſꝫ ſatĩ ẽ q̃ iducit aliud reme
diũ preter ius cõe vt nõ.ſentit Bar.in.l.i.ff.ad
l.fal.niſi ius cõe loq̃retur improprie. nam ſi tunc
ſtatutum loquatur improprie ſicut ius cõmune
dꝫ tũc ſtatutũ proprie intelligi.vt aliq̃d addat
ad ius cõe vt nõ. elici videtur ex dictis Bar.i
l.iiij.§.pretor ait.ff.d̃ dã.infec.ꝛ hec nõ.quia fa
ciunt ad multa.

Nullus Breue ẽ
ꝛ põt ſic
p alia v̄ba ſũmai. Nõ põt q̃s
ad r̃ligionẽ admitti niſi vo
lẽs ꝛ in etate idone⁹. Nõ p̃
ibi ſpontanea.q̃ ad validita
tẽ profeſſiõis etiam requiritur voluntas ſpõta
nea.ꝛ ſic nõ ſufficit voluntas niſi hẽat qualita
tem q̃ ſit ſpontanea. Ex quo iſero q̃ profeſſio
f̃ca p metũ ẽ ipſo iure nulla.nec ẽ op⁹ q̃ r̃ſcidat̃
p actionẽ qδ me.cã.nã vbicũq̃ꝫ r̃grit̃ i actu ſpõ
taneus ſeu liber ꝯſẽſus ñ valet actus ſi iteruẽit
metus.pro hoc vide glo.nõ.xxxiij.q.v.i.c.no
tificaſti.fẽit.c.cũ locũ.ꝛ qδ ibi nõ.d̃ ſpõ.ꝛ rõ eſt
q̃ꝛ lꝫ coacta volũtas ſit volũtas i.c.merito.xv.
q.i.ꝛ in.l.ſi mulier.ff.qδ me.cã.nõ tñ ẽ volũtas
ſpõtanea.ꝛ vide ad h̃ ho.gl.i.c.abbas.s. quod